

โครงสร้างเงินออมและสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยในภาคเหนือ

STRUCTURE OF SAVINGS AND CREDITS OF COMMERCIAL BANKS
IN THE NORTHERN PART OF THAILAND

นายสัตยญลักษ์ณ ศิรินาม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

พ.ศ. 2541

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ)
ปริญญา

บริหารธุรกิจ
สาขาวิชา

บริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร
ภาควิชา

เรื่อง โครงสร้างเงินออมและสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยในภาคเหนือ

STRUCTURE OF SAVINGS AND CREDITS OF COMMERCIAL BANKS
IN THE NORTHERN PART OF THAILAND

นามผู้วิจัย นายสัญญาลักษณ์ ศิรินาม

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัญชา ไตรวิทยาคุณ)

วันที่ 6 เดือน ๖ พ.ศ. ๕๕

กรรมการที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชูศักดิ์ จันทนพศิริ)

วันที่ 6 เดือน ๖ พ.ศ. ๕๕

กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์วรภรณ์ ศิริโกคากิจ)

วันที่ 6 เดือน ๖ พ.ศ. ๕๕

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฐมา สิทธิชัย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 6 เดือน ๖ พ.ศ. ๕๕

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ
ความสมบูรณ์แห่งปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

โครงสร้างเงินออมและสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยในภาคเหนือ

โดย

นายสัญญาลักษณ์ ศิรินาม

สิงหาคม 2541

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัญชา ไตรวิทยาคุณ

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาบริหารธุรกิจและการตลาดเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาโครงสร้างเงินออมและสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือในช่วงปี พ.ศ. 2531-2540 2) ศึกษาสัดส่วนระหว่างการระดมเงินออมและการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ และ 3) พยากรณ์แนวโน้มจำนวนสาขานาการพาณิชย์ ปริมาณเงินออมและสินเชื่อในอีก 5 ปีข้างหน้า โดย 2 วัตถุประสงค์แรกจะทำการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา ซึ่งจะนำข้อมูลทุติยภูมิขึ้นมาพิจารณาสนับสนุน ส่วนวัตถุประสงค์ที่ 3 จะทำการพยากรณ์โดยใช้เทคนิคการพยากรณ์แบบต่าง ๆ ที่ให้ค่าความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด ซึ่งผลการวิจัยมีดังนี้

อัตราการขยายตัวของปริมาณเงินออมมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในช่วงปี พ.ศ. 2531-2533 มีอัตราการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น แต่หลังจากนั้นอัตราการขยายตัวได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอตัวลง ซึ่งเมื่อพิจารณาในแต่ละประเภทของเงินออมนั้น เงินฝากประจำมีอัตราการขยายตัวสูงที่สุด รองลงมาคือเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากกระแสรายวันตามลำดับทางด้านสัดส่วนของเงินฝากแต่ละประเภทนั้น เงินฝากประจำเป็นเงินฝากที่มีสัดส่วนมากที่สุดและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ในขณะที่เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากกระแสรายวันมีแนวโน้มที่ลดลงเรื่อย ๆ สำหรับอัตราการขยายตัวของปริมาณเงินออมในภาคเหนือตอนบนมีการขยายตัวที่สูงกว่าภาคเหนือตอนล่างโดยในเขตอำเภอรอบนอกจะมีอัตราการขยายตัวที่สูงกว่า

เขตอำเภอเมือง สำหรับภาคเหนือตอนบนส่วนในภาคเหนือตอนล่างไม่มีความแตกต่างระหว่าง
อำเภอรอบนอกและอำเภอเมือง

อัตราการขยายตัวของปริมาณสินเชื่อเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับปริมาณ
เงินออม คือมีอัตราการขยายตัวสูงขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2531-2533 และเริ่มมีอัตราการขยายตัว
เพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอตัวลงหลังจากปี พ.ศ. 2533 โดยเฉพาะในปี 2540 อัตราการขยายตัว
ของปริมาณสินเชื่อเริ่มที่จะลดลงเป็นปีแรก สำหรับอัตราการขยายตัวของสินเชื่อในภาคเหนือ
ตอนบนมีอัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยสูงกว่าภาคเหนือตอนล่าง โดยเฉพาะในเขตอำเภอ
รอบนอก แต่การเพิ่มของสินเชื่อในภาคเหนือตอนบนมีแนวโน้มที่ชะลอตัวลงมากกว่า
ภาคเหนือตอนล่าง ในด้านประเภทการให้สินเชื่อธนาคารพาณิชย์มีแนวโน้มที่จะให้สินเชื่อ
ประเภทมีระยะเวลาที่แน่นอนมากขึ้น จึงทำให้สัดส่วนของสินเชื่อประเภทเบิกเกินบัญชีลดลง
อย่างรวดเร็ว ในขณะที่สินเชื่อประเภทให้กู้และประเภทตัวเงินและอื่น ๆ มีสัดส่วนเพิ่ม
สูงขึ้น ส่วนประเภทธุรกรรมที่มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราสูง ได้แก่ สินเชื่อเพื่อการ
ก่อสร้าง การบริการ และการอุปโภคและบริโภคส่วนบุคคล สำหรับประเภทธุรกรรมที่ได้รับใน
สัดส่วนสูงที่สุดคือสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์กรรม

สำหรับสัดส่วนระหว่างเงินให้สินเชื่อต่อเงินออมนั้นแสดงให้เห็นว่า ธนาคาร
พาณิชย์มีบทบาทในการระดมเงินออมมากกว่าการให้กู้ยืมภายในท้องถิ่นในช่วงปี พ.ศ. 2531-
2536 แต่ภายหลังจากปี พ.ศ. 2537 เป็นต้นมาปริมาณเงินให้สินเชื่อเริ่มมีจำนวนมากกว่า
ปริมาณเงินออม แสดงให้เห็นว่าธนาคารพาณิชย์เริ่มให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น
แต่ในบางจังหวัดสัดส่วนระหว่างเงินให้สินเชื่อต่อเงินออมยังอยู่ในระดับที่ต่ำอยู่ โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งในบางจังหวัดของภาคเหนือตอนล่าง

ในส่วนของการพยากรณ์จำนวนสาขาธนาคารพาณิชย์ ปริมาณเงินออม และ
สินเชื่อในช่วง 5 ปีข้างหน้า นั้น เทคนิคการพยากรณ์ที่เหมาะสมกับกลุ่มข้อมูลนี้ที่สุดคือ
เทคนิคการพยากรณ์แบบเส้นโค้งพาราโบลาในระดับที่สอง โดยผลการพยากรณ์ของทั้งสามหัวข้อ
เป็นไปในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน คือมีอัตราขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอตัว

ABSTRACT

Abstract of thesis submitted to the Graduate School of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Business Administration

STRUCTURE OF SAVINGS AND CREDITS OF COMMERCIAL BANKS IN THE NORTHERN PART OF THAILAND

By

SANYALAK SIRINAM

AUGUST 1998

Chairman: Assistant Professor Buncha Triwittayakun

Department/Faculty: Department of Agricultural Business Administration and
Marketing, Faculty of Agricultural Business

The objectives of this research were 1) to investigate the structure of savings and credits of commercial banks in the northern part of Thailand during the years 1988-1997; 2) to study the ratio of savings to credit amounts of the commercial banks; 3) to predict the trends of the number of bank branches, and amounts of savings and credits within the next five years. To accomplish the first two objectives, the research was conducted in a descriptive way, using relevant secondary data for supportive consideration, while the third objective was achieved through different prediction techniques resulting in minimum errors.

The results showed that the expansion of savings amounts was increased every year. The expansion rate was found to increase between 1988 and 1990, and to fall after this period. When considering the types of savings, the fixed deposits had the highest expansion rate, followed by account deposits. Also, the fixed deposits had the highest proportion and annually increasing trends while the savings and current account deposits had declining trends. The expansion rate of savings amounts in the upper North was greater than that in the lower North. The expansion rate of the rural districts was found to be higher than that of the Muang

(urban) districts in the upper North but no difference was found in such rate among districts in the lower North.

The expansion rate of credits was in the same direction as the saving rate i.e. it was at an increasing rate during 1988–1990, and slowed down after 1990, especially in 1997 when the expansion rate of the credits started to decline. The expansion rate of credits in the upper North was higher than that in the lower North particularly in the rural districts, but the expansion rate of credits in the upper North tended to be delayed than that in the lower North. In terms of credit types, commercial banks had a tendency to provide more credits with fixed time, resulting in the rapidly reducing proportion of overdraft. Meanwhile, loans and monetary tickets had increasing proportions. The credit businesses that had a high rate of growth were credits for construction, services and personal consumption. The type of business that shared the highest rate of credit amounts was the credits for commerce.

The study on the proportion of credits and savings showed that commercial banks played a greater role in savings than in being local sources of credits during 1988–1993. But since 1994, the amounts of credits have started to be greater than the amount of savings, indicating that the commercial banks tended to place more emphasis on local economy. However, the proportion of credits and savings in some provinces was still low, particularly in the lower North.

Concerning the prediction of the number of commercial banks' branches, savings and credit amounts in the next 5 years, it was found that the prediction model most suitable for these sets of data was in the form of parabola curve of the second order. The predicted results of the three factors were in similar trends that were characterized by the retarding rate of expansion.

คำนิยม

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลืออย่างดียิ่งของคณะกรรมการที่ปรึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยผู้ช่วยศาสตราจารย์บัญชา ไตรวิทยาคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชูศักดิ์ จันทนพิสิริ และอาจารย์วราภรณ์ ศิริโกลาภกิจ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการวิจัยนี้ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในการเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณวีระพงษ์ สุกรโยธิน ผู้บริหาร 6 สายงานธุรกิจการธนาคาร และคุณพัฒนพงษ์ ภูสุวรรณ เศรษฐกร 4 สายงานวิชาการของธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ได้อำนวยความสะดวกในการจัดหาข้อมูลให้ และให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีอีกหลายท่านที่ไม่ได้กล่าวถึง โดยเฉพาะพี่ ๆ และเพื่อน ๆ นักศึกษาปริญญาโทสาขาบริหารธุรกิจที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา จึงขอขอบคุณทุกท่านในโอกาสนี้ด้วย

สัญญาลักษณ์ ศิรินาม

สิงหาคม 2541

สารบัญเรื่อง

	หน้า
บทคัดย่อ	(8)
ABSTRACT	(5)
คำนิยม	(7)
สารบัญเรื่อง	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(12)
สารบัญตารางภาคผนวก	(13)
บทที่ 1 บทนำ	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ขอบเขตของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
นิยามศัพท์	3
บทที่ 2 การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง	5
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
ระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย	9
แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา	23
การวัดความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์	27
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	30
วิธีดำเนินการวิจัย	30
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	30
การวิเคราะห์ข้อมูล	31
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	32
ตอนที่ 1 เป็นการศึกษาวิจัยโครงสร้างของเงินออมและสินเชื่ ของธนาคารพาณิชย์ไทยในภาคเหนือ	32
ตอนที่ 2 การพยากรณ์จำนวนสาขาธนาคารพาณิชย์ ปริมาณเงินออม และสินเชื่ของธนาคารพาณิชย์ในช่วง 5 ปีข้างหน้า	73

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลและเสนอแนะ	81
ปัญหาที่พบในการวิจัย	85
ข้อเสนอแนะ	86
ข้อจำกัดในการวิจัย	88
เอกสารอ้างอิง	89
ภาคผนวก	90
ภาคผนวก ก ตารางภาคผนวก	91
ภาคผนวก ข ประวัติผู้วิจัย	144

กองห้องสมุด
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนสาขานาการพาณิชย์ที่เปิดดำเนินการในภาคเหนือ	34
2 อัตราการขยายตัวของสาขานาการพาณิชย์ในภาคเหนือ	35
3 จำนวนสาขานาการพาณิชย์รายจังหวัดในภาคเหนือ	36
4 เงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ ณ สิ้นปี 2531-2540	37
5 ปริมาณเงินฝากประเภทต่าง ๆ ที่ธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ	38
6 การขยายตัวของปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ	39
7 ร้อยละของเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือจำแนกตามอำเภอเมือง และอำเภอรอบนอก	40
8 ร้อยละของเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือจำแนกตาม ภาคเหนือตอนบนและตอนล่าง	40
9 เงินฝากเฉลี่ยต่อสาขาของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ	41
10 เงินฝากของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัดในภาคเหนือ ณ สิ้นปี	43
11 เงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ ณ สิ้นปี 2531-2540	45
12 ปริมาณเงินให้สินเชื่อประเภทต่าง ๆ ที่ธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ	46
13 การขยายตัวของปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ	47
14 ร้อยละของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือจำแนกตามอำเภอเมือง และอำเภอรอบนอก	48
15 ร้อยละของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือจำแนกตาม ภาคเหนือตอนบนและตอนล่าง	48
16 เงินให้สินเชื่อเฉลี่ยต่อสาขาของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ	49
17 การขยายปริมาณสินเชื่อจำแนกตามประเภทธุรกรรมของธนาคารพาณิชย์ใน ภาคเหนือ	56
18 ตัดส่วนเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ	57
19 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อการเกษตรของธนาคารพาณิชย์ ในภาคเหนือ	58

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
20 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อกิจการเหมือนแร่ของธนาคารพาณิชย์ ในภาคเหนือ	59
21 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อการอุตสาหกรรมของธนาคารพาณิชย์ ในภาคเหนือ	60
22 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อการก่อสร้างของธนาคารพาณิชย์ ในภาคเหนือ	61
23 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์กรรมของธนาคารพาณิชย์ ในภาคเหนือ	62
24 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อสถาบันการเงินอื่นของธนาคารพาณิชย์ ในภาคเหนือ	63
25 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ ในภาคเหนือ	64
26 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อการสาธารณูปโภคของธนาคารพาณิชย์ ในภาคเหนือ	65
27 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อการบริการของธนาคารพาณิชย์ ในภาคเหนือ	66
28 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคของธนาคารพาณิชย์ ในภาคเหนือ	67
29 สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัดในภาคเหนือ ณ สิ้นปี	69
30 สัดส่วนสินเชื่อคือเงินฝากของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัดในภาคเหนือ	71
31 สัดส่วนเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือแยกตามประเภทธุรกรรม	72
32 การพยากรณ์แนวโน้มจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ	74
33 การพยากรณ์แนวโน้มปริมาณเงินออมของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ	75
34 การพยากรณ์แนวโน้มปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ	77

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงแนวโน้มและผลการพยากรณ์จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ ในภาคเหนือ	78
2	แสดงแนวโน้มและผลการพยากรณ์ปริมาณเงินออมของธนาคารพาณิชย์ ในภาคเหนือ	79
3	แสดงแนวโน้มและผลการพยากรณ์ปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ในภาคเหนือ	80

กองห้องสมุด
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวก	หน้า
1 เงินฝากและเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัด ในภาคเหนือ ธันวาคม 2540	92
2 เงินฝากและเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัด ในภาคเหนือ ธันวาคม 2539	94
3 เงินฝากและเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัด ในภาคเหนือ ธันวาคม 2538	96
4 เงินฝากและเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัด ในภาคเหนือ ธันวาคม 2537	98
5 เงินฝากและเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัด ในภาคเหนือ ธันวาคม 2536	100
6 เงินฝากและเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัด ในภาคเหนือ ธันวาคม 2535	102
7 เงินฝากและเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัด ในภาคเหนือ ธันวาคม 2534	104
8 เงินฝากและเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัด ในภาคเหนือ ธันวาคม 2533	106
9 เงินฝากและเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัด ในภาคเหนือ ธันวาคม 2532	108
10 เงินฝากและเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัด ในภาคเหนือ ธันวาคม 2531	110
11 เงินฝากและเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัด ในภาคเหนือ ธันวาคม 2530	112
12 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อการกสิกรรมของธนาคารพาณิชย์ ในภาคเหนือ	114
13 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อการประมงของธนาคารพาณิชย์ ในภาคเหนือ	115

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวก	หน้า
14 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อการเลี้ยงสัตว์ของธนาคารพาณิชย์ ในภาคเหนือ	116
15 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อการทำป่าไม้ของธนาคารพาณิชย์ ในภาคเหนือ	117
16 ร้อยละของสัดส่วนสินเชื่อเพื่อการเกษตรรายจังหวัดในภาคเหนือ	118
17 ร้อยละของสัดส่วนสินเชื่อเพื่อการกสิกรรมรายจังหวัดในภาคเหนือ	119
18 ร้อยละของสัดส่วนสินเชื่อเพื่อการประมงรายจังหวัดในภาคเหนือ	120
19 ร้อยละของสัดส่วนสินเชื่อเพื่อการเลี้ยงสัตว์รายจังหวัดในภาคเหนือ	121
20 ร้อยละของสัดส่วนสินเชื่อเพื่อการทำป่าไม้รายจังหวัดในภาคเหนือ	122
21 ร้อยละของสัดส่วนสินเชื่อเพื่อกิจการเหมืองแร่รายจังหวัดในภาคเหนือ	123
22 ร้อยละของสัดส่วนสินเชื่อเพื่อการอุตสาหกรรมรายจังหวัดในภาคเหนือ	124
23 ร้อยละของสัดส่วนสินเชื่อเพื่อกิจการก่อสร้างรายจังหวัดในภาคเหนือ	125
24 ร้อยละของสัดส่วนสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์กรรมรายจังหวัดในภาคเหนือ	126
25 ร้อยละของสัดส่วนสินเชื่อเพื่อสถาบันการเงินอื่นรายจังหวัดในภาคเหนือ	127
26 ร้อยละของสัดส่วนสินเชื่อเพื่อธุรกิจอสังหาริมทรัพย์รายจังหวัดใน ภาคเหนือ	128
27 ร้อยละของสัดส่วนสินเชื่อเพื่อการสาธารณูปโภครายจังหวัดในภาคเหนือ	129
28 ร้อยละของสัดส่วนสินเชื่อเพื่อการบริการรายจังหวัดในภาคเหนือ	130
29 ร้อยละของสัดส่วนสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลรายจังหวัด ในภาคเหนือ	131
30 การพยากรณ์แนวโน้มจำนวนสาขาธนาคารพาณิชย์ด้วยเทคนิค การพยากรณ์แบบเส้นตรงมีความชัน	132
31 การพยากรณ์แนวโน้มจำนวนสาขาธนาคารพาณิชย์ด้วยเทคนิค การพยากรณ์แบบเส้นโค้งพาราโบลาอันดับที่ 2	133
32 การพยากรณ์แนวโน้มจำนวนสาขาธนาคารพาณิชย์ด้วยเทคนิค การพยากรณ์แบบเอ็กโปเนนเชียล	134

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวก	หน้า
33 การพยากรณ์แนวโน้มจำนวนสาขารณการพาณิชย์ด้วยเทคนิค การพยากรณ์แบบถ่วงเฉลี่ยเคลื่อนที่ถ่วงน้ำหนัก	135
34 การพยากรณ์แนวโน้มปริมาณเงินออมของธนาคารพาณิชย์ด้วยเทคนิค การพยากรณ์แบบเส้นตรงมีความชัน	136
35 การพยากรณ์แนวโน้มปริมาณเงินออมของธนาคารพาณิชย์ด้วยเทคนิค การพยากรณ์แบบเส้นโค้งพาราโบลาในระดับที่ 2	137
36 การพยากรณ์แนวโน้มปริมาณเงินออมของธนาคารพาณิชย์ด้วยเทคนิค การพยากรณ์แบบเอ็กโปเนนเชียล	138
37 การพยากรณ์แนวโน้มปริมาณเงินออมของธนาคารพาณิชย์ด้วยเทคนิค การพยากรณ์แบบถ่วงเฉลี่ยเคลื่อนที่ถ่วงน้ำหนัก	139
38 การพยากรณ์แนวโน้มปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ด้วยเทคนิค การพยากรณ์แบบเส้นตรงมีความชัน	140
39 การพยากรณ์แนวโน้มปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ด้วยเทคนิค การพยากรณ์แบบเส้นโค้งพาราโบลาในระดับที่ 2	141
40 การพยากรณ์แนวโน้มปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ด้วยเทคนิค การพยากรณ์แบบเอ็กโปเนนเชียล	142
41 การพยากรณ์แนวโน้มปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ด้วยเทคนิค การพยากรณ์แบบถ่วงเฉลี่ยเคลื่อนที่ถ่วงน้ำหนัก	143

บทที่ 1

บทนำ

(INTRODUCTION)

จากการที่ธนาคารพาณิชย์เป็นกลุ่มสถาบันการเงินผู้บุกเบิกในตลาดเงินของประเทศไทย และได้รับการสนับสนุนอย่างมากในอดีต ทำให้ปัจจุบันธนาคารพาณิชย์กลายเป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทสูงสุดในระบบการเงินไทย ทั้งทางด้านการระดมเงินออมในรูปเงินฝากประเภทต่าง ๆ และการให้สินเชื่อแก่บุคคลหรือธุรกิจต่าง ๆ ซึ่งการระดมเงินออมเป็นกิจกรรมที่สำคัญมากเป็นอันดับแรกของธนาคารพาณิชย์ เพราะเงินออมจากประชาชนเป็นแหล่งที่มาของเงินแหล่งใหญ่ที่สุดที่ธนาคารพาณิชย์จะนำไปใช้ลงทุนและให้กู้ยืมอีกทอดหนึ่ง สำหรับกิจกรรมด้านการให้สินเชื่อเป็นการนำเงินฝากที่ระดมมาได้จากประชาชนและจากแหล่งเงินทุนอื่น ๆ ไปหาผลประโยชน์ ทั้งนี้การให้กู้ยืมและการให้สินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจอีกทางหนึ่งด้วย และโดยที่ระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยเป็นระบบธนาคารสาขา (branch banking system) ทำให้ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ มีสำนักงานสาขากกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคพร้อมทั้งเป็นผู้นำในระบบการเงินในภูมิภาคของประเทศไทยตามไปด้วย

ในภาคเหนือธนาคารพาณิชย์ก็ยังเป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทที่สำคัญมากที่สุดเช่นกัน โดยมีจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์มากที่สุดรองจากกรุงเทพมหานครและปริมณฑลสูงกว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ รวมทั้งสูงกว่าจำนวนเครือข่ายของสถาบันการเงินสำคัญต่าง ๆ ที่เปิดดำเนินการในภาคเหนือและในอนาคตอันใกล้ สาขาของธนาคารพาณิชย์จะกระจายครอบคลุมทั่วทุกอำเภอของแต่ละจังหวัด จึงนับได้ว่าธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทสูงสุดในระบบการเงินภาคเหนือ ซึ่งจะส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ

การศึกษาครั้งนี้จะพิจารณาถึงโครงสร้างของเงินออมและการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยในภาคเหนือ รวมทั้งพยากรณ์แนวโน้มของปริมาณเงินออมและสินเชื่อในอนาคต ทั้งนี้ เพราะภายหลังจากที่สถาบันการเงินต่าง ๆ ได้ปิดกิจการลงเป็นจำนวนมาก จะยิ่งทำให้บทบาทของธนาคารพาณิชย์มีบทบาทต่อเศรษฐกิจสูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย (Objective Study)

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างเงินออมและสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยในภาคเหนือ ในช่วง ปี พ.ศ. 2531 - 2540
2. เพื่อศึกษาสัดส่วนระหว่างเงินให้สินเชื่อต่อเงินออมของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ
3. เพื่อพยากรณ์แนวโน้มจำนวนสาขานาการพาณิชย์ ปริมาณเงินออมและสินเชื่อในอีก 5 ปีข้างหน้า

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (Expected Result)

1. ทำให้ทราบถึงโครงสร้างและการเปลี่ยนแปลงของเงินออม และสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2531-2540
2. ทำให้ทราบสัดส่วนระหว่างเงินให้สินเชื่อต่อเงินออมของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ และบทบาทความสัมพันธ์ของเงินออมและเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ต่อเศรษฐกิจภูมิภาค
3. ทำให้ทราบถึงแนวโน้มของจำนวนสาขานาการพาณิชย์ ปริมาณเงินออมและสินเชื่อ ในช่วงปี 2541-2545
4. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่สนใจ หรือผู้วางนโยบายการเงินของภาคเหนือได้รับทราบข้อมูลเบื้องต้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนได้ส่วนหนึ่ง

ขอบเขตของการศึกษาวิจัย (Scope of the study)

1. การศึกษาวิจัย จะศึกษาวิจัยข้อมูลระหว่าง ปี พ.ศ. 2531 - 2540

2. ธนาคารพาณิชย์ที่จะทำการศึกษาวิจัยจะเป็นธนาคารพาณิชย์ของไทยเท่านั้นซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 15 ธนาคาร คือ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) ธนาคารไทยทุน จำกัด(มหาชน) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด(มหาชน) ธนาคารทหารไทย จำกัด(มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) ธนาคารนครธน จำกัด(มหาชน) ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด(มหาชน) ธนาคารมหานคร จำกัด(มหาชน) ธนาคารศรีนคร จำกัด(มหาชน) ธนาคารสหธนาคาร จำกัด(มหาชน) ธนาคารแหลมทอง จำกัด(มหาชน) ธนาคารเอเชีย จำกัด(มหาชน)

3. การศึกษาวิจัยจะทำการศึกษาวิจัย เฉพาะธนาคารพาณิชย์ไทยในภาคเหนือซึ่งประกอบด้วย 17 จังหวัด คือ เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน ตาก แม่ฮ่องสอน พะเยา อุตรดิตถ์ พิษณุโลก นครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร สุโขทัย เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี

4. การศึกษาวิจัย จะศึกษาวิจัยถึงธุรกิจหลักของธนาคารพาณิชย์ คือ การระดมเงินออมและการให้สินเชื่อ

นิยามศัพท์

(Definition of term)

ธนาคารพาณิชย์ (Commercial Bank) หมายถึง การประกอบธุรกิจประเภทรับฝากเงินที่ต้องจ่ายเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาที่กำหนดไว้ และใช้ประโยชน์จากเงินนั้นไปในทางใดทางหนึ่งหรือหลายทาง เช่น ให้กู้ยืมซื้อหรือขาย หรือเก็บเงินตามตั๋วแลกเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด ตลอดจนซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศ

โครงสร้าง หมายถึง องค์ประกอบและรูปแบบของเงินออมและสินเชื่อ

การให้สินเชื่อ หมายถึง การให้กู้ยืมเงิน ซึ่ง ชื้อ ชื้อลดรับช่วงซื้อลดตัวเงินเป็นเจ้าหนี้จากการได้จ่าย หรือสั่งให้จ่ายเงินเพื่อประโยชน์ของผู้เคยค้า หรือเป็นเจ้าหนี้ ประเภทของการให้สินเชื่อในการทำการศึกษาวิจัยนี้แบ่งออกได้ดังต่อไปนี้

1. สินเชื่อเพื่อการเกษตร

- กสิกรรม
- ประมง
- เลี้ยงสัตว์
- ป่าไม้

2. สินเชื่อเหมืองแร่

3. สินเชื่ออุตสาหกรรม

4. สินเชื่อก่อสร้าง

5. สินเชื่อพาณิชย์

6. สินเชื่อการเงิน

7. สินเชื่ออสังหาริมทรัพย์

8. สินเชื่อสาธารณูปโภค

9. สินเชื่อเพื่อการบริการ

10. สินเชื่อเพื่อการบริโภค

เงินออม หมายถึง เงินฝากในรูปแบบต่าง ๆ ของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะมีอยู่ด้วยกัน 3 ประเภทคือ

1. เงินฝากประจำ
2. เงินฝากออมทรัพย์
3. เงินฝากกระแสรายวัน

ภาคเหนือตอนบน หมายถึง กลุ่มของจังหวัดที่อยู่ตอนบนของภาคเหนือ ซึ่งประกอบไปด้วย 9 จังหวัดคือ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำพูน พะเยา น่าน แพร่ ลำปาง และตาก

ภาคเหนือตอนล่าง หมายถึง กลุ่มของจังหวัดที่อยู่ตอนล่างของภาคเหนือ ซึ่งประกอบไปด้วย 8 จังหวัดคือ กำแพงเพชร พิจิตร พิษณุโลก สุโขทัย อุตรดิตถ์ นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี

บทที่ 2

การตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้อง (REVIEW OF RELATE LETERATURE)

ในบทนี้จะแสดงถึง การตรวจสอบเอกสาร และ ผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถดำเนินการวิจัยได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาที่ทำการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ระบบการธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย
3. แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ไชยยง ปฐวินทรานนท์ (2527) ศึกษา เรื่องพฤติกรรมการให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบแนวความคิดพฤติกรรมการให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย สอดคล้องกับข้อสมมติฐานของ Profit Maximization Principle ที่พิจารณาเรื่องอุปทานว่าเป็นตัวสำคัญที่กำหนดพฤติกรรมการให้กู้ยืมหรือข้อสมมติฐานของ Accommodation principle ที่พิจารณาว่าอุปสงค์เป็นตัวสำคัญที่กำหนดพฤติกรรมการให้กู้ยืมโดยการศึกษาความเร็วในการปรับตัวของการให้สินเชื่อจะอาศัย Partial adjustment hypothesis เป็นส่วนหนึ่งของตัวแปร การศึกษาความผันผวนตามฤดูกาลได้ทดลองใช้ตัวแปรคัมมีในแบบจำลอง และการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต่างๆ ในแบบจำลองอาศัยเทคนิค Ordinary least square และ Cochrane and Orcutt ในกรณีที่พบว่ามี Serial correlation ซึ่งผลการศึกษาสรุได้เป็น 2 กรณี คือ กรณีที่พิจารณาการให้กู้ยืมในรูปของเงินให้กู้ยืมรวม การซื้อลดตั๋วเงิน และการให้สินเชื่อในรูปทรัพย์สินที่พบว่าธนาคารพาณิชย์จัดสรรเงินทุนไปในการให้กู้ยืม ประเภทเงินกู้เบิกเกินบัญชี และเงินกู้มีกำหนดเวลา มีปริมาณสูงสุด ส่วนความเร็วในการปรับตัวของการให้กู้ยืม การซื้อลดตั๋วเงินในประเทศและการซื้อลดตั๋วเงินเพื่อการส่งออกค่อนข้างรวดเร็วพอสมควร และกรณีที่พิจารณาการให้กู้ยืมแก่ภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ พบว่า การให้กู้ยืมแก่ภาคธุรกิจนิติบุคคลปรับตัวได้ค่อนข้างรวดเร็ว เมื่อเปรียบเทียบกับภาคเศรษฐกิจ

อื่นๆ และปริมาณเงินให้กู้ยืมแก่ภาครัฐบาลในแต่ละไตรมาสจะมีทิศทางการเคลื่อนไหวตรงข้ามกับการให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจนิติบุคคล ส่วนการกู้ยืมระหว่างกันของธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินอื่น จะสอดคล้องกับการให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจนิติบุคคล

ผลการศึกษาอัตราผลกำไรของธนาคารพาณิชย์ของทั้ง 2 กรณีซึ่งแสดงโดยอัตราดอกเบี้ยเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้กับอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก อัตราดอกเบี้ยเงินกู้จากต่างประเทศ และอัตราดอกเบี้ยจากธนาคารแห่งประเทศไทยพบว่า พฤติกรรมการให้กู้ยืมจะสอดคล้องกับสมมติฐานของ Accommodation แต่อาจจะขัดแย้งกับหลัก Profit Maximization หรือไม่ก็ได้

นิตยา ตรีสุทธาชีพ (2532) ศึกษาเรื่องโครงสร้างสินเชื่อ และปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร กรณีของธนาคารอาคารสงเคราะห์โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาโครงสร้างแนวโน้มของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ตลอดจนวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย โดยใช้สมการถดถอยด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ผลการศึกษาพบว่า ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินให้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย มีสัดส่วนสูงในตลาดการเงิน รองลงมา ได้แก่ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการให้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยในประเทศ นอกจากนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยมีแนวโน้มสูงขึ้นและคาดว่าจะมีแนวโน้มสูงขึ้นในอนาคต และเงินทุนในการดำเนินงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์มาจากหลายแหล่ง เช่นเงินกู้จากต่างประเทศ เงินกู้ในประเทศรวมทั้งเงินฝาก แต่แหล่งเงินทุนที่สำคัญที่สุดของธนาคารอาคารสงเคราะห์ คือเงินกู้จากต่างประเทศ อีกทั้งธนาคารอาคารสงเคราะห์ดำเนินกิจการในการให้กู้เงินเพื่อที่อยู่อาศัยเพียงอย่างเดียวเท่านั้น และในการวิเคราะห์สินเชื่อเพื่อให้ง่ายขึ้นนั้นธนาคารอาคารสงเคราะห์จะพิจารณาถึงรายได้ของผู้กู้เป็นสำคัญ ถ้ามีรายได้มากก็จะให้กู้มากและพบว่าผู้ได้รับการช่วยเหลือจากธนาคารมากที่สุดคือ ผู้มีรายได้ปานกลางค่อนข้างสูง ฉะนั้นปริมาณเงินให้กู้ขึ้นอยู่กับปริมาณรายได้ ซึ่งเป็นไปตามหลักของ Accommodation Principle

จรัสศรี ชิติลิศเดชา (2534) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้สินเชื่อประเภทต่างๆ เพื่อจะได้ทราบว่าจะมีปัจจัยอะไรบ้างที่เป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ โดยใช้วิธีการทางเศรษฐมิติสร้างสมการในรูปแบบ

สมการถดถอยเชิงซ้อน และใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดมาทำการวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงการให้สินเชื่อได้แก่ ปริมาณเงินฝากอิสระของธนาคารพาณิชย์ ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ ปริมาณเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินในประเทศ ซึ่งปัจจัยทั้งสามนี้เป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์ และมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของสาขาเศรษฐกิจนั้นๆ ในปีที่ผ่านมา ซึ่งความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ เหล่านี้แสดงให้เห็นถึงผลกระทบต่อ การให้สินเชื่อแต่ละประเภทดังนี้คือ การให้สินเชื่อทุกประเภท ยกเว้นสินเชื่อเพื่อธุรกิจการธนาคารถูกกำหนดโดยปริมาณเงินฝากอิสระของธนาคารพาณิชย์ในทิศทางเดียวกัน สินเชื่อเพื่อธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ถูกกำหนดโดยมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาที่อยู่อาศัยในปีที่ผ่านมา ในทิศทางตรงกันข้าม สินเชื่อเพื่อการนำเข้าและสินเชื่อเพื่อการสาธารณูปโภค ถูกกำหนดโดยปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศในทิศทางเดียวกัน สินเชื่อเพื่อการส่งออกถูกกำหนดโดยปริมาณเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินในประเทศในทิศทางเดียวกัน สำหรับสินเชื่อเพื่อธุรกิจการธนาคารถูกกำหนดโดยมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ในประเทศสาขาธุรกิจการธนาคารในปีที่ผ่านมา และปริมาณเงินสดสำรองส่วนเกินของธนาคารพาณิชย์ในทิศทางเดียวกัน

นิมิตร นนทพันธุ์วาทย์ (2521) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยอาศัยข้อมูลรายปีระหว่างปี พ.ศ. 2505-2516 โดยแบ่งการศึกษาออกเป็นภาคเศรษฐกิจต่างๆ 11 ภาค อันประกอบด้วยภาคเกษตรกรรม เหมืองแร่ อุตสาหกรรม ก่อสร้าง สถาบันการเงินและการบริการพาณิชย์กรรม การบริโภคส่วนบุคคล การนำเข้า การส่งออกและอื่นๆ การศึกษาดังอยู่บนสมมติฐานของ Accommodation Principle โดยมีสาระสำคัญว่า ความต้องการกู้ยืมจะเป็นตัวกำหนดที่สำคัญของพฤติกรรมการเลือกถือทรัพย์สินของธนาคารพาณิชย์มากกว่าอุปทานของสินเชื่อ ผลของการศึกษาสรุปได้ว่า แหล่งสำคัญของเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ ก็คือเงินกู้ยืมจากต่างประเทศและจากธนาคารแห่งประเทศไทย ปริมาณเงินกู้และเงินกู้เบิกเกินบัญชีมีลักษณะแข่งขันกันกับการซื้อลดตั๋วเงิน และการทำทรัพย์สิน นอกจากนี้การเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์สภาพคล่องและเงินฝาก จะมีผลทำให้ธนาคารพาณิชย์ขยายสินเชื่อเพิ่มขึ้น การศึกษาโดยแบ่งเป็นภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ นั้นพบว่า ตัวแปรก็เป็นตัวแทนความต้องการสินเชื่อ ซึ่งแสดงโดยมูลค่าผลิตภัณฑ์ประชาชาติของภาคเศรษฐกิจนั้นสามารถอธิบายแบบจำลองได้ดีกว่าตัวแปรอื่นๆ

สันติชัย ชวนสมสุข (2526) ได้ทำการศึกษาอุปทานและอุปสงค์สินเชื่อกของธนาคารพาณิชย์ โดยแบ่งเป็นภาคเศรษฐกิจต่างๆ 7 ภาคคือ ภาคเกษตรกรรม เหมืองแร่ การก่อสร้างและธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ การพาณิชย์กรรม การอุตสาหกรรม การค้าระหว่างประเทศ การบริการและการบริโภค โดยอาศัยข้อมูลรายไตรมาสระหว่างปี พ.ศ. 2514-2524 ผลการศึกษาแบบจำลองอุปทานสินเชื่อกของธนาคารพาณิชย์ พบว่า ปริมาณเงินสดสำรองของธนาคารพาณิชย์ และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ มีผลกระทบโดยตรงต่ออุปทานของสินเชื่อกแก่สาขาเศรษฐกิจต่างๆ เงินกู้ทั้งจากธนาคารพาณิชย์ในประเทศและธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ เป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์

สำหรับปริมาณเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ (Supply of Commercial Bank Loan) ที่ให้แก่ทุกภาคเศรษฐกิจนั้น ขึ้นอยู่กับเงินสำรองส่วนเกิน เงินกู้จากธนาคารแห่งประเทศไทย และเงินกู้จากต่างประเทศ โดยตัวแปรทุกตัวดังกล่าวจะมีความสัมพันธ์เป็นบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติกับปริมาณเงินให้กู้ยืมที่ให้แก่ทุกภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ แสดงว่าถ้าธนาคารพาณิชย์มีเงินสำรองส่วนเกินมากขึ้น และมีการกู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทย และต่างประเทศมากขึ้น จะมีปริมาณเงินให้กู้ยืมแก่ภาคเศรษฐกิจทุกภาคเพิ่มขึ้น

อัญชลี ยศสุนทร (2530) ศึกษาถึงสถาบันเงินออมและเงินกู้เพื่อการเคหะสงเคราะห์ในประเทศไทย สรุปได้ว่า ความต้องการที่อยู่อาศัยมีมากขึ้น เพราะประชากรเพิ่มขึ้นด้วยสาเหตุ เช่น ประชากรมีการย้ายถิ่น ทศนคติเปลี่ยนไป ต้องการครอบครัวขนาดเล็กแทนขนาดใหญ่ การไม่กลับภูมิลำเนาเดิมของผู้ที่เข้ามาศึกษาในกรุงเทพฯ หน่วยงานมีหน้าที่ช่วยเหลือด้านนี้ของภาครัฐบาล ได้แก่ การเคหะแห่งชาติ ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ส่วนด้านเอกชน ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ เป็นต้น สำหรับผู้มีรายได้น้อยนั้นการเคหะแห่งชาติได้ให้ความช่วยเหลือ แต่ผู้มีรายได้นานกลางรัฐบาลยังให้ความช่วยเหลือมาก จึงเสนอให้มีการจัดตั้งสถาบันเงินออมและเงินกู้เพื่อการเคหะสงเคราะห์ขึ้น โดยระดมเงินออมจากประชาชน เงินสะสมของราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ โดยอยู่ในรูปเงินฝากออมทรัพย์อย่างเดียวและให้กู้สำหรับผู้ที่ต้องการมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองโดยมีข้อสมมติว่าสถาบันเงินออมและเงินกู้เพื่อการเคหะสงเคราะห์จะให้กู้ร้อยละ 10 ของจำนวนที่อยู่อาศัย ที่ขาดแคลนในแต่ละปี ซึ่งทำให้จำนวนที่อยู่อาศัยขาดแคลนลดลงทุกปี

ระบบการธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยนั้นเป็นระบบธนาคารสาขา โดยได้รับอิทธิพลจากรูปแบบของการธนาคารพาณิชย์ในประเทศอังกฤษ แรกเริ่มทีเดียวนั้นธุรกิจการธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีผู้ดำเนินการเป็นชาวต่างประเทศที่เข้ามาตั้งสาขาของธนาคารประเทศของตนเป็นส่วนใหญ่ แต่ต่อมาได้มีการพัฒนาระบบการธนาคารจนมีรากฐานมั่นคงและมีผู้ดำเนินการและเป็นเจ้าของโดยคนไทยอย่างแท้จริง โดยไม่มีการจำกัดหรือลดอัตราการขยายตัวของสาขาของธนาคารพาณิชย์ของชาวต่างชาติไม่ให้มีสิทธิขยายหรือเปิดสาขาใหม่เพิ่มขึ้นมาอีก โดยมีการออกกฎหมายในรูปพระราชบัญญัติว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ เช่น พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 ซึ่งเป็นต้นแบบของพระราชบัญญัติที่ส่วนใหญ่ได้ใช้บังคับอยู่จนถึงปัจจุบัน ทำให้มีการควบคุมระบบการธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยให้เป็นไปอย่างมีระบบและเป็นระเบียบแบบแผนที่ดีที่กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ทั้งหลายดำเนินการและปฏิบัติการภายใต้ข้อกำหนดในพระราชบัญญัติเหล่านั้น

ข้อดีของระบบธนาคารสาขา

1. การบริหารงานมีประสิทธิภาพ เนื่องจากธนาคารมีขนาดใหญ่ขึ้น จึงคุ้มที่จะจ้างนักบริหารมืออาชีพที่มีความสามารถบริหารงาน
2. ก่อให้เกิดความชำนาญเฉพาะด้าน (specialization) เนื่องจากเป็นธุรกิจธนาคารใหญ่ สามารถแบ่งหน่วยงานออกตามความชำนาญเฉพาะสาขา เช่น ในฝ่ายสินเชื่อ อาจแบ่งเป็นหน่วยสินเชื่อพาณิชย์ หน่วยสินเชื่อเพื่ออุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้าง ฯลฯ สามารถพัฒนาบุคคลให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน โอกาสในการตัดสินใจผิดพลาดก็ลดลง
3. ลดความเสี่ยงในการดำเนินงาน เนื่องจากมีการกระจายการลงทุนไปในทรัพย์สินต่าง ๆ เช่น การให้กู้ก็กระจายไปสู่ทุก ๆ อุตสาหกรรม (diversification) ทำให้ความเสี่ยงของธนาคารที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยทางเศรษฐกิจลดลง เช่น ธนาคารให้กู้แก่ธุรกิจผลิตอาวุธสงครามกับธุรกิจบริการด้านโรงแรมการท่องเที่ยว เมื่อเหตุการณ์ภาวะเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงจะต้องมีอย่างน้อยธุรกิจที่สามารถดำเนินอยู่ได้ แต่หากเป็นธนาคารขนาดเล็กที่มีเงินฝากจำกัด การให้กู้ก็จะมีจำกัดทำให้ไม่กระจายไปสู่ภาคธุรกิจต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง โอกาสที่ธนาคารจะขาดทุนจากการล้มละลายของธุรกิจจะมีสูง

4. เคลื่อนย้ายทุนจากแหล่งที่มีสภาพคล่อง เกินความต้องการไปสู่แหล่งที่ยังขาดแคลนเงินทุน (fund allocation) อันเป็นการกระจายทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสียของระบบธนาคารสาขา

1. ก่อให้เกิดการผูกขาดทางการเงินโดยธนาคารใหญ่ที่มีสาขามาก ๆ ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมทางการแข่งขัน และเป็นอันตรายต่อระบบเศรษฐกิจทางการเงิน
2. ความสัมพันธ์ระหว่างลูกค้ากับธนาคารจะเป็นพิธีการ ผู้บริหารธนาคารจะไม่ใช้คนในท้องถิ่นนั้น การรู้จักคุ้นเคยกับลูกค้าจะน้อยลงจากกรณีธนาคารเดียว
3. ลูกค้ารายเล็กถูกละเลยไม่ได้รับบริการที่ดี เนื่องจากเป็นธนาคารขนาดใหญ่มีลูกค้ามากมาย ทำให้บริการไม่ทั่วถึง ธนาคารก็จำเป็นต้องให้บริการแก่ลูกค้าที่สำคัญก่อน
4. ทิศนคติของประชาชนต่อธนาคารจะเป็นไปในทางลบ

บทบาทและหน้าที่ของธนาคารพาณิชย์

ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในระบบเศรษฐกิจของทุกประเทศ เนื่องจากธนาคารพาณิชย์มีหน้าที่ต่าง ๆ ดังนี้

1. บทบาทในการให้เครดิต (credit creation) โดยการเพิ่มปริมาณเงินสู่ระบบเศรษฐกิจผ่านสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน คือตัวแลกเงินหรือเช็ค และการให้กู้ยืมแก่ธุรกิจและเอกชนในรูปแบบต่าง ๆ การให้เครดิตต้องพิจารณาถึง

1.1 นโยบายสภาพคล่อง ธนาคารจะต้องรักษาเงินสำรองไว้ส่วนหนึ่งตามกฎหมายและสำรองไว้เพื่อการดำเนินงานของธนาคาร ในทางปฏิบัติการดำเนินงานของธนาคารในแต่ละวันจะมีสภาพคล่องมากเกินไป คือมีเงินเหลือเกินความต้องการเนื่องจากมีปริมาณเงินฝากและเงินกู้ยืมมากกว่าเงินให้กู้ ก็จะทำให้มีธนาคารขาดทุนจากค่าใช้จ่ายทางด้านดอกเบี้ยเงินฝาก ธนาคารก็ต้องแก้ไขปัญหาสภาพคล่องที่มีเกินโดยการเพิ่มการลงทุน หรือให้กู้ยืม การเรียกเงินกู้ที่ครบกำหนดคืน เร่งรัดหนี้สิน ขายหลักทรัพย์ กู้ยืมจากภายนอก ฯลฯ เพื่อนำเงินมาเสริมสภาพคล่องหรือให้กู้ต่อในระบบเศรษฐกิจ ดังนั้นหน้าที่ของธนาคารในการให้เครดิตธนาคารจะต้องพิจารณาโยบายการบริหารสภาพคล่องควบคู่ไปด้วย

1.2 เครดิตที่ธนาคารพาณิชย์ปล่อยสู่ระบบเศรษฐกิจ จะต้องสามารถตอบสนองความต้องการใช้เงินของหน่วยธุรกิจต่าง ๆ ได้และคำนึงถึงความเหมาะสมในการพัฒนาประเทศ

2. บทบาทในการทำให้เกิดการจับจ่าย บริโภคในปัจจุบัน โดยธนาคารพาณิชย์จะเปรียบเสมือนสะพานที่เชื่อมระยะเวลาที่ห่างกันของการผลิตหรือผลิตผลหรือรายได้ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต กับความต้องการบริโภคหรือจับจ่ายใช้สอยที่เกิดขึ้นในปัจจุบันให้เป็นจริงได้โดยมิให้ต้องรอผลิตผลหรือรายได้ในอนาคตเสียก่อนจึงจะบริโภคหรือจับจ่ายใช้สอยได้เช่น เกษตรกรต้องการใช้เงินเพื่อการลงทุน ในปัจจุบันแต่ยังไม่มีเงินก็สามารถลงทุนได้เนื่องจากคนมีผลิตผลที่จะขายได้ในอนาคต ก็สามารถลงทุนได้เนื่องจากคนมีผลิตผลที่จะขายได้ในอนาคต ก็จะนำผลิตผลนั้นเป็นประกันในการขอกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์และนำเงินมาลงทุนได้ทันที หรือบุคคลธรรมดาก็สามารถซื้อรถยนต์ บ้านเรือน ฯลฯ ได้ในปัจจุบันโดยมีรายได้ที่จะเกิดในอนาคตเป็นหลักประกัน การกู้ยืมจากธนาคารการบริโภคก็จะต้องกระทำได้โดยไม่ต้องรอผลิตผลรายได้ในอนาคต

3. บทบาทในการอำนวยความสะดวกสู่ระบบเศรษฐกิจโดยการใช้เงินของธนาคารผ่านการให้กู้ยืมและการลงทุน

4. บทบาทในการรับฝากเงินประเภทต่าง ๆ โดยการให้ผลตอบแทนความมั่นคงในการฝากเงิน ความสะดวกสบายจากบริการฝากเงินต่าง ๆ

5. บทบาทหน้าที่ในการเรียกเก็บเงิน ตามตราสารทางการเงิน เช่นเช็ค ดราฟท์ที่ถูกค้าได้จากการชำระหนี้ ธนาคารก็จะเป็นตัวกลางในการเรียกเก็บแทนให้ โดยการเคลียร์บัญชีระหว่างธนาคารที่มีสำนักหักบัญชี

6. บทบาทในการระดมเงินออมให้มีพลัง เงินออมที่ระดมเข้าสู่ระบบธนาคารพาณิชย์จะมีปริมาณมาก เนื่องจากสะสมจากผู้ออมรายย่อย ๆ ช่วยฝากเงินนั้นบริหารจัดการอยู่ก็จะขาดพลังไม่สามารถนำไปลงทุนในโครงการใหญ่ ๆ ได้ ธนาคารพาณิชย์เป็นตัวกลางในการสร้างพลังของเงินออมที่ไหลเข้ามาจนมีปริมาณมากพอที่จะนำไปลงทุนในโครงการใหญ่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ

7. บทบาทในการให้ผลตอบแทนแก่เจ้าของหรือผู้ลงทุนในกิจการธนาคาร ซึ่งผู้ถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์จะต้องเป็นประชาชน เนื่องจากกิจการธนาคารถูกบีบบังคับให้เป็นบริษัทมหาชนมีการกระจายของผู้ถือหุ้น การที่ธนาคารดำเนินงานมีกำไรก็จะส่งผลตอบแทนกลับแก่มหาชน ผู้ถือหุ้นของธนาคารด้วย

8. บทบาทในการให้บริการต่าง ๆ ที่ให้ความสะดวกแก่ประชาชน เช่น บริการข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ บริการรับชำระค่าสาธารณูปโภค ฯลฯ นอกเหนือจากการบริการรับฝากและให้กู้ยืมซึ่งเป็นการดำเนินงานหลักของธนาคาร

จะเห็นว่าธนาคารพาณิชย์มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในระบบเศรษฐกิจ การดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่มีประสิทธิภาพ ก็จะทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศเจริญก้าวหน้า ซึ่งประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธนาคารนอกจากจะขึ้นอยู่กับการบริหารนโยบายต่าง ๆ ของธนาคารนั้น ๆ แล้วยังขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอกที่ควบคุมไม่ได้ และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของธนาคารอีกด้วย

การแข่งขันระหว่างธนาคารพาณิชย์

ในบรรดาธนาคารพาณิชย์ซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทยทั้ง 15 ธนาคาร นั้นเราสามารถแบ่งประเภทของธนาคารออกได้เป็น 3 ประเภท คือ ธนาคารขนาดใหญ่ ซึ่งอาจแบ่งได้จากมูลค่าของสินทรัพย์ เงินฝาก ทุนจดทะเบียน เป็นต้น ธนาคารที่มีขนาดใหญ่ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย และธนาคารกสิกรไทย ธนาคารขนาดกลางได้แก่ธนาคารที่มียอดสินทรัพย์ เงินฝาก และเงินให้กู้ยืมในระดับปานกลาง เช่น ธนาคารไทยพาณิชย์ กรุงศรีอยุธยา ศรีนคร ส่วนธนาคารขนาดเล็กได้แก่ ธนาคารที่มียอดเงินฝาก สินทรัพย์ และเงินให้กู้ยืม คิดเป็นมูลค่าน้อยที่สุด เมื่อเทียบกับธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ ได้แก่ ธนาคารเอเชีย สหธนาคาร ไทยทุนนครธน เป็นต้น ธนาคารทั้ง 3 ขนาด มีการแข่งขันด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การแข่งขันด้านเงินฝาก ธนาคารพาณิชย์เงินทุนจากแหล่งใหญ่คือ การระดมเงินฝากจากประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ ธนาคารมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหาเงินฝากมาให้ได้มากที่สุด เพื่อจะนำเงินดังกล่าวไปลงทุนต่อ ธนาคารแต่ละแห่งก็ได้พยายามให้สิ่งจูงใจให้แก่ผู้ออมต่าง ๆ กัน เช่น ให้อัตราดอกเบี้ยเงินออมที่สูงกว่าธนาคารพาณิชย์อื่น หรือคิดบริการใหม่ๆ ที่จะให้ความสะดวกแก่ลูกค้ามากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการระดมเงินออมเช่น การบริการรับฝากเงินถึงสถานที่ทำงาน ให้บริการเครื่องจักรอัตโนมัติในการฝาก ถอนเงิน หรือมีการออกตราสารระดมเงินออมจากประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การออก ทิชีดี (TCD) หรือเงินฝากในรูปแบบต่างๆ เป็นต้น

ปัญหาเรื่องการแข่งขันของธนาคารนี้ ถ้าหากจะมองในแง่ที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนผู้ออมก็ได้ เพราะจะทำให้ผู้ออมมีทางเลือกที่จะลงทุนกับธนาคารที่สามารถให้ผลตอบแทนสูงสุดแก่ตนได้ และยังสร้างความพึงพอใจต่อการบริการของธนาคารอีกด้วย แต่ถ้าหาก เราจะมองในแง่ลบก็คือ การแข่งขันในระหว่างธนาคารพาณิชย์นี้จะทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างธนาคารพาณิชย์ที่มีขนาดต่างกัน กล่าวคือ ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่จะมีความได้เปรียบ

ธนาคารพาณิชย์ที่มีขนาดเล็กกว่า เนื่องจากมีเงินทุนในการให้บริการใหม่ ๆ แก่ลูกค้าได้มาก ที่เห็นได้ชัดก็คือธนาคารขนาดใหญ่ที่มีการนำระบบคอมพิวเตอร์ประเภท on-line มาใช้ในการฝากถอน หรือโอนเงินระหว่างบัญชี หรือระหว่างสาขา ซึ่งก่อให้เกิดความสะดวกแก่ลูกค้าเป็นอย่างยิ่ง ในขณะที่ธนาคารขนาดเล็กไม่มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการดำเนินงาน ก็ประสบความเสียเปรียบทางการแข่งขันการระดมเงินออมก็จะทำได้จำกัดกว่า จึงต้องทำให้ธนาคารขนาดเล็กจำเป็นต้องลงทุนในเครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งคิดเป็นเงินลงทุนสูง เมื่อเทียบกับสินทรัพย์รวมของตน ในขณะที่การลงทุนของธนาคารขนาดใหญ่ก็จะลงทุนในด้านจำนวนเงินที่ไม่ต่างกับธนาคารขนาดเล็กมากนักแต่หากคิดเป็นอัตราส่วนต่อสินทรัพย์รวมของตนแล้ว ธนาคารขนาดใหญ่ยังมีอัตราส่วนการลงทุนต่อสินทรัพย์รวมไม่สูงนัก

2. การแข่งขันทางด้านอัตราดอกเบี้ยแต่เดิมธนาคารแห่งประเทศไทยมีการกำหนดเพดานดอกเบี้ยเงินฝากและการกู้ยืม ซึ่งจะมีการเปลี่ยนแปลงเพดานอัตราดอกเบี้ย ประเภทต่างๆ เป็นระยะ ๆ ให้สอดคล้องกับอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินทั้งภายในและภายนอกประเทศเพื่อป้องกันมิให้เกิดการแข่งขันทางการระดมเงินฝากซึ่งจะทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างธนาคารที่มีขนาดต่างกัน เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีความแตกต่างกันมากในด้านขนาดของธนาคาร หากด้านการกู้ยืมธนาคารแห่งประเทศไทยก็ได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดสำหรับการกู้ยืมทั้งแบบเบิกเกินบัญชี และการกู้ยืมแบบมีระยะเวลา สำหรับวัตถุประสงค์การกู้ยืมประเภทต่าง ๆ ไว้เพื่อมิให้ธนาคารพาณิชย์คิดดอกเบี้ยเงินกู้กับลูกค้าสูงจนเป็นอันตรายต่อการลงทุนและการบริโภค แต่เนื่องจากการกำหนดเพดานดอกเบี้ยทั้งเงินฝากและเงินให้กู้ยืมดังกล่าวในบางขณะจะปรับไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน และไม่เป็นการแข่งขันเสรี จึงทำให้ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ประกาศยกเลิกเพดานอัตราดอกเบี้ยดังกล่าว ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

3. การแข่งขันในการเปิดสาขาธนาคารพาณิชย์ไทยทั้ง 15 ธนาคารมีการแข่งขันการเปิดสาขา เนื่องจากจะได้รับประโยชน์ในการที่สามารถระดมเงินฝากประชาชนได้อย่างกว้างขวางทั้งในกรุงเทพมหานครและในท้องถิ่น กับทั้งยังเป็นการขยายขอบเขตการบริการด้านต่าง ๆ ของธนาคาร เช่น บริการโอนเงินระหว่างสาขา บริการให้สินเชื่อที่กว้างขวางขึ้น ทำให้ธนาคารสามารถยึดพื้นที่การดำเนินงานให้ครอบคลุมในเขตต่าง ๆ เป็นการขยายสัดส่วนครอบครองตลาด

4. การแข่งขันทางด้านที่มีใช้ราคา นอกจากการแข่งขันทางด้านอัตราดอกเบี้ย (explicit interest) แล้วธนาคารพาณิชย์ยังมีการแข่งขันทางด้านที่มีใช้ดอกเบี้ย (implicit interest) ซึ่งการแข่งขันทางด้านนี้แม้จะมองไม่เห็นเด่นชัด และไม่มุ่งใจให้มีการระดมเงินฝากมากเท่าอัตราดอกเบี้ยที่ประกาศจ่ายให้แก่ผู้ฝาก แต่ก็ยังเป็นผลตอบแทนที่ธนาคารพาณิชย์จะต้องให้แก่ลูกค้าผู้ฝากและมีความสำคัญมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบการเงินที่มีการควบคุมการแข่งขันเรื่องอัตราดอกเบี้ย การแข่งขันที่มีใช้ทางด้านอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวอาจอยู่ในรูปแบบของการให้บริการที่ยาวนานขึ้น การรับฝากเงินถึงที่สำนักงาน การบริการจ่ายเงินเดือนให้พนักงานตามบริษัทที่เป็นลูกค้า การมีบริการตู้ ATM เคลื่อนที่หรือตามสำนักงานลูกค้า การให้ของขวัญแก่ลูกค้าในเทศกาลต่าง ๆ ตามประเภทความสำคัญของผู้ฝากรายใหญ่และรายย่อย การบริการพิมพ์เช็คสำหรับบัญชีเงินฝากประเภทกระแสรายวันโดยไม่คิดมูลค่า การให้ลูกค้าเงินฝากกู้เงินโดยคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ตามปกติ ฯลฯ

5. การแข่งขันทางด้านเทคโนโลยี ธนาคารแต่ละแห่งมีการคิดค้นการให้บริการในรูปแบบใหม่ ๆ ที่เน้นประสิทธิภาพความรวดเร็ว ถูกต้องแม่นยำในการบริการ ซึ่งต้องใช้เงินลงทุนในเทคโนโลยีทันสมัยแก่ประชาชนอยู่เสมอ ธนาคารที่สามารถเสนอบริการที่ดีกว่าแก่ประชาชนได้ย่อมจะได้รับความนิยม ดังนั้นธนาคารแต่ละแห่งจึงให้ความสำคัญแก่การลงทุนในเทคโนโลยีใหม่ๆ ซึ่งในปัจจุบันธนาคารแต่ละแห่งมีความจำเป็นที่จะต้องลงทุนทางด้านคอมพิวเตอร์ ระบบอัตโนมัติในสำนักงาน ซึ่งจะเห็นความแตกต่างจากธนาคารพาณิชย์ เมื่อ 10 ปีก่อนเป็นอย่างยิ่ง ธนาคารพาณิชย์ในปัจจุบันจะเป็นธนาคารที่สามารถให้บริการทุกอย่างได้อย่างรวดเร็ว ณ สำนักงานเดียว (one stop bank) เช่น สามารถรับชำระค่าสาธารณูปโภค ฝากถอนเงิน สอบถามยอดเงินในบัญชี ฯลฯ ซึ่งระบบคอมพิวเตอร์จะกระทำให้ได้แม้ว่าจะเป็น การติดต่อต่างสาขาก็ตาม ผู้ใช้บริการสามารถได้รับบริการเกือบครบทุกรูปแบบในการติดต่อกับธนาคารแห่งเดียว ซึ่งแตกต่างจากเมื่อ 10 ปีก่อน ซึ่งผู้ให้บริการจะต้องให้บริการเฉพาะในสำนักงานที่ตนมีเงินฝากในบัญชีอยู่เท่านั้น บริการที่ใช้ความเร็ว สะดวกแก่ผู้รับบริการดังกล่าวเป็นเงินลงทุนของธนาคารพาณิชย์ซึ่งมีการแข่งขันกันอย่างมากในช่วงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 เป็นต้นมา

นโยบายการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์

การให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เป็นรายการลงทุนทางด้านสินทรัพย์ที่สำคัญที่สุดของธนาคาร นอกจากจะมีปริมาณการลงทุนในลูกหนี้สูงกว่าการลงทุนในสินทรัพย์ประเภทอื่นของธนาคารแล้ว ยังเป็นสินทรัพย์ที่เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญที่สุดของธนาคารอีกด้วย การที่ธนาคารพาณิชย์ให้สินเชื่อประเภทต่าง ๆ นั้น ธนาคารมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อการทำกำไรของธนาคาร รายการลูกหนี้เป็นรายการที่ให้ผลตอบแทนการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่สำคัญที่สุด
2. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า เพื่อให้บริการครบวงจร คือลูกค้าเงินฝากของธนาคารก็สามารถใช้บริการด้านสินเชื่อของธนาคารแห่งนั้นได้
3. เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมที่ธนาคารนั้นตั้งอยู่ ก่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นตามความต้องการในสังคมนั้น ๆ

การให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในบางกรณีจึงไม่ได้มีแรงจูงใจจากกำไรแค่เพียงอย่างเดียว การให้สินเชื่อในหลาย ๆ กรณีของธนาคารนั้นธนาคารได้รับผลตอบแทนต่ำ แต่ธนาคารจำเป็นต้องให้เครดิตเพื่อวัตถุประสงค์อื่น เช่น ในประเทศเกษตรกรรม ธนาคารพาณิชย์ ก็จะต้องให้เครดิตทางการเกษตรกรรมที่มีผลตอบแทนต่ำ เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม

1. ประเภทของการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์

ในรายการสินเชื่อทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ (loan portfolio) สามารถแบ่งเป็นประเภทการให้สินเชื่อได้หลายประเภทดังนี้

1. สินเชื่อเพื่อการค้าและอุตสาหกรรม (commercial and industrial loan) ได้แก่การให้สินเชื่อแก่ภาคธุรกิจต่าง ๆ คือ

- การผลิต
- เหมืองแร่
- การค้าปลีก ก้าส่ง
- ธุรกิจสาธารณูปโภค
- การก่อสร้าง
- อุตสาหกรรมบริการ

การให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ควรมีการกระจายการให้สินเชื่อสู่ภาคธุรกิจต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยงลง ซึ่งการกระจายการให้เครดิตนี้ ธนาคารขนาดใหญ่จะได้เปรียบธนาคารขนาดเล็กตรงที่ความชำนาญในการวิเคราะห์เครดิต จำนวนบุคลากร ของธนาคารใหญ่จะมีมากกว่า

2. สินเชื่ออสังหาริมทรัพย์ (real estate loan) ได้แก่การให้สินเชื่อเพื่อการพัฒนาที่ดิน ที่อยู่อาศัย

3. สินเชื่อเพื่อการบริโภค (consumer loan) ได้แก่การให้สินเชื่อแก่บุคคลเพื่อการอุปโภค บริโภค ธุรกิจเช่าซื้อ การใช้จ่ายส่วนตัว

2. ปัจจัยที่จะต้องคำนึงถึงในการกำหนดนโยบายการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์

นโยบายการให้เครดิตของธนาคาร คือแนวทางการปฏิบัติ หรือเกณฑ์การให้สินเชื่อ ที่มีไว้เป็นเกณฑ์การตัดสินใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน เช่น พนักงานสินเชื่อ ผู้บริหารด้านสินเชื่อของธนาคาร ทั้งนี้ก็เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการให้สินเชื่อของธนาคารนั้น ๆ คือ ผลตอบแทนการให้กู้สูงสุด ณ ระดับความเสี่ยงหนึ่ง ๆ หรือให้มีความเสี่ยงต่ำสุด ณ ระดับผลตอบแทนนั้นๆ การกำหนดนโยบายสินเชื่อควรคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของธนาคารในการให้สินเชื่อโดยทั่วไป เช่น เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนจากการให้กู้ยืมสูงที่สุดคือไม่ต่ำกว่าที่เปอร์เซ็นต์เพื่อให้มีความเสี่ยงในการให้กู้ต่ำที่สุด โดยจะให้กู้แก่ธุรกิจบางประเภทที่มีความเสี่ยงต่ำ เพื่อให้สินเชื่อแก่บุคคลในท้องถิ่นไม่ต่ำกว่าที่เปอร์เซ็นต์ของการให้สินเชื่อทั้งหมดของธนาคาร

2. ทรัพยากรของธนาคาร ได้แก่ ความชำนาญในการให้เครดิตทางด้านใดด้านหนึ่ง โดยเฉพาะการวิเคราะห์เครดิตของบุคลากรของธนาคาร เงินทุนของธนาคาร

3. ความต้องการเครดิตของสังคมท้องถิ่นนั้นมีมากน้อยเพียงใด และเป็นสินเชื่อประเภทใด

4. ภาวะการแข่งขันในการให้เครดิตของทั้งตลาดเงิน ตลาดทุนในและนอกระบบ

5. กฎหมาย เป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดทิศทาง รูปแบบของนโยบายการให้สินเชื่อ ได้แก่ กฎหมายเกี่ยวกับ

- ปริมาณวงเงินสูงสุดของธนาคารในการให้กู้ยืมแก่ลูกค้าเงินกู้รายใหญ่
- อัตราส่วนเงินกองทุนของสินทรัพย์เสี่ยง
- การกำหนดเพดานดอกเบี้ยเงินกู้

- สินเชื่อประเภทที่รัฐบาลให้การสนับสนุน เช่น สินเชื่อ เพื่อการส่งออก กฎหมายห้ามกีดกันในเชื้อชาติ ศาสนา รายได้ สถานภาพการสมรส ในการพิจารณาให้เครดิต
- กฎหมายการควบคุมการให้สินเชื่อแก่พนักงาน ผู้บริหารของธนาคาร

3. นโยบายการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์

เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านสินเชื่อเป็นอย่างมีประสิทธิภาพ ธนาคารแต่ละแห่งจะมีการกำหนดนโยบายการให้สินเชื่อของตนไว้ เป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องจะได้ตัดสินใจภายในขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของตน การวางนโยบายสินเชื่อของแต่ละธนาคารจะต้องพิจารณาปัจจัยต่างๆ ดังได้กล่าวไว้ในหัวข้อก่อน ซึ่งในรายละเอียดของนโยบายจะประกอบด้วยสาระต่าง ๆ ดังนี้

1. ประเภทของสินเชื่อ แบ่งออกเป็น

1.1 สินเชื่อประเภทที่ธนาคารสนับสนุน (desirable loan) ซึ่งขึ้นอยู่กับภาวะการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สินเชื่อประเภทนี้ได้แก่สินเชื่อที่มีความเสี่ยงในการให้กู้ยืมต่ำ มีหลักประกันที่คุ้มค่า และมีผลตอบแทนเช่น ในขณะที่เศรษฐกิจมีการขยายตัว ธนาคารอาจมีนโยบายสนับสนุนสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย เป็นต้น สินเชื่อประเภทนี้จะเปลี่ยนแปลงประเภทไป ตามการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ

1.2 สินเชื่อที่ธนาคารไม่สนับสนุน (undesirable loan) ได้แก่สินเชื่อที่มีความเสี่ยงสูง มีโอกาสที่จะเกิดหนี้สูญได้มาก หรือเป็นการให้สินเชื่อบางประเภทซึ่งถึงจุดอิ่มตัวแล้ว เช่น สินเชื่อให้กู้แก่ธุรกิจค้าสินค้าล่วงหน้า

2. ประเภทของการค้ำประกัน แบ่งตามลำดับคุณภาพของหลักประกันโดยพิจารณาจากสภาพคล่องของหลักประกันนั้นว่าสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดเพื่อชำระหนี้ได้ง่ายหรือไม่ ราคาของหลักประกันเมื่อนำออกขาย และกำหนดว่าหลักประกันแต่ละประเภท จะนำมาค้ำประกันวงเงินสินเชื่อได้มากน้อยเพียงไร ตัวอย่างเช่น หลักประกันคุณภาพดี เช่น เงินฝากประจำสามารถนำมาค้ำประกันสินเชื่อได้ 100% ของมูลค่าหลักประกัน หลักประกันประเภทอสังหาริมทรัพย์ สามารถค้ำประกันสินเชื่อได้ไม่เกิน 70% ของมูลค่าอสังหาริมทรัพย์อื่น ๆ เป็นต้น

3. การกระจายให้สินเชื่อ ธนาคารจะต้องมีการจัดกลุ่มการให้สินเชื่อของตน (loan portfolio) ให้มีการกระจายตัวอย่างเหมาะสม เพื่อให้สินเชื่อรวมของธนาคารตอบแทนสูงที่สุด ณ ระดับความเสี่ยงที่ธนาคารยอมรับได้ โดยการกำหนดประเภทของสินเชื่อของคนจะต้องพิจารณาสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ภาวะการแข่งขันประกอบกัน ตัวอย่างเช่น ในปัจจุบัน

มีการขยายตัวด้านธุรกิจสังหาริมทรัพย์เป็นอย่างมาก ธนาคารอาจมีการขยายตัวด้านสินเชื่อเพื่ออสังหาริมทรัพย์ เช่นการค้ำที่ดินมากกว่าในช่วงอื่น เพราะเป็นสินเชื่อประเภทที่มีกำไรสูงแต่ธนาคารไม่สามารถให้สินเชื่อด้านนี้เพียงอย่างเดียวได้ เพราะจะมีความเสี่ยงสูง ธนาคารต้องกระจายรูปแบบการให้สินเชื่อของตนไปยังภาคธุรกิจอื่น เช่น อุตสาหกรรมการค้า ฯลฯ ลดความเสี่ยงของธนาคาร และเป็นไปตามข้อกำหนดของรัฐบาล ส่วนการจะกระจายสินเชื่อของตนไปยังภาคธุรกิจต่าง ๆ มากน้อยอย่างไรนั้น จะขึ้นกับความชอบเสี่ยงของแต่ละธนาคารด้วย

4. กำหนดวงเงินการให้สินเชื่อ ธนาคารจะต้องกำหนดวงเงินสูงสุดของการให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้แต่ละรายโดยวงเงินสูงสุดที่อนุมัติให้แก่ผู้ขอกู้แต่ละรายจะต้องกำหนดระยะเวลาไว้ด้วยเพื่อเปิดโอกาสให้ธนาคารปรับตัวโดยการทบทวนสัญญาการกู้ยืมของลูกหนี้ ซึ่งเงื่อนไขวงเงินการให้กู้จะเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะเศรษฐกิจ และฐานะของลูกหนี้รวมทั้งการดำเนินงานของธนาคารเองด้วย

5. การกำหนดสินเชื่อที่ควรระมัดระวัง ในนโยบายการให้สินเชื่อของธนาคารจะต้องระบุกว้าง ๆ ถึงสินเชื่อที่ควรระมัดระวังในการให้กู้ยืมเป็นพิเศษ ซึ่งสินเชื่อประเภทนี้ธนาคารจะให้กู้ยืมได้ก็ต่อเมื่อผ่านคณะกรรมการพิจารณาด้านสินเชื่อเป็นกรณีพิเศษก่อน เช่น สินเชื่อที่ให้แก่ลูกค้าหน้าใหม่ สินเชื่อสำหรับธุรกิจแรกตั้ง ฯลฯ

6. กำหนดราคาสินเชื่อแต่ละประเภท ซึ่งจะขึ้นกับต้นทุนการหาเงินทุนของธนาคาร (cost of fund) ความเสี่ยงของสินเชื่อแต่ละประเภท การแข่งขันผลตอบแทนที่ธนาคารต้องการ ฯลฯ

7. กำหนดวิธีการปฏิบัติในการบริหารเครดิตระดับขั้นตอนการดำเนินงาน การบริการสินเชื่อแต่ละประเภท เช่น ระบุเอกสารหลักฐานที่ผู้ขอกู้จะต้องนำมาแสดง กำหนดวิธีการวิเคราะห์สินเชื่อ การทบทวนสัญญา ฯลฯ

8. กำหนดการตรวจสอบสินเชื่อ ธนาคารจะต้องทบทวนการให้สินเชื่อที่ผ่านมาของธนาคารเพื่อหาข้อบกพร่องจะได้ทำการแก้ไขและป้องกันต่อไป เช่น จะต้องทบทวนประเมินมูลค่าของหลักประกันใหม่ ตรวจสอบฐานะลูกหนี้เป็นครั้งคราว ตรวจสอบข้อมูลของลูกหนี้ว่ามี การเปลี่ยนแปลงอย่างไร ฯลฯ การทบทวนตรวจสอบการให้สินเชื่อที่ผ่านมาเป็นส่วนหนึ่งที่ต้องระบุในนโยบายให้สินเชื่อของธนาคารว่าจะมีการทบทวน ตรวจสอบสินเชื่อบ่อยครั้งเพียงใด และจะตรวจสอบอะไร

4. ประโยชน์ของการมีนโยบายสินเชื่อที่เป็นลายลักษณ์อักษร

4.1 เป็นระเบียบมาตรฐานการตัดสินใจแก่พนักงานผู้ปฏิบัติงาน

4.2 ก่อให้เกิดความคล่องตัวรวดเร็วในการให้บริการเพราะมีมาตรฐานที่แน่นอนทำให้ผู้บริหารระดับรองสามารถตัดสินใจได้โดยไม่ต้องผ่านผู้บริหารสูงสุด

4.3 ผู้บริหารชั้นสูงของธนาคารกระจายอำนาจการตัดสินใจแก่พนักงานสินเชื่อ คณะกรรมการด้านสินเชื่อ ผู้บริหารระดับกลาง ทำให้ผู้บริหารชั้นสูงของธนาคารสามารถใช้ เวลาไปในด้านอื่น เป็นประโยชน์ได้มากขึ้น

4.4 ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาให้สินเชื่อเกิดความยุติธรรม ในการตัดสินใจโดยไม่ยึดความสัมพันธ์ส่วนบุคคล แต่มีหลักการในการตัดสินใจ ผู้เกี่ยวข้องในการพิจารณาการให้สินเชื่อสามารถอ้างนโยบายของธนาคารในการปฏิเสธการให้เครดิตแก่เพื่อน ญาติมิตร ผู้สนิทสนมได้

4.5 ช่วยให้การตัดสินใจมีหลักเกณฑ์ ป้องกันมิให้ผู้บริหารธนาคารให้สินเชื่อได้ตามใจชอบ

อย่างไรก็ดีนโยบายการให้สินเชื่อก็ไม่ควรเป็นนโยบายที่ไม่เปิดโอกาสให้มีการปรับตัวได้เลย นโยบายสินเชื่อที่ดีควรเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีความคล่องตัวในการตัดสินใจ พอสมควร คือไม่ผูกตนเองกับระเบียบนโยบายมากเกินไปจนความพอดี อันจะทำให้เกิดผลเสียได้ นอกจากนั้นนโยบายให้สินเชื่อจะต้องมีการทบทวนแก้ไขอยู่เสมอ อาจกระทำเป็นประจำทุกปี หรือทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจ ความต้องการของสังคม และทรัพยากรของธนาคาร

นโยบายการจัดการเงินฝากและหนี้สิน

การจัดการด้านหนี้สินของธนาคารจะหมายถึงการบริหาร ควบคุม ที่มาของเงินทุนของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งแบ่งออกได้หลายประเภท ได้แก่ ที่มาของเงินทุนของธนาคารจากการรับฝากเงินกระแสรายวัน ออมทรัพย์ และการรับฝากเงินแบบมีระยะเวลา รวมถึงที่มาของเงินทุนจากหนี้สินอื่น เช่น การกู้ยืมของธนาคาร จากธนาคารกลาง หรือจากธนาคารอื่น ดังนั้นการจัดการด้านหนี้สินของธนาคารจึงหมายความว่ารวมถึงการบริหารแหล่งที่มาของเงินทุนทางด้านหนี้สินรวมทั้งเงินฝาก

1. สาเหตุของการฝากเงิน

การที่ผู้ออมไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือนิติบุคคลจะฝากเงินกับธนาคารไม่ว่าจะฝากประเภทใด จะมีสาเหตุแรงจูงใจในการฝากเงินดังนี้

1.1 ผลประโยชน์จากการฝากเงินที่เป็นตัวเงินได้แก่ ดอกเบี้ยเงินฝาก (explicit interest)

1.2 ผลประโยชน์ที่ไม่เป็นตัวเงิน (implicit interest) ได้แก่ ความสะดวกในการใช้เช็คกรณีเป็นการฝากเงินแบบกระแสรายวัน จะทำให้ผู้ฝากไม่ต้องถือเงินสดไปไกล ๆ ซึ่งต้องเสี่ยงภัย

1.3 ความปลอดภัย มั่นคงในการฝากเงินมีมาก เพราะธนาคารเป็นสถาบันที่มีความมั่นคง มีชื่อเสียง

1.4 ผู้ฝากเงินจะมีสิทธิกู้ยืมจากธนาคารโดยใช้เงินฝากของตนค้ำประกัน หรือใช้ความเป็นลูกค้าเงินฝากที่มีการติดต่อกับธนาคารมาเป็นเวลานาน มาเป็นเครื่องต่อรองในการขอเครดิต

1.5 ผู้ฝากจะได้รับบริการ และข่าวสารอื่น ๆ จากธนาคาร เช่น ข่าวการขายหุ้นของธนาคาร บริการใหม่ ๆ ที่ธนาคารเสนอแก่ลูกค้า ฯลฯ

2. ประเภทของเงินฝาก

2.1 แบ่งตามเจ้าของบัญชีเงินฝาก ได้ดังนี้

2.1.1 บัญชีเงินฝากของบุคคลธรรมดา

2.1.2 บัญชีเงินฝากของธุรกิจ ซึ่งได้แก่

- บัญชีเงินฝากประเภทห้างหุ้นส่วน
- บัญชีเงินฝากประเภทบริษัท
- บัญชีเงินฝากประเภท มูลนิธิ สมาคม องค์การเอกชนต่าง ๆ

2.2 แบ่งตามที่มาของเงิน ได้แก่

2.2.1 Primary Deposit   คือบัญชีเงินฝากที่เกิดจากการที่ผู้ฝากนำเงินหรือตราสารทางการเงินมาฝากกับธนาคาร โดยเงินนั้นเป็นเงินที่ถูกค้าหามาได้จากภายนอกธนาคาร ทำให้ธนาคารเพิ่มยอดเงินฝาก และสภาพคล่อง

2.2.2 Derivative Deposit คือบัญชีเงินฝากที่ผู้ฝากนำเงินมาจากการได้รับอนุมัติสินเชื่อจากธนาคาร คือผู้ฝากดำรงฐานะเป็นผู้กู้ของธนาคารด้วย และนำเงินกู้ทั้งหมดหรือบางส่วนฝากไว้กับธนาคารชั่วคราว เงินฝากประเภทนี้คือเงินที่เกิดจากการให้สินเชื่อของธนาคารนั่นเอง

2.3 แบ่งตามการประกันเงินฝาก ได้แก่

2.3.1 Secured Deposit เงินฝากมีหลักทรัพย์ของธนาคารค้ำประกัน โดยธนาคารใช้หลักทรัพย์เพื่อการลงทุนของตนค้ำประกันหนี้สิน (เงินฝาก) หรืออาจเป็นเงินฝากที่สถาบันประกันเงินฝากค้ำประกันการชำระเงิน

2.3.2 Unsecured Deposit เงินฝากที่ไม่มีหลักทรัพย์หรือสถาบันใด ๆ ค้ำประกันการชำระเงิน

2.4 แบ่งตามระยะเวลาการไถ่ถอน

2.4.1 เงินฝากที่จ่ายคืนเมื่อทวงถาม (demand deposit) ผู้ฝากสามารถถอนเงินได้โดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้าแก่ธนาคาร ได้แก่เงินฝากกระแสรายวัน หรือเงินฝากกระแสรายวันแบบมีดอกระเบียบ (NOW account = Negotiable Order of Withdrawal)

2.4.2 เงินฝากมีระยะเวลา (time deposit) ได้แก่ เงินฝากที่กำหนดระยะเวลาการไถ่ถอนที่แน่นอน แบ่งเป็น

- เงินฝากออมทรัพย์
- เงินฝากประจำ
- ตราสารรับฝากเงิน (time certificate of deposit) ซึ่งมี 2 ประเภท คือ แบบเปลี่ยนมือได้ กับเปลี่ยนมือไม่ได้

หนี้สินอื่น

ธนาคารจำเป็นต้องหาแหล่งเงินทุนจากแหล่งอื่นนอกเหนือจากการรับฝากเงิน เนื่องจากธนาคารจะต้องแก้ไขสภาพคล่องที่ขาดแคลนของตนในภาวะที่เงินฝากลดลง หรือความต้องการเครดิตของสังคมนั้น ๆ เพิ่มขึ้น อีกประการหนึ่งในกรณีที่ธนาคารหาเงินฝากได้ไม่พอเพียงกับความต้องการธนาคารก็จำเป็นต้องหาเงินทุนจากแหล่งอื่นเพื่อนำมาใช้ แหล่งเงินทุนอื่นของธนาคารควรมีอยู่หลายแหล่ง เช่นการขอกู้จากธนาคารกลาง การขายหลักทรัพย์โดยสัญญาว่าจะชำระคืนในอนาคตในระยะเวลาที่ตกลง การขอกู้จากตลาดเงิน เช่น ตลาดอาเชียน ตลาดยุโรป การขอกู้จากประชาชนโดยการออกหุ้นกู้

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการระดมเงินฝาก

การระดมเงินฝากนั้น ธนาคารไม่มีอิทธิพลในการควบคุมปริมาณเงินฝากโดยตรงที่ประชาชนจะนำเงินมาฝากกับธนาคารใดธนาคารหนึ่งหรือจะขอถอนเงินฝาก จากธนาคารใดนั้น ธนาคารไม่สามารถควบคุมได้อย่างบริบูรณ์ แต่ธนาคารก็สามารถจูงใจประชาชนผู้ออมด้วยการสนับสนุนทางอ้อมต่อการออมได้บ้าง ซึ่งเราจะต้องมาพิจารณาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกับเงินฝากของแต่ละธนาคาร คือ

1. อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก การจูงใจเพื่อให้ผู้ออมฝากเงินกับธนาคารวิธีหนึ่ง คือ การให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่สูงกว่าธนาคารคู่แข่งอื่น ๆ หรือการให้รางวัล โบนัส ในการออม ซึ่งจะทำให้ผู้ฝากได้รับผลตอบแทนเพิ่มขึ้น

2. ภาพพจน์ของธนาคาร ชื่อเสียงในการดำเนินงาน ซึ่งสะท้อนมาจากความเชื่อถือที่มีต่อผู้บริหารของธนาคาร ผู้ถือหุ้น อาคารสถานที่ของธนาคาร

3. บุคลากรในธนาคารที่มีประสิทธิภาพ ซื่อสัตย์ และมีมนุษยสัมพันธ์

4. บริการอื่น ๆ นอกเหนือจากการรับฝากเงินที่ธนาคารอำนวยความสะดวกธนาคารที่มีบริการครบทุกด้านให้แก่ลูกค้า จะทำให้ลูกค้านิยมใช้บริการ รวมทั้งบริการด้านเงินฝาก

5. นโยบายของธนาคารเกี่ยวกับการให้กู้ยืม การลงทุน ฯลฯ ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งทำให้ผู้ออมเชื่อมั่นว่านโยบายต่าง ๆ ของธนาคารจะนำธนาคารไปสู่ความมั่งคั่ง เจริญเติบโต

6. ภาวะเศรษฐกิจ ในช่วงที่เศรษฐกิจฟื้นตัว มีการลงทุนกันมากขึ้น ธนาคารจะมีระดับเงินฝากสูงขึ้น

7. บทบาทของรัฐบาล ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินมากของธนาคาร

8. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร การเพิ่มขึ้น การอพยพเคลื่อนย้ายของประชากรในท้องถิ่นนั้น ๆ

9. การเป็นผู้ริเริ่มในตลาด ธนาคารใดที่เป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งขึ้นในท้องถิ่นเป็นธนาคารแรก จะได้เปรียบธนาคารที่จัดตั้งขึ้นภายหลัง เพราะจะเจาะตลาดเงินฝากได้ก่อน และยังถ้าธนาคารนั้นสามารถรักษาความพอใจ ความสัมพันธ์กับผู้ฝากไว้ได้ ก็จะทำให้ผู้ฝากมีความซื่อสัตย์ต่อธนาคาร และไม่ค่อยจะเปลี่ยนแปลงธนาคารไปใช้บริการยังธนาคาร

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบจำลองต่าง ๆ ในการพยากรณ์ปริมาณเงินออมและสินเชื่อ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การพยากรณ์แนวโน้ม ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

โดยทั่วไปการวิเคราะห์ค่าแนวโน้มนั้น มักจะใช้ข้อมูลเป็นรายปีมากกว่า ที่จะใช้รายเดือน หรือรายสามเดือน ทั้งนี้เพราะการเคลื่อนไหวในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ไม่ค่อยมีผลต่อการวัดความเจริญเติบโต ความตกต่ำ หรือการขยายตัวขององค์การ โดยก่อนอื่นจะนำข้อมูลมาเขียนไว้ในกระดาษกราฟ เพื่อพิจารณาดูกว้างๆ เกี่ยวกับแนวโน้มของข้อมูลที่ต้องการพยากรณ์ว่า มีลักษณะเป็นเส้นตรง หรือเส้นโค้ง แล้วจึงประมาณค่าแนวโน้มนั้น ตามวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งการประมาณค่าแนวโน้มในวิธีนี้ จะใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (least squares technique) แนวความคิดเกี่ยวกับกำลังสองน้อยที่สุด เป็นวิธีการหนึ่งของการพยากรณ์แบบ Causal ซึ่งเรียกว่า การวิเคราะห์การถดถอย (regression analysis) คือ การสร้างรูปแบบความสัมพันธ์ของกลุ่มข้อมูลที่สมมติว่าขึ้นกับอนุกรมเวลา โดยมีตัวแปรอิสระคือ “เวลา” และตัวแปรตามคือ “ตัวแปรที่เราต้องการพยากรณ์” เช่น ยอดขายหรือความต้องการที่เกิดขึ้นตามอนุกรมเวลา ความสัมพันธ์นี้อาจจะเป็นแบบเส้นตรง หรือไม่เป็นเส้นตรงก็ได้แต่แนวความคิดและวิธีการก็จะเหมือนเดิมในส่วนของการพิจารณาอิทธิพลของแนวโน้มนี้จะพิจารณาถึงความสัมพันธ์ใน 3 รูปแบบ คือ

1.1 การพยากรณ์แนวโน้มแบบเส้นตรงมีความชัน

สมการของความคลาดเคลื่อนที่ต้องการให้น้อยที่สุด ในกรณีที่แนวโน้มเป็นแบบเส้นตรงมีความชัน คือ

$$Y(t) = a + bt$$

โดยที่

$Y(t)$	=	ค่าพยากรณ์ ณ ช่วงเวลา t ใด ๆ
a	=	ค่าคงที่ ณ จุดเริ่มต้น ($t=0$)
b	=	ค่าความชัน
t	=	ช่วงเวลา

ถ้ากำหนดจุดฐานอยู่ที่กึ่งกลางของข้อมูลอนุกรมเวลา จะทำให้ผลรวมของ t มีค่าเท่ากับ 0 ($\sum t=0$) สมการที่ใช้ในการคำนวณค่า a และ b จะเท่ากับ

$$a = \frac{\sum_{t=1}^N y(t)}{N}$$

$$b = \frac{\sum_{t=1}^N t y(t)}{\sum_{t=1}^N t^2}$$

โดยที่ $y(t)$ = ค่าของข้อมูลจริง ณ ช่วงเวลา t ใด ๆ
 N = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.2 การพยากรณ์แนวโน้มแบบเส้นโค้งพาราโบลาอันดับที่สอง

ข้อมูลบางชุดที่ไม่มีแนวโน้ม ในลักษณะของเส้นตรงอาจจะเข้ากับค่าแนวโน้ม ในลักษณะเส้นโค้งที่เป็นพาราโบลาอันดับที่สองก็ได้ ซึ่งมีสมการทั่วไป คือ

$$Y(t) = a + bt + ct^2$$

โดยที่ $Y(t)$ = ค่าพยากรณ์ ณ ช่วงเวลา t ใด ๆ
 a = ค่าคงที่ ณ จุดเริ่มต้น ($t=0$)
 b = ค่าความชัน
 c = อัตราการเปลี่ยนแปลงของความชัน
 t = ช่วงเวลา

ถ้าเราให้จุดฐานอยู่ที่กึ่งกลางของอนุกรมเวลาจะทำให้ผลรวมของ t กำลังหนึ่ง และยกกำลังสามเท่ากับ 0 เราจึงสามารถลดรูปสมการได้ดังนี้

$$c = \frac{N \sum_{t=1}^N t^2 y(t) - \sum_{t=1}^N t^2 \sum_{t=1}^N y(t)}{N \sum_{t=1}^N t^4 - \left(\sum_{t=1}^N t^2 \right)^2}$$

$$a = \frac{\sum_{t=1}^N y(t) - c \sum_{t=1}^N t^2}{N}$$

$$b = \frac{\sum_{t=1}^N t y(t)}{\sum_{t=1}^N t^2}$$

โดยที่ $y(t)$ = ค่าของข้อมูลจริง ณ ช่วงเวลา t ใด ๆ
 N = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.3 การพยากรณ์แนวโน้มแบบเอ็กโปเนนเชียล

ลักษณะของข้อมูล จะเป็นแบบเส้นโค้งเชิงเรขาคณิตไม่โค้งมากเหมือนกับพาราโบลา
 ลีกระดับที่ 2 ซึ่งอาจจะเหมาะสมกับข้อมูลเป็นแบบเส้นตรงหรือพาราโบลา ทั้งนี้เพราะข้อมูลที่
 ได้อาจมีการเปลี่ยนแปลงของช่วงระยะเวลาหลัง ๆ มากกว่าช่วงระยะเวลาแรก ๆ จึงทำให้
 แนวโน้มมีลักษณะเป็นเส้นโค้งมากกว่าเส้นตรง ถ้าเรานำโค้งนี้ไปเขียนลงในกระดาษกราฟกึ่ง
 ล็อก เส้นแนวโน้มที่ได้นี้จะเส้นตรง ดังนั้นเราจึงสามารถหาค่า a และ b ได้โดยวิธีกำลัง
 สองน้อยที่สุด ถ้าเราเปลี่ยนรูปสมการ เอ็กโปเนนเชียล ให้อยู่ในรูปของล็อก ดังนี้

$$\log y(t) = \log a + t \log b$$

ถ้าเรากำหนดให้จุดฐานอยู่ที่จุดกึ่งกลาง สมการที่ใช้ในการคำนวณค่าของ $\log a$
 และ $\log b$ ก็จะเหมือนกับกรณีของแนวโน้มเส้นตรงมีความชัน คือ

$$\log a = \sum_{t=1}^N t^2 \log y(t) / N$$

$$\log b = \frac{\sum_{t=1}^N t(\log y(t))}{\sum_{t=1}^N t^2}$$

2. การพยากรณ์แนวโน้มโดยวิธีถ่วงเฉลี่ยเคลื่อนที่ (The Moving Average Method)

วิธีการถ่วงเฉลี่ยเคลื่อนที่เป็นวิธีใช้ในการจัดตัวที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงขึ้นลง เช่น ฤดูกาลวัฏจักรธุรกิจ หรือเหตุการณ์ไม่แน่นอนที่มีอยู่ในอนุกรมเวลาให้หมดไปโดยวิธีเคลื่อนที่ค่าเฉลี่ยเลขคณิตไปตามอนุกรมเวลา วิธีการถ่วงเฉลี่ยเคลื่อนที่นี้ เหมาะสำหรับการพยากรณ์ในช่วงระยะเวลานั้น ๆ การพยากรณ์โดยวิธีถ่วงเฉลี่ยเคลื่อนที่นี้อาจจะแบ่งได้เป็น 2 วิธีการ คือ วิธีการถ่วงเฉลี่ยเคลื่อนที่อย่างง่าย และวิธีถ่วงเฉลี่ยเคลื่อนที่แบบถ่วงน้ำหนัก

2.1 วิธีถ่วงเฉลี่ยเคลื่อนที่อย่างง่าย (Simple Moving Average)

วิธีการถ่วงเฉลี่ยเคลื่อนที่อย่างง่ายนี้ทำได้โดย เลือกจำนวนจุดของข้อมูลในอนุกรมเวลาหาค่าเฉลี่ยของข้อมูลอนุกรมเวลาชุดนั้น เพื่อจะนำมาเป็นค่าพยากรณ์ ในช่วงเวลาถัดไป คำว่าถ่วงเฉลี่ยเคลื่อนที่หมายความว่า เมื่อได้ค่าพยากรณ์จากการหาค่าเฉลี่ยของข้อมูลอนุกรมเวลาได้หนึ่งค่า ก็จะต้องหาค่าพยากรณ์ค่าต่อไป โดยตัดข้อมูลในช่วงเวลาแรกสุดของข้อมูลชุดเดิมออกไป แล้วนำข้อมูลตัวใหม่ที่ต่อเนื่องกันเข้ามาแทน หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลชุดใหม่นี้มาหาค่าเฉลี่ย วิธีการจะคงสภาพเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ ของทุกครั้งที่มีการหาค่าเฉลี่ยเพื่อพยากรณ์แต่จะต้องกำหนดเอาเองว่าจะใช้กี่จุดของข้อมูลอนุกรมเวลาการพยากรณ์แบบถ่วงเฉลี่ยเคลื่อนที่ จะมีสูตรดังนี้คือ

$$Y(t) = Y(t-1) + \left[\frac{y(t-1)}{N} - \frac{y(t-N-1)}{N} \right]$$

$Y(t)$ = ค่าพยากรณ์ ณ ช่วงเวลา t ใดๆ

$Y(t-1)$ = ค่าพยากรณ์ ณ ช่วงเวลา $t-1$

$y(t-1)$ = ค่าข้อมูลจริง ณ ช่วงเวลา $t-1$

$y(t-N-1)$ = ค่าของข้อมูลจริง ณ ช่วงเวลา $t-N-1$

t = ช่วงเวลาใด ๆ

N = จำนวนชุดข้อมูลที่ใช้หาค่าเฉลี่ย

2.2 วิธีถ่วงเฉลี่ยเคลื่อนที่แบบถ่วงน้ำหนัก (Weight Moving Average)

เป็นวิธีคำนวณเช่นเดียวกับวิธีถ่วงเฉลี่ยเคลื่อนที่อย่างง่าย แต่ได้ใช้ตัวถ่วงน้ำหนักที่เหมาะสมเพิ่มเข้าไป เพื่อปรับให้สอดคล้องกับเหตุการณ์จริง และมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$Y(t) = \sum_{i=1}^N w(t-i) y(t-i)$$

เมื่อ $W(t-i)$ คือค่าถ่วงน้ำหนักสำหรับช่วงเวลา $t-i$ โดยมีคุณสมบัติดังนี้

$$\sum_{i=1}^n w(i) = 1$$

โดยปกติจะให้น้ำหนักของข้อมูลล่าสุดมากกว่าข้อมูลเก่า ซึ่งน้ำหนักจะน้อยลงเรื่อย ๆ ตามความเก่าของข้อมูล

การวัดความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์

(Measuring Forecast Errors)

เมื่อมีวิธีการพยากรณ์หลาย ๆ วิธีที่สามารถนำมาใช้ในการพยากรณ์กับข้อมูลที่เรา มีอยู่ได้ เราจะต้องหาว่า วิธีการพยากรณ์แบบใดที่ดีที่สุดหรือเหมาะสมที่สุดที่เราควรจะนำมา ใช้ ดังนั้นจึงต้องมีการประเมินผลของวิธีการพยากรณ์เหล่านั้น หรือถ้าหากว่ามีวิธีการพยากรณ์เพียง วิธีเดียวที่สามารถใช้กับข้อมูลของเราได้ เราก็อาจต้องการที่จะทราบว่าวิธีการพยากรณ์ของเรานั้นจะมี ประสิทธิภาพเพียงใดวิธีการที่เหมาะสมที่จะสามารถให้คำตอบในทั้งสองกรณีที่กำลังกล่าวมาก็คือ การ วัดความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์

วิธีที่ใช้ในการวัดความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์นั้น คือ เราเปรียบเทียบ ระหว่างค่าพยากรณ์ที่คำนวณได้กับข้อมูลจริงในช่วงเวลา (t) เดียวกัน ซึ่งเขียนเป็นสมการได้ ดังนี้

$$e(t) = y(t) - Y(t)$$

เมื่อ $e(t)$ คือความคลาดเคลื่อนในช่วงเวลา t และผลรวมของการคลาดเคลื่อนคือ

$$\sum_{t=1}^N e(t) = \sum_{t=1}^N (y(t) - Y(t))$$

จากสมการ จะไม่สมเหตุผล ถ้านำไปใช้ในการวัดความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์เนื่องจากเป็นเพียงแต่การวัดความโอนเอียงของการพยากรณ์ว่าจะมีความโน้มเอียงไปทางด้านบวกหรือด้านลบ แต่ในการวัดความคลาดเคลื่อนไม่ว่าจะคลาดเคลื่อนไปในทางใดก็ตาม ก็ถือว่าเป็นค่าที่คลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ดังนั้นในการหาผลรวมของความคลาดเคลื่อน จึงไม่ควรจะคำนึงถึงเครื่องหมายบวกหรือลบ โดยทั่วไปจึงทำการวัดความคลาดเคลื่อนโดยใช้วิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. หาค่าเฉลี่ยของความเบี่ยงเบนสมบูรณ์ (Mean Absolute Deviation, MAD)

$$MAD = \frac{\sum_{t=1}^N |y(t) - Y(t)|}{N}$$

2. ค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสอง (Mean Squared Error, MSE)

$$MSE = \frac{\sum_{t=1}^N \{y(t) - Y(t)\}^2}{N}$$

3. ค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ของความคลาดเคลื่อนสมบูรณ์ (Mean Absolute Percent Error, MAP)

$$MAP = \frac{100}{N} \sum_{t=1}^N \left| \frac{y(t) - Y(t)}{Y(t)} \right|$$

สำหรับวิธีการวัด 2 วิธีแรกคือ MAD และ MSE เป็นการประเมินผลวิธีการพยากรณ์ หรือใช้วัดสภาพความแตกต่างระหว่างค่าพยากรณ์ที่คำนวณได้กับข้อมูลจริง วิธีการพยากรณ์ ให้ค่า MAD หรือ MSE ต่ำ แสดงว่าเป็นวิธีพยากรณ์ที่ดีกว่าวิธีให้ค่า MAD หรือ MSE สูง แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าค่า MAD และ MSE ต่ำจะให้ผลการพยากรณ์ที่ดี วิธีวัดตัวสุดท้ายคือ MAP จึงจะเป็นวิธีการที่จะนำมาใช้ประเมินผลว่า วิธีการพยากรณ์นั้นให้ผลดีหรือไม่อย่างไร

กองห้องสมุด
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

(RESEARCH METHODOLOGY)

การศึกษาเรื่อง “โครงสร้างเงินออม และการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย
ในภาคเหนือ” ในครั้งนี้ มีวิธีการศึกษาดังนี้

วิธีการดำเนินการวิจัย

(Research Procedure)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการ
วิเคราะห์ โดยจะทำการศึกษาวิจัยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2531-2540 ของธนาคาร
พาณิชย์ไทยในภาคเหนือทั้ง 15 ธนาคาร

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

(Data Collection)

ในการวิจัยครั้งนี้ ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเป็นข้อมูลทุติยภูมิ โดยเก็บรวบรวมจาก
ธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งข้อมูลได้แก่ จำนวนธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด 565 ธนาคารใน
ภาคเหนือแบ่งแยกตามจังหวัด ปริมาณเงินออมแบ่งแยกตามประเภท และจังหวัด ปริมาณสินเชื่อ
ที่ธนาคารพาณิชย์ได้ให้แก่ภาคเอกชนแบ่งแยกตามประเภทและจังหวัด นอกจากนี้ข้อมูลที่จะ
นำมาวิเคราะห์จะเก็บรวบรวมจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูล^{๔๖} (Data Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูลในการทำการวิจัยครั้งนี้จะแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับโครงสร้างของเงินออมและการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยในภาคเหนือ โดยในส่วนนี้จะเป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) ซึ่งจะนำข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ขึ้นมาพิจารณาสนับสนุนและข้อมูลจะแสดงในรูปร้อยละ ค่าเฉลี่ยในแต่ละตาราง โดยจะทำการวิเคราะห์แยกเป็นรายละเอียดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- วิเคราะห์เงินออมและสินเชื่อแยกประเภท
- วิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างอำเภอรอบนอกและอำเภอเมือง
- วิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างภาคเหนือตอนบนและภาคเหนือตอนล่าง
- วิเคราะห์แยกจังหวัด

2. เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับการพยากรณ์แนวโน้มของปริมาณเงินออมและการให้สินเชื่อ ซึ่งในส่วนนี้จะพยากรณ์แนวโน้มด้วย เทคนิคการพยากรณ์แบบต่าง ๆ เช่น การพยากรณ์แนวโน้มด้วยวิธีกำลังสองน้อยสุด และนำค่าพยากรณ์ที่ได้ในแต่ละวิธีมาวัดความคลาดเคลื่อนด้วยวิธีค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ของความคลาดเคลื่อนสมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

(RESEARCH RESULTS AND DISCUSSION)

ในบทนี้จะกล่าวถึงผลการศึกษาวิจัย ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ตอน 1 เป็นการศึกษาวิจัยโครงสร้างของเงินออมและสินเชื่อกองธนาคารพาณิชย์ไทยในภาคเหนือ แต่เนื่องจากปริมาณเงินออมและสินเชื่อมีความเกี่ยวข้องกับจำนวนของสาขาธนาคารพาณิชย์ ดังนั้นในส่วนที่ 1 ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งการวิจัยออกเป็น 4 หัวข้อ ได้แก่

1. โครงสร้างของสาขานาการพาณิชย์ในภาคเหนือ
2. โครงสร้างเงินออมของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ
3. โครงสร้างสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ
4. ความสัมพันธ์ระหว่างสินเชื่อและเงินออมกับเศรษฐกิจท้องถิ่น

ตอน 2 เป็นการพยากรณ์แนวโน้มของจำนวนสาขานาการพาณิชย์ ปริมาณเงินออม และปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ด้วยเทคนิคแบบต่าง ๆ ที่ให้ผลคลาดเคลื่อนน้อยซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการเลือกเทคนิคการพยากรณ์ที่เหมาะสมกับข้อมูลได้ 4 เทคนิค คือ

1. การพยากรณ์แนวโน้มแบบเส้นตรงมีความชัน
2. การพยากรณ์แนวโน้มแบบเส้นโค้งพาราโบลาที่ระดับที่สอง
3. การพยากรณ์แนวโน้มแบบเอ็กโปเนนเชียล
4. การพยากรณ์แนวโน้มแบบถ่วงเฉลี่ยเคลื่อนที่ถ่วงน้ำหนัก

ตอน 1 เป็นการศึกษาวิจัยโครงสร้างของเงินออมและสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยในภาคเหนือ

1. โครงสร้างของสาขานาการธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

โดยที่ระบบการธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย เป็นระบบการธนาคารสาขา สำนักงานธนาคารพาณิชย์ ในส่วนภูมิภาคจึงล้วนแต่เป็นสาขาของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ ซึ่งมีสำนักงานใหญ่เปิดดำเนินการอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครทั้งสิ้น

ธนาคารพาณิชย์ที่เปิดดำเนินการในภาคเหนือเป็นแห่งแรก คือ ธนาคารไทยพาณิชย์จำกัด สาขาท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2470 หลังจากนั้น ธนาคารไทยพาณิชย์จำกัด สาขาลำปาง จังหวัดลำปาง และธนาคารกรุงไทยจำกัด สาขานครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ก็ได้เปิดดำเนินการเป็นแห่งที่ 2 และ 3 เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2473 และวันที่ 16 พฤษภาคม 2489 ตามลำดับ จนถึงสิ้นปี 2505 ซึ่งเป็นปีเริ่มประกาศใช้พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.2505 สาขานาการพาณิชย์ ในภาคเหนือมีจำนวนทั้งสิ้น 69 สาขา และเพิ่มเป็น 321 สาขาเมื่อสิ้นปี 2530 ในจำนวนนี้เป็นสาขานาการพาณิชย์ที่เปิดดำเนินการในเขตอำเภอเมือง ร้อยละ 76.8 และ 51.4 ตามลำดับ

1.1 การขยายสาขานาการพาณิชย์ในเขตอำเภอรอบนอก และอำเภอเมือง

ภายหลังที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ช้้นโยบายเร่งการขยายตัวของสาขานาการพาณิชย์ เมื่อเดือนสิงหาคม 2518 โดยอนุญาตให้เปิดสาขาในเขตอำเภอรอบนอกได้โดยเสรี เพื่อเป็นการส่งเสริมให้การจัดตั้ง สาขาของธนาคารพาณิชย์ กระจายออกไปอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในบริเวณที่ยังไม่มีสาขานาการพาณิชย์ เปิดดำเนินการหรือมีน้อยทั้งนี้ นอกจาก เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์ขยายขอบข่ายการบริการออกไปในท้องถิ่นชนบท โดยทั่วถึงและรวดเร็วแล้ว ยังเป็นการสนองนโยบายของทางการในอันที่จะให้ธนาคารพาณิชย์อำนวยความสะดวกภายในท้องถิ่น ได้ตามเป้าหมาย ที่กำหนดจากนโยบายดังกล่าว จำนวนสาขาพาณิชย์ในอำเภอรอบนอกได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จากเมื่อปี 2518 จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ ในเขตอำเภอรอบนอกมีเพียงร้อยละ 32.8 เมื่อเทียบกับสาขาของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบในภาคเหนือได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 48.6 ในปี 2530 และมีแนวโน้ม การเพิ่ม จำนวนสาขานาการพาณิชย์สูงกว่าในเขตอำเภอเมืองทุกปี จนกระทั่งถึงปี 2532 จำนวนสาขานาการพาณิชย์ในเขต อำเภอรอบนอกได้มีจำนวนสูงกว่า ธนาคารพาณิชย์ในเขต อำเภอเมือง เป็นครั้งแรก และเพิ่มสูงกว่าต่อเนื่อง จนถึงปี 2533 โดยคิดเป็นร้อยละ 52.1 ของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบในภาคเหนือ แต่หลังจากปี 2534 เป็นต้นไปการเพิ่มของสาขานาการพาณิชย์ในเขตอำเภอเมืองกลับมามีอัตราการเพิ่มสูงกว่าในเขตรอบนอก จนถึงสิ้นปี 2540 อัตราส่วนระหว่างธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมืองต่ออำเภอรอบนอก เป็นร้อยละ 50.3 และ 48.7 ตามลำดับ (ตาราง 1)

ตาราง 1 จำนวนสาขาธนาคารพาณิชย์ที่เปิดดำเนินการในภาคเหนือ

ปี		2518	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540
อ.เมือง (1)		90	165	170	173	182	197	208	224	239	252	271	284
อ.รอบนอก (2)		44	156	165	174	198	211	221	228	241	254	269	281
รวม (3)		134	321	335	347	380	408	429	452	480	506	540	565
(1)/(3) ร้อยละ		67.2	51.4	50.7	49.9	47.9	48.3	48.5	49.6	49.8	49.8	50.2	50.3
(2)/(3) ร้อยละ		32.8	48.6	49.3	50.1	52.1	51.7	51.5	50.4	50.2	50.2	49.8	49.7

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ

1.2 การขยายสาขาธนาคารพาณิชย์ในเขตภาคเหนือตอนบนและตอนล่าง

สาขาธนาคารพาณิชย์ที่เพิ่มขึ้น 244 สำนักงานในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา หรือคิดเป็นจำนวนร้อยละ 76 เมื่อเทียบกับปี 2530 นั้น จำแนกเป็นการเพิ่มขึ้น ในภาคเหนือตอนบน 171 สาขา หรือเฉลี่ยร้อยละ 7.7 ต่อปี เทียบกับภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งเพิ่มขึ้นเพียง 73 สาขาเท่านั้น หรือเฉลี่ยร้อยละ 3.7 ต่อปี (ตาราง 2) ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า ในช่วง 5 ปีแรก (2530-2535) (ตาราง 3) สัดส่วนของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมืองของภาคเหนือตอนบนลดลง คือ จากร้อยละ 60.9 เมื่อสิ้นปี 2530 เหลือร้อยละ 54.1 เมื่อสิ้นปี 2535 และในเขตอำเภอเมืองของภาคเหนือตอนล่าง ลดลงจากร้อยละ 42.4 เมื่อสิ้นปี 2530 เหลือร้อยละ 41.8 เมื่อสิ้นปี 2535 แต่ในช่วง 5 ปีหลัง (2536-2540) อัตราการขยายตัวของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมืองกลับมามีการขยายตัวสูงกว่าในเขตอำเภอรอบนอก ซึ่งมีผลทำให้สัดส่วนของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมืองของภาคเหนือตอนบนมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 54.1 เมื่อสิ้นปี 2535 เป็นร้อยละ 54.7 เมื่อสิ้นปี 2540 และในเขตอำเภอเมือง และภาคเหนือตอนล่าง เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 41.8 เป็นร้อยละ 44.1 ในช่วงเวลาเดียวกันตามลำดับ

อย่างไรก็ดี เป็นที่น่าสังเกตว่าสาขาของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือตอนบนยังคงกระจุกอยู่ในเขตอำเภอเมืองค่อนข้างมาก ต่างกับในเขตภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งมีการขยายออกไปสู่เขตอำเภอรอบนอกอย่างกว้างขวาง เนื่องจากปริมาณธุรกรรมในหลายอำเภอมีขนาดค่อนข้างใหญ่ เช่น ที่อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร อำเภอตากถ้ำ จังหวัดนครสวรรค์ อำเภอสุวรรณคอก จังหวัดสุโขทัย และอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

ตาราง 2 อัตราการขยายตัวของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

หน่วย : ร้อยละ

ภาคเหนือ	เฉลี่ยปี 2531-2535			เฉลี่ยปี 2536-2540			เฉลี่ยปี 2531-2540		
	อ.เมือง	อ.รอบนอก	เฉลี่ย	อ.เมือง	อ.รอบนอก	เฉลี่ย	อ.เมือง	อ.รอบนอก	เฉลี่ย
ตอนบน	5.86	12.03	8.40	7.30	6.72	7.03	6.58	9.37	7.72
ตอนล่าง	3.25	3.73	3.52	5.08	3.14	3.96	4.16	3.44	3.74
รวมเฉลี่ย	4.76	7.26	5.99	6.43	4.93	5.66	5.60	6.10	5.83

2. โครงสร้างเงินออมของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

ตามโครงสร้างสถาบันการเงินในปัจจุบัน ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทในการระดมเงินออมจากประชาชนมากที่สุด เงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือระดมได้ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ขยายตัวมากทางด้านเงินฝากประจำ คือ เฉลี่ยร้อยละ 19.16 ต่อปี และมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 78.17 ของเงินฝากทั้งระบบ สำหรับเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากกระแสรายวัน มีอัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยเพียงร้อยละ 11.78 และ 9.02 ต่อปี ตามลำดับ

2.1 ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

เงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือระดมได้ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา (ตาราง 4) มีปริมาณที่เพิ่มขึ้น ในแต่ละปีอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน คือ เพิ่มขึ้นปีละประมาณ 16,900 - 18,800 ล้านบาท ซึ่งจะมียอดเพียง 3 ปีเท่านั้น ที่ปริมาณเงินฝากเพิ่มมากขึ้นกว่า 18,800 ล้านบาท คือ ในปี 2533 2538 และ 2539 โดยมีปริมาณเงินฝากเพิ่มขึ้น 23,829.3 35,102.9 และ 25,291.6 ล้านบาท ตามลำดับ

ตาราง 3 จำนวนสาขาธนาคารพาณิชย์รายจังหวัดในภาคเหนือ

จังหวัด	สิ้นปี 2530			สิ้นปี 2535			สิ้นปี 2540		
	อ. เมือง	อ.รอบ นอก	รวม	อ. เมือง	อ.รอบ นอก	รวม	อ. เมือง	อ.รอบ นอก	รวม
ภาคเหนือตอนบน	95 (60.9)	61 (39.1)	156 (100)	126 (54.1)	107 (45.9)	233 (100)	179 (54.7)	148 (45.3)	327 (100)
เชียงใหม่	36	20	56	52	32	84	83	48	131
เชียงราย	7	14	21	15	26	41	24	38	62
แม่ฮ่องสอน	3	1	4	4	4	8	5	5	10
ลำพูน	6	4	10	8	6	14	13	7	20
พะเยา	7	4	11	8	8	16	9	11	20
น่าน	5	1	6	6	3	9	7	5	12
แพร่	8	6	14	8	8	16	9	9	18
ลำปาง	17	6	23	18	12	30	21	14	35
ตาก	6	5	11	7	8	15	8	11	19
ภาคเหนือตอนล่าง	70 (42.4)	95 (57.6)	165 (100)	82 (41.8)	114 (58.2)	196 (100)	105 (44.1)	133 (55.9)	238 (100)
กำแพงเพชร	5	6	11	7	7	14	10	12	22
พิจิตร	9	17	26	11	21	32	10	24	34
พิษณุโลก	13	8	21	14	10	24	24	12	36
สุโขทัย	6	14	20	7	16	23	9	17	26
อุตรดิตถ์	8	4	12	9	6	15	11	8	19
นครสวรรค์	16	24	40	20	28	48	23	31	54
เพชรบูรณ์	7	19	26	7	21	28	10	23	33
อุทัยธานี	6	3	9	7	5	12	8	7	15
รวมภาคเหนือ	165 (51.4)	156 (48.6)	321 (100)	208 (48.5)	221 (51.5)	427 (100)	284 (50.3)	281 (49.7)	565 (100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บเป็นค่าร้อยละ

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ

ตัวเลขในวงเล็บได้จากการคำนวณ

เมื่อนำข้อมูลในแต่ละปีมาพิจารณา จะเห็นว่ามีเพียง 3 ปีแรกเท่านั้น คือ ปี 2531-2533 ที่มีเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินฝากเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งหลังจากนั้น ตั้งแต่ปี 2534 เป็นต้นมา เปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงเริ่มมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอลงจนกระทั่งถึงปีล่าสุด คือ ปี 2540 เปอร์เซ็นต์การเพิ่มขึ้นของปริมาณเงินฝากเพิ่มขึ้นเพียง 7.55 % เท่านั้น ซึ่งถือว่าการเพิ่มขึ้นที่ต่ำสุดในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เนื่องจากการเติบโตทางเศรษฐกิจชะลอตัวลง รายได้ที่แท้จริงของประชาชนโดยทั่วไปเพิ่มขึ้นไม่มากนัก แต่รายจ่ายเพิ่มขึ้น จึงทำให้ความสามารถในการออมลดลง

ตาราง 4 เงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ ณ สิ้นปี 2531 - 2540

สิ้นปี	ยอดคงค้าง (ล้านบาท)	เปลี่ยนแปลงจากสิ้นปีก่อน (ล้านบาท)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2531	65,165.0	9,889.3	17.89
2532	82,144.5	16,979.6	26.06
2533	105,973.8	23,829.3	29.01
2534	122,946.9	16,973.2	16.02
2535	141,388.4	18,441.5	15.00
2536	159,573.2	18,184.8	12.86
2537	178,361.6	18,788.4	11.77
2538	213,464.5	35,102.9	19.68
2539	238,756.1	25,291.6	11.85
2540	256,785.9	18,029.7	7.55

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ

2.2 การขยายตัวของเงินฝากประเภทต่างๆ

ระหว่างปี 2531-2535 เงินฝากทุกประเภทมีอัตราการขยายตัวสูงกว่าระหว่างปี 2536-2540 โดยเฉพาะเงินฝากประจำขยายตัวสูงกว่าเงินฝากประเภทอื่นทั้งสองช่วง ในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา เงินฝากประจำเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 19.16 ต่อปี เทียบกับอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 11.78 และ 9.02 ต่อปี ของเงินฝากประเภทออมทรัพย์และกระแสรายวัน ตามลำดับ (ตาราง 5)

สัดส่วนของเงินฝากประเภทกระแสรายวันและออมทรัพย์มีการขยายตัวชะลอลง โดยเงินฝากกระแสรายวันลดลงเหลือเพียงร้อยละ 1.35 เมื่อสิ้นปี 2540 เทียบกับร้อยละ 3.13 เมื่อสิ้นปี 2530 ในขณะที่เงินฝากออมทรัพย์ลดลงเหลือร้อยละ 20.48 เมื่อสิ้นปี 2540 จากร้อยละ 32.38 เมื่อสิ้นปี 2530 ส่วนเงินฝากประจำเป็นเงินฝากประเภทเดียวที่มีการขยายตัวของสัดส่วนสูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยของเงินฝากประจำมีความแตกต่างกับอัตราดอกเบี้ยของอีกทั้งสองประเภทค่อนข้างมาก จึงมีผลทำให้สัดส่วนของเงินฝากประจำเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มจากร้อยละ 64.49 เมื่อสิ้นปี 2530 เป็นร้อยละ 78.17 เมื่อสิ้นปี 2540

ตาราง 5 ปริมาณเงินฝากประเภทต่าง ๆ ที่ธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

ประเภทเงินฝาก	ยอดคงค้าง ณ สิ้นปี (ล้านบาท)			อัตราเพิ่มเฉลี่ยต่อปี (ร้อยละ)		
	2530	2535	2540	2531-2535	2536-2540	2531-2540
กระแสรายวัน	1,734.3 (3.13)	2,606.5 (1.84)	3,474.3 (1.35)	9.25	8.79	9.02
ออมทรัพย์	17,895.7 (32.38)	35,510.1 (25.12)	52,586.3 (20.48)	14.88	8.69	11.78
ประจำ	35,645.7 (64.49)	103,271.9 (73.04)	200,725.3 (78.17)	23.99	14.32	19.16
รวม	55,275.7 (100.00)	141,388.4 (100.00)	256,785.9 (100.00)	20.79	12.74	16.77

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บเป็นค่าร้อยละ

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ

ตัวเลขในวงเล็บได้จากการคำนวณ

2.3 การระดมเงินฝากในเขตอำเภอเมือง และอำเภอรอบนอก

การขยายตัวของปริมาณเงินฝากในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาของภาคเหนือตอนบนสูงกว่าภาคเหนือตอนล่างประมาณร้อยละ 4.5 โดยที่การขยายตัวของปริมาณเงินฝากในเขตอำเภอเมืองรอบนอกของภาคเหนือตอนบนเพิ่มสูงกว่าในเขตอำเภอเมืองทั้งในช่วง 5 ปีแรก (2531-2535) และช่วง 5 ปีหลัง (2536-2540) แต่การขยายตัวมีแนวโน้มที่จะลดลงคือ ในเขตอำเภอเมืองรอบนอกลดลงจาก ร้อยละ 29.91 ในช่วง 5 ปีแรก เหลือเพียงร้อยละ 16.21 ใน

ช่วง 5 ปีหลังและในเขตอำเภอเมือง ได้ลดลงจากร้อยละ 22.74 เหลือร้อยละ 11.92 ในช่วงเวลาดังกล่าวตามลำดับ สำหรับการขยายตัวของปริมาณ เงินฝากของภาคเหนือตอนล่างมีการขยายตัวที่ต่ำลง เช่นเดียวกับกับภาคเหนือตอนบน แต่การขยายตัวของปริมาณเงินฝากในเขตอำเภอเมือง และเขตอำเภอรอบนอกอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน ประมาณร้อยละ 16.5 ในช่วง 5 ปีแรก และร้อยละ 12.1 ในช่วง 5 ปีหลัง (ตาราง 6)

ตาราง 6 การขยายตัวของปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

หน่วย : ล้านบาท

ภาคเหนือ	เฉลี่ยปี 2531-2535			เฉลี่ยปี 2536-2540			เฉลี่ยปี 2531-2540		
	อ.เมือง	อ.รอบนอก	รวม	อ.เมือง	อ.รอบนอก	รวม	อ.เมือง	อ.รอบนอก	รวม
ตอนบน	38,780.5 (22.74)	16,564.9 (29.91)	55,345.4 (24.46)	45,724.9 (11.92)	25,462.4 (16.21)	71,205.3 (13.15)	84,523.4 (17.33)	42,027.2 (23.06)	126,550.6 (18.81)
ตอนล่าง	18,161.1 (16.64)	12,726.2 (16.48)	30,887.3 (16.57)	25,768.0 (12.06)	18,324.3 (12.19)	44,092.3 (12.11)	43,929.1 (14.35)	31,050.4 (14.34)	74,979.5 (14.34)
รวม	56,941.6 (20.30)	29,291.1 (21.91)	86,232.7 (20.82)	71,510.9 (11.97)	43,786.7 (14.21)	115,297.6 (12.33)	12,8452.5 (16.14)	73,077.6 (18.06)	201,530.1 (16.77)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บเป็นค่าร้อยละ

2.4 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเงินฝากในภาคเหนือ

โดยที่ในช่วงระหว่างปี 2531-2535 ปริมาณเงินฝากในเขตอำเภอรอบนอกขยายตัวเพิ่มขึ้นมาก โดยเฉพาะในภาคเหนือตอนบนขยายตัวสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยทำให้โครงสร้างเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือเปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัด สัดส่วนเงินฝากในเขตอำเภอรอบนอกต่อเงินฝากทั้งระบบสูงขึ้นเป็นลำดับ (ตาราง 7) ภาคเหนือตอนบนสูงขึ้นจากร้อยละ 22.30 เมื่อสิ้นปี 2530 เป็นร้อยละ 27.34 เมื่อสิ้นปี 2535 ส่วนภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งมีสัดส่วนค่อนข้างสูงอยู่แล้วกลับไม่มีการเปลี่ยนแปลง โดยคงระดับอยู่ที่ประมาณร้อยละ 41 ในทั้งสองช่วงเวลา

ในช่วงปี 2536-2540 สัดส่วนเงินฝากในเขตอำเภอรอบนอกของภาคเหนือตอนล่างยังคงไม่มีการเปลี่ยนแปลง คือ ประมาณร้อยละ 41.44 เมื่อสิ้นปี 2540 ในขณะที่ภาคเหนือตอนบน สัดส่วนเงินฝากในเขตอำเภอรอบนอก ยังคงขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 31.21

ระบบสัดส่วนเงินฝากในเขตอำเภอรอบนอกของภาคเหนือเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 33.05 เมื่อสิ้นปี 2535 เป็นร้อยละ 35.26 เมื่อสิ้นปี 2540

ตาราง 7 ร้อยละของเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือจำแนกตามอำเภอเมืองและ
อำเภอรอบนอก

อำเภอ	สิ้นปี 2530			สิ้นปี 2535			สิ้นปี 2540		
	ภาค	ภาค	เฉลี่ย	ภาค	ภาค	เฉลี่ย	ภาค	ภาค	เฉลี่ย
	เหนือ	เหนือ		เหนือ	เหนือ		เหนือ	เหนือ	
	ตอนบน	ตอนล่าง		ตอนบน	ตอนล่าง		ตอนบน	ตอนล่าง	
เมือง	77.70	58.48	68.37	72.66	58.65	66.95	68.79	58.55	64.74
รอบนอก	22.30	41.52	31.63	27.34	41.35	33.05	31.21	41.45	35.26
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตาราง 8 ร้อยละของเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือจำแนกตามภาคเหนือตอนบน
และตอนล่าง

ภาคเหนือ	สิ้นปี 2530			สิ้นปี 2535			สิ้นปี 2540		
	อ.เมือง	อ.รอบ	เฉลี่ย	อ.เมือง	อ.รอบ	เฉลี่ย	อ.เมือง	อ.รอบ	เฉลี่ย
		นอก			นอก			นอก	
ตอนบน	58.50	36.30	51.48	64.27	48.98	59.22	64.14	53.42	60.36
ตอนล่าง	41.50	63.70	48.52	35.73	51.02	40.78	35.86	46.58	39.64
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

เมื่อพิจารณาภาพรวมของปริมาณเงินฝากที่เพิ่มขึ้นในภาคเหนือตอนบนและตอนล่าง จะเห็นการเปลี่ยนแปลงเป็นที่น่าสังเกตเช่นกัน โดยสัดส่วนเงินฝากในภาคเหนือตอนบนมีแนวโน้มสูงขึ้นเป็นลำดับ (ตาราง 8) จากร้อยละ 51.48 ของเงินฝากทั้งระบบในภาคเหนือ เมื่อสิ้นปี 2530 เพิ่มขึ้นร้อยละ 59.22 เมื่อสิ้นปี 2535 และเป็นร้อยละ 60.36 เมื่อสิ้นปี 2540 ในขณะที่สัดส่วนดังกล่าว ในภาคเหนือตอนล่างลดลงจากร้อยละ 48.52 เหลือร้อยละ 40.78 และ 39.64 ในช่วงเวลาดังกล่าวตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากการขยายปริมาณเงินฝากใน

ภาคเหนือตอนบน โดยเฉลี่ยสูงกว่าในภาคเหนือตอนล่างมาตลอดทั้งในเขตอำเภอเมืองและ
อำเภอรอบนอก

2.5 เงินฝากเฉลี่ยต่อสาขา

ปริมาณเงินฝากเฉลี่ยต่อสาขาของธนาคารพาณิชย์ทั้งภาคเหนือตอนบน
และตอนล่าง (ตาราง 9) มีอัตราการขยายตัวสูงขึ้นในช่วง 5 ปีแรก และมีการชะลอตัวลงในช่วง
5 ปีหลัง สำหรับส่วนต่างของเงินฝากต่อสาขาระหว่างภาคเหนือตอนบนและตอนล่างจะแตก
ต่างกันโดยที่เงินฝากต่อสาขาของภาคเหนือตอนล่างน้อยกว่าภาคเหนือตอนบนร้อยละ 17.22
เมื่อสิ้นปี 2530 ร้อยละ 22.16 กับร้อยละ 10.83 เมื่อสิ้นปี 2535 และ 2540 ตามลำดับ

ตาราง 9 เงินฝากเฉลี่ยต่อสาขาของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

ภาคเหนือ	หน่วย : ล้านบาท								
	สิ้นปี 2530			สิ้นปี 2535			สิ้นปี 2540		
	อ.เมือง	อ.รอบ นอก	รวม เฉลี่ย	อ.เมือง	อ.รอบ นอก	รวม เฉลี่ย	อ.เมือง	อ.รอบ นอก	รวม เฉลี่ย
ตอนบน	232.65	103.98	182.34	483.19	214.09	359.61	595.67	326.82	473.99
ตอนล่าง	223.99	117.18	162.44	412.69	209.28	294.28	567.70	317.16	427.67
รวมเฉลี่ย	228.98	112.02	172.14	455.40	211.61	329.80	585.33	322.25	454.49
		(48.92)			(46.47)			(55.05)	

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บเป็นสัดส่วนของปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในเขต
อำเภอรอบนอกเมื่อเปรียบเทียบกับสาขาในเขตอำเภอเมือง

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ

พิจารณาในด้านการระดมเงินฝากต่อสาขาในเขตอำเภอเมือง และอำเภอรอบนอกแล้ว การระดมเงินออมของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอรอบนอกส่วนใหญ่มีขีดจำกัด เนื่องจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจภายในท้องถิ่นมีน้อย จึงทำให้ปริมาณเงินฝากต่อสาขาย่อมมีน้อยกว่าสาขาในเขตอำเภอเมือง

เมื่อสิ้นปี 2530 เงินฝากต่อสาขาที่ธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอรอบนอกระดมได้คิดเป็นร้อยละ 48.92 ของเงินฝากต่อสาขาที่ ธนาคารพาณิชย์ระดมได้ ในเขตอำเภอเมือง สัดส่วนดังกล่าว ลดลงเหลือร้อยละ 46.47 เมื่อสิ้นปี 2535 แต่กลับเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 55.05 เมื่อสิ้นปี 2540 ทั้งนี้เนื่องจากในช่วงปี 2531-2535 มีการจัดตั้งสาขาธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอรอบนอก

เพิ่มมากกว่าในเขตอำเภอเมือง แต่ในช่วงปี 2536-2540 การเพิ่มขึ้นของสาขาธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง กลับมีการเพิ่มขึ้นสูงกว่าในเขตอำเภอรอบนอก จึงมีผลทำให้สัดส่วนเงินฝากต่อสาขาของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอรอบนอกสูงขึ้นกว่าในช่วง 5 ปีแรก

2.6 เงินฝากของธนาคารพาณิชย์แยกรายจังหวัด

ในช่วง 10 ปีที่ทำการวิเคราะห์ (2531-2540) อัตราการเพิ่มของปริมาณเงินฝาก (ตาราง 10) โดยเฉลี่ยประมาณ ร้อยละ 16.8 ต่อปี ซึ่งจังหวัดที่มีเงินฝากเพิ่มขึ้นสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยทั้งภาคมี 6 จังหวัด เป็นจังหวัดในภาคเหนือตอนบนถึง 5 จังหวัด และเป็นจังหวัดในภาคเหนือตอนล่างเพียงจังหวัดเดียวเท่านั้น สำหรับจังหวัดที่มีอัตราเพิ่มสูงสุด คือจังหวัดเชียงราย โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 21.8 ต่อปี รองลงมาคือ ลำพูน เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน พะเยา และ อุทัยธานี เฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.9 19.6 19.3 18.4 และ 17.6 ต่อปี ตามลำดับ ส่วนจังหวัดที่มีอัตราเงินฝากเพิ่มขึ้นต่ำสุด คือ จังหวัดพิจิตร เฉลี่ยร้อยละ 12.5 ต่อปี

จังหวัดเชียงใหม่ เป็นจังหวัดที่มีปริมาณเงินฝากสูงสุด คือประมาณ 1 ใน 4 ของปริมาณเงินฝากทั้งระบบในภาคเหนือ เนื่องจากเป็นเมืองหลักและมีฐานทางเศรษฐกิจใหญ่กว่าจังหวัดอื่นๆ ในภาคเหนือ เชียงรายเป็นจังหวัดที่มีปริมาณเงินฝากในลำดับรองลงมา โดยเมื่อสิ้นปี 2540 มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 10.8 ซึ่งเมื่อดูข้อมูลย้อนหลังไปจะเห็นว่าสัดส่วนเงินฝากของจังหวัดเชียงรายได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอด ในขณะที่อันดับสามคือ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งในอดีตเมื่อปี 2530 และ 2535 อยู่ในอันดับที่สอง ทั้งนี้เพราะสัดส่วนเงินฝากของจังหวัดนครสวรรค์มีแนวโน้มลดลงตามลำดับ จากร้อยละ 12.9 ของเงินฝากทั้งระบบในภาคเหนือเมื่อสิ้นปี 2530 เหลือร้อยละ 11.0 และ 10.5 เมื่อสิ้นปี 2535 และ 2540 ตามลำดับ ส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีเงินฝากน้อยที่สุดในแต่ละปีมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 1.5 เมื่อเทียบกับปริมาณเงินฝากทั้งระบบในภาคเหนือ ซึ่งเมื่อดูโดยรวมแล้วสัดส่วนปริมาณเงินฝากของจังหวัดในภาคเหนือตอนบนส่วนใหญ่จะมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่สัดส่วนของจังหวัดในภาคเหนือตอนล่างเกือบทุกจังหวัดมีแนวโน้มลดลง ยกเว้นจังหวัดอุทัยธานีเท่านั้น ที่มีแนวโน้มสูงขึ้น เพียงเล็กน้อย

สำหรับด้านปริมาณเงินฝากต่อสาขา จังหวัดเชียงใหม่ ยังคงเป็นจังหวัดที่มีปริมาณเงินฝากต่อสาขาสูงที่สุดเช่นกันเฉลี่ย 566.3 ล้านบาทต่อสาขา เมื่อสิ้นปี 2540 รองลงมาคือ จังหวัดลำปาง เฉลี่ย 511.9 ล้านบาทต่อสาขา ซึ่งเป็นเพียงสองจังหวัดเท่านั้น ที่มีปริมาณเงินฝากต่อสาขาสูงเกินกว่า 500 ล้านบาท ในขณะที่มีอีก 8 จังหวัดที่มีปริมาณเงินฝากต่อสาขาอยู่ในช่วง 400-500 ล้านบาท และในช่วง 300-400 ล้านบาทต่อสาขา มี 6 จังหวัด โดยมีเพียงจังหวัด

เดียวเท่านั้น ที่มีปริมาณเงินฝากต่อสาขาต่ำกว่า 300 ล้านบาท คือจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่มีปริมาณเงินฝากเฉลี่ย 165.9 ล้านบาทต่อสาขาเท่านั้น

ตาราง 10 เงินฝากของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัดในภาคเหนือ ณ สิ้นปี

จังหวัด	สัดส่วน			อัตราเพิ่มเฉลี่ยต่อปี			เงินฝากต่อสาขา		
	(ร้อยละ)			(ร้อยละ)			(ล้านบาท)		
	2530	2535	2540	2531- 2535	2536- 2540	2531- 2540	2530	2535	2540
ภาคเหนือตอนบน	51.5	59.2	60.4	24.5	13.1	18.8	182.3	359.6	474.0
เชียงใหม่	23.3	29.4	28.9	26.9	12.3	19.6	230.3	495.0	566.3
เชียงราย	7.2	9.4	10.8	27.9	15.8	21.8	189.6	325.7	447.4
แม่ฮ่องสอน	0.5	0.7	0.6	28.7	10.0	19.3	75.8	129.5	165.9
ลำพูน	2.1	2.6	2.9	26.2	15.7	20.9	116.9	260.9	375.7
พะเยา	2.2	2.5	2.6	23.1	13.6	18.4	112.4	217.8	328.7
น่าน	1.7	1.5	1.5	18.2	13.4	15.8	153.8	234.9	327.3
แพร่	3.6	2.9	2.9	16.1	12.3	14.2	141.1	259.5	409.4
ลำปาง	7.5	7.2	7.0	19.8	12.0	15.9	180.8	340.6	511.9
ตาก	3.3	3.0	3.2	18.6	14.1	16.4	163.5	280.0	427.0
ภาคเหนือตอนล่าง	48.5	40.8	39.6	16.6	12.1	14.3	162.5	294.4	427.7
กำแพงเพชร	3.3	2.9	3.2	17.7	15.1	16.4	166.4	294.2	376.6
พิจิตร	7.3	5.4	5.1	13.5	11.6	12.5	155.0	236.7	382.2
พิษณุโลก	7.6	6.6	6.6	17.4	13.0	15.2	198.8	387.2	473.8
สุโขทัย	5.5	4.4	4.1	15.8	11.2	13.5	150.8	272.9	409.8
อุตรดิตถ์	3.7	3.3	3.1	18.0	11.7	14.8	168.5	307.7	443.0
นครสวรรค์	12.9	11.0	10.5	16.9	11.8	14.3	177.8	322.8	498.7
เพชรบูรณ์	6.0	5.0	4.5	16.0	10.4	13.2	128.5	250.9	347.4
อุทัยธานี	2.3	2.3	2.5	20.9	14.3	17.6	142.8	275.2	428.4
รวมภาคเหนือ	100.0	100.0	100.0	20.8	12.7	16.8	172.1	329.8	454.5

3. โครงสร้างสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

การให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างมากในแต่ละปี เนื่องจากทางการได้กำหนดนโยบายให้ธนาคารพาณิชย์ในท้องถิ่นต้องกระจายสินเชื่อออกไปสู่ท้องถิ่นให้มากขึ้น และที่สำคัญได้แก่การกำหนดเป้าหมายให้ธนาคารพาณิชย์ปล่อยสินเชื่อเพื่อการเกษตรและการกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับอนุญาตให้เปิดสาขาโดยเสรีต้องให้สินเชื่อภายในท้องถิ่นตามเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดเงินให้สินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ได้ปล่อยให้แก่ภาคธุรกิจในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา อันตรการขยายตัวที่มากที่สุด ได้แก่ สินเชื่อประเภทตัวเงินและอื่น ๆ โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 30.02 ต่อปี แต่มีสัดส่วนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เมื่อเทียบกับสินเชื่อรวมทั้งระบบ สำหรับสินเชื่อประเภทให้กู้มีอัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 23.18 ต่อปี และมีแนวโน้มของสัดส่วนเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่สินเชื่อประเภทเบิกเงินบัญชีมีอัตราการขยายตัวเพียงร้อยละ 16.39 ต่อปี และสัดส่วนของสินเชื่อประเภทนี้มีแนวโน้มลดลงตามลำดับ

3.1 ปริมาณเงินให้สินเชื่อทั้งระบบในภาคเหนือ

การให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ (ตาราง 11) มีอัตราการเพิ่มในอัตราสูงตั้งแต่ปี 2531 จนถึงปี 2533 โดยอัตราการขยายตัวเพิ่มจากร้อยละ 20.96 เป็นร้อยละ 40.29 เมื่อสิ้นปี 2533 แต่หลังจากปี 2533 อัตราการขยายตัวของการให้สินเชื่อ เริ่มชะลอตัวลง ในช่วงปี 2534-2538 โดยเฉลี่ยมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 20 ต่อปี สำหรับใน 2 ปีสุดท้าย การขยายตัวของปริมาณเงินให้สินเชื่อลดลงอย่างรวดเร็ว จากประมาณร้อยละ 20 ต่อปี หรือเพียงร้อยละ 11.44 และติดลบร้อยละ 1.98 ต่อปี เมื่อสิ้นปี 2539 และ 2540 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากสภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจชะลอตัวลง ธนาคารพาณิชย์มีปัญหาสภาพคล่องมีการเรียกชำระหนี้คืนอีกทั้งดอกเบี้ยเงินกู้มีอัตราสูงมาก ผู้บริโภคไม่สามารถกู้เงินไปลงทุนเพื่อจะให้ผลตอบแทนสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ได้ รวมถึงเป็นผลจากการที่ธนาคารพาณิชย์ระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อ ให้แก่ธุรกิจประเภทที่ไม่ก่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและเพิ่มความเสี่ยงรอบคอบ ในการให้สินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจอื่นๆ ด้วย

รวมช่วง 5 ปี แรก (ปี 2531-2535) สินเชื่อเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 26.55 ต่อปี สูงกว่าในช่วง 5 ปีหลัง (ปี 2536-2540) ซึ่งเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 13.76 ต่อปีเท่านั้น รวม 10 ปีที่ผ่านมา ปริมาณการให้สินเชื่อเพิ่มขึ้น 198,754.7 ล้านบาท หรือเฉลี่ยร้อยละ 20.15 ต่อปี

ตาราง 11 เงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ ณ สิ้นปี 2531 - 2540

สิ้นปี	ยอดคงค้าง (ล้านบาท)	เปลี่ยนแปลงจากสิ้นปีก่อน (ล้านบาท)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2531	49,778.9	8,624.5	20.96
2532	64,560.5	14,781.7	29.69
2533	90,569.3	26,008.8	40.29
2534	110,268.2	19,698.9	21.75
2535	132,414.1	22,145.8	20.08
2536	157,689.3	25,275.2	19.09
2537	188,825.3	31,136.0	19.75
2538	227,524.5	38,699.2	20.49
2539	253,544.7	26,020.2	11.44
2540	248,533.6	-5,011.1	-1.98

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ

3.2 การขยายตัวของสินเชื่อประเภทต่างๆ

อัตราการขยายตัวของสินเชื่อทุกประเภท (ตาราง 12) ระหว่างปี 2531-2535 สูงกว่าระหว่างปี 2536-2540 สินเชื่อประเภทค้ำเงินและอื่นๆ ขยายตัวสูงกว่าสินเชื่อประเภทอื่นรวม 10 ปีที่นำมาวิเคราะห์สินเชื่อประเภทค้ำเงินและอื่นๆ เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 30.02 ต่อปี เทียบกับอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 23.18 และ 16.39 ต่อปี ของสินเชื่อประเภทให้กู้ และประเภทเบิกเงินบัญชี ตามลำดับ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ธนาคารพาณิชย์มีแนวโน้มให้สินเชื่อ ประเภทมีระยะเวลาที่แน่นอนมากขึ้น สัดส่วนการให้สินเชื่อประเภทเบิกเงินบัญชีจึงลดลงอย่างรวดเร็ว จากร้อยละ 55.02 ของสินเชื่อรวม เมื่อสิ้นปี 2530 เหลือเพียงร้อยละ 40.80 เมื่อสิ้นปี 2540 ในขณะเดียวกันสัดส่วนของสินเชื่อประเภทมีระยะเวลา คือ ประเภทให้กู้สูงขึ้นจาก ร้อยละ 39.29 เป็นร้อยละ 47.95 สำหรับสินเชื่อประเภทค้ำเงินและอื่นๆ จึงจะมีอัตราการขยายตัวสูงที่สุด แต่ยังมีสัดส่วนเพียงเล็กน้อย คือมีประมาณร้อยละ 11.25 ของสินเชื่อทั้งระบบในภาคเหนือ เมื่อสิ้นปี 2540

ตาราง 12 ปริมาณเงินให้สินเชื่อประเภทต่าง ๆ ที่ธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

ประเภทสินเชื่อ	ยอดคงค้าง ณ สิ้นปี (ล้านบาท)			อัตราเพิ่มเฉลี่ยต่อปี (ร้อยละ)		
	2530	2535	2540	2531-2535	2536-2540	2531-2540
เบิกเกินบัญชี	22,641.4 (55.02)	51,321.3 (38.76)	101,389.8 (40.80)	18.10	14.67	16.39
ให้กู้	16,171.6 (32.29)	71,916.9 (54.31)	119,188.0 (47.95)	35.02	11.33	23.18
ตัวเงินและอื่นๆ	2,341.4 (5.69)	9,175.9 (6.93)	27,955.8 (11.25)	34.41	25.63	30.02
รวม	41,154.4 (100.00)	132,414.1 (100.00)	248,533.6 (100.00)	26.55	13.76	20.15

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บเป็นค่าร้อยละ

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ

ตัวเลขในวงเล็บได้จากการคำนวณ

3.3 การกระจายสินเชื่อในเขตอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก

อัตราของการขยายตัวในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ (ตาราง 13) ของภาคเหนือตอนบนมีการขยายตัว โดยเฉลี่ยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาสูงกว่าภาคเหนือตอนล่าง โดยเฉพาะในเขตอำเภอรอบนอก เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 26.23 ต่อปี ในขณะที่การให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอรอบนอกของภาคเหนือตอนล่าง มีอัตราขยายตัวประมาณร้อยละ 17.06 ต่อปี แต่การเพิ่มของสินเชื่อของภาคเหนือตอนบนมีแนวโน้มที่จะลดตัวลงมากกว่าภาคเหนือตอนล่าง ทั้งในเขตอำเภอรอบนอกและในเขตอำเภอเมือง คือในเขตอำเภอรอบนอก ลดลงจากร้อยละ 37.92 ต่อปีในช่วง 5 ปีแรก เหลือเพียงร้อยละ 14.54 ในช่วง 5 ปีหลัง ส่วนในเขตอำเภอเมือง ลดลงจากร้อยละ 29.08 เหลือร้อยละ 11.35 ต่อปี ในช่วงเวลาดังกล่าว สำหรับภาคเหนือตอนล่างอัตราการขยายตัวของสินเชื่อในเขตอำเภอเมืองลดลงเพียงเล็กน้อย จากระดับร้อยละ 19.95 ต่อปี ในช่วง 5 ปีแรก เหลือร้อยละ 18.61 ในช่วง 5 ปีหลัง และในเขตอำเภอรอบนอกก็ลดลงเช่นกันจากร้อยละ 20.02 ต่อปี เหลือร้อยละ 14.09 ต่อปี

ตาราง 13 การขยายตัวของปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

หน่วย : ล้านบาท

ภาค เหนือ	เฉลี่ยปี 2531-2535			เฉลี่ยปี 2536-2540			เฉลี่ยปี 2531-2540		
	อ.เมือง	อ.รอบนอก	รวม	อ.เมือง	อ.รอบนอก	รวม	อ.เมือง	อ.รอบนอก	รวม
ตอนบน	47,864.9 (29.08)	17,052.6 (37.92)	64,917.5 (30.91)	46,337.3 (11.35)	19,953.3 (14.54)	66,290.6 (12.15)	94,202.2 (20.22)	37,005.9 (26.23)	131,208.1 (21.53)
ตอนล่าง	15,095.8 (19.95)	11,246.3 (20.02)	26,342.1 (19.97)	32,973.1 (18.61)	16,855.8 (14.09)	49,828.9 (16.75)	48,068.9 (19.28)	28,102.1 (17.06)	76,171.0 (18.36)
รวม	62,960.7 (26.10)	28,298.9 (27.65)	91,259.6 (26.55)	79,310.4 (13.51)	36,809.1 (14.32)	116,119.5 (13.75)	142,271.1 (19.80)	65,108.0 (20.99)	207,379.1 (20.15)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บเป็นค่าร้อยละ

3.4 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเงินให้สินเชื่อในภาคเหนือ

การขยายตัวของสินเชื่อในเขตอำเภอรอบนอก โดยเฉพาะในเขตภาคเหนือตอนบนนั้น ทำให้โครงสร้างสินเชื่อเปลี่ยนแปลงค่อนข้างชัดเจน โดยสัดส่วนสินเชื่อในเขตอำเภอรอบนอกต่อสินเชื่อรวมสูงขึ้นเป็นลำดับ จากร้อยละ 18.76 เมื่อสิ้นปี 2530 เป็นร้อยละ 24.28 และ 26.78 เมื่อสิ้นปี 2535 และ 2540 ตามลำดับ เมื่อรวมกับภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งมีสัดส่วนค่อนข้างสูง และมีแนวโน้มลดลงในช่วงปีหลังๆ ทำให้สัดส่วนสินเชื่อในเขตอำเภอรอบนอกต่อสินเชื่อรวมทั้งระบบเพิ่มสูงขึ้น จากร้อยละ 29.12 เมื่อสิ้นปี 2530 เป็นร้อยละ 30.42 และ 31.02 เมื่อสิ้นปี 2535 และ 2540 ในขณะที่เมื่อพิจารณาการขยายตัวของสินเชื่อในเขตอำเภอเมืองนั้น ภาคเหนือตอนบนมีแนวโน้มที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ 81.24 เป็นร้อยละ 75.72 ส่วนภาคเหนือตอนล่างการขยายตัวของสินเชื่อมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในช่วง 5 ปีหลัง โดยเพิ่มจากร้อยละ 57.31 เมื่อสิ้นปี 2535 เป็นร้อยละ 62.01 เมื่อสิ้นปี 2540 แต่ในช่วง 5 ปีแรก ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ตาราง 14 ร้อยละของสินเชื่อกองธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือจำแนกตามอำเภอเมืองและ
อำเภอรอบนอก

อำเภอ	สิ้นปี 2530			สิ้นปี 2535			สิ้นปี 2540		
	ภาค เหนือ	ภาค เหนือ	เฉลี่ย	ภาค เหนือ	ภาค เหนือ	เฉลี่ย	ภาค เหนือ	ภาค เหนือ	เฉลี่ย
	ตอนบน	ตอนล่าง		ตอนบน	ตอนล่าง		ตอนบน	ตอนล่าง	
เมือง	81.24	57.32	70.88	75.72	57.31	69.58	73.32	62.01	68.98
รอบนอก	18.76	42.68	29.12	24.28	42.69	30.42	26.78	37.99	31.02
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตาราง 15 ร้อยละของสินเชื่อกองธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือจำแนกตามภาคเหนือตอนบน
และตอนล่าง

ภาคเหนือ	สิ้นปี 2530			สิ้นปี 2535			สิ้นปี 2540		
	อ.เมือง	อ.รอบ นอก	เฉลี่ย	อ.เมือง	อ.รอบ นอก	เฉลี่ย	อ.เมือง	อ.รอบ นอก	เฉลี่ย
ตอนบน	65.00	36.55	56.71	72.53	53.21	66.65	66.01	53.68	62.18
ตอนล่าง	35.00	63.45	43.29	27.47	46.79	33.35	33.99	46.32	37.82
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

เมื่อพิจารณาปริมาณเงินให้สินเชื่อที่เพิ่มขึ้นในภาคเหนือตอนบน และตอนล่าง ในช่วง 5 ปีแรก (ตาราง 15) สัดส่วนเงินให้สินเชื่อในภาคเหนือตอนบนได้สูงขึ้นจากร้อยละ 56.71 เมื่อสิ้นปี 2530 เป็นร้อยละ 66.65 เมื่อสิ้นปี 2535 ทั้งนี้เพราะมีการขยายตัวของปริมาณสินเชื่อทั้งในเขตอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอกอยู่ในอัตราสูง โดยส่วนหนึ่งเกิดจากรูกระบบทางเศรษฐกิจในภาคเหนือตอนบนมีการกระจายตัวมากกว่า เช่น การพาณิชย์กรรมอุตสาหกรรมและการบริการ โดยเฉพาะที่จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดเชียงราย สำหรับในช่วง 5 ปีหลัง การขยายตัว กลับเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับในช่วง 5 ปีแรก คือ การขยายตัวของปริมาณการให้สินเชื่อของภาคเหนือตอนบนได้ชะลอตัวลง โดยสัดส่วนปริมาณสินเชื่อของภาคเหนือตอนบน ได้ลดลงเหลือร้อยละ 62.18 ในขณะที่ภาคเหนือตอนล่างเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 33.35 เป็นร้อยละ 37.82 เมื่อสิ้นปี 2535 และ 2540 ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้ เพราะการเพิ่มขึ้นของการให้สินเชื่อในเขตอำเภอเมืองของจังหวัดนครสวรรค์และพิษณุโลกขยายตัวในอัตราสูง

3.5 สินเชื่อเฉลี่ยต่อสาขา

จากการที่อัตราการขยายตัวของปริมาณสินเชื่อ (ตาราง 16) ปรากฏว่า ในภาคเหนือตอนบนสูงขึ้นมากในช่วงปี 2531-2535 ทำให้ปริมาณสินเชื่อต่อสาขาสูงขึ้นตามไปด้วย โดยเพิ่มจากสินเชื่อเฉลี่ยสาขาละ 149.62 ล้านบาทเมื่อสิ้นปี 2530 เป็นสาขาละ 378.75 ล้านบาท เมื่อสิ้นปี 2535 หรือเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 153.21 ในขณะที่ภาคเหนือตอนล่างมีการเพิ่มขึ้นของเงินให้สินเชื่อต่อสาขาสูงเช่นเดียวกัน คือ ประมาณร้อยละ 108.61 โดยเพิ่มจากสาขาละ 107.92 ล้านบาทเป็นสาขาละ 225.27 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2530 และ 2535 ตามลำดับ

เมื่อสิ้นปี 2530 สินเชื่อต่อสาขาที่ธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอรอบนอกกระดุมได้คิดเป็นร้อยละ 43.44 ของเงินฝากต่อสาขาที่ธนาคารพาณิชย์ระดุมได้ในเขตอำเภอเมือง สัดส่วนดังกล่าว ลดลงเหลือร้อยละ 41.24 เมื่อสิ้นปี 2535 แต่กลับเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 45.45 เมื่อสิ้นปี 2540 ทั้งนี้เนื่องจากในช่วงปี 2531-2535 มีการจัดตั้งสาขานาการพาณิชย์ในเขตอำเภอรอบนอกเพิ่มมากกว่าในเขตอำเภอเมือง แต่ในช่วงปี 2536-2540 การเพิ่มขึ้นของสาขานาการพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง กลับมีการเพิ่มขึ้นสูงกว่าในเขตอำเภอรอบนอก จึงมีผลทำให้สัดส่วนสินเชื่อต่อสาขาของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอรอบนอกสูงขึ้นกว่าในช่วง 5 ปีแรก

ตาราง 16 เงินให้สินเชื่อเฉลี่ยต่อสาขาของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

ภาคเหนือ	หน่วย : ล้านบาท								
	สิ้นปี 2530			สิ้นปี 2535			สิ้นปี 2540		
	อ.เมือง	อ.รอบนอก	รวมเฉลี่ย	อ.เมือง	อ.รอบนอก	รวมเฉลี่ย	อ.เมือง	อ.รอบนอก	รวมเฉลี่ย
ตอนบน	199.59	71.79	149.62	530.36	200.30	378.79	632.20	279.63	472.63
ตอนล่าง	145.87	80.03	107.96	308.62	165.35	225.29	555.05	268.46	394.90
รวมเฉลี่ย	176.80	76.81	128.21	441.95	182.27	308.66	603.67	274.34	439.88
	(43.44)			(41.24)			(45.45)		

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บเป็นสัดส่วนของปริมาณสินเชื่อของสาขานาการพาณิชย์ในเขต

อำเภอรอบนอกเมื่อเปรียบเทียบกับสาขาในเขตอำเภอเมือง

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ

ณ สิ้นปี 2540 ธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ ให้สินเชื่อต่อสาขาสูงสุด 611.85 ล้านบาท รองลงมาได้แก่ พิชญ์โลก 496.86 ล้านบาท นครสวรรค์ 494.85 ล้านบาท

และกำแพงเพชร 491.58 ล้านบาท ตามลำดับ ในขณะที่ จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้รับสินเชื่อต่อสาขาต่ำที่สุด คือ 220.85 ล้านบาท อุทัยธานี 238.15 ล้านบาท และพิจิตร 256.34 ล้านบาท

3.6 สินเชื่อแยกตามประเภทธุรกรรม

สำหรับในหัวข้อนี้ เนื่องจากการแบ่งประเภทของธุรกรรมของธนาคารแห่งประเทศไทย ในช่วงปีก่อนหน้าปี 2533 กับตั้งแต่ปี 2533 เป็นต้นไปมีความแตกต่างกันในเรื่องรายละเอียดของประเภทธุรกรรมคือ ก่อนหน้าปี 2533 แบ่งออกเป็น 6 ประเภทคือ สินเชื่อเพื่อการเกษตร เหมือนแร่ อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ก่อสร้าง และอื่น ๆ หลังจากปี 2533 แบ่งออกเป็น 10 ประเภทคือ สินเชื่อเพื่อการเกษตร เหมือนแร่ อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ก่อสร้าง สถาบันการเงินอื่น อสังหาริมทรัพย์ สาธารณูปโภค บริการ อุปโภคและบริโภคส่วนบุคคล ดังนั้นในหัวข้อนี้ทาง ผู้วิเคราะห์จะขอวิเคราะห์ข้อมูลตั้งแต่ปี 2533 - 2540 เท่านั้น ซึ่งรายละเอียดจะมีดังต่อไปนี้

ภาคธุรกิจที่ได้รับสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น ในอัตราสูงในช่วงระหว่างปี 2533-2540 ได้แก่ สินเชื่อเพื่อการก่อสร้าง การบริการ การอุปโภคและบริโภคส่วนบุคคล และกิจการเหมือนแร่ ซึ่งทั้ง 4 ประเภทธุรกรรมนี้มีอัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยมากกว่า ร้อยละ 18 ต่อปี สำหรับสินเชื่อเพื่อการพาณิชยกรรม ซึ่งมีสัดส่วนที่ได้รับสินเชื่อสูงกว่าสินเชื่อประเภทอื่น คือ ประมาณ 1 ใน 3 ของสินเชื่อทั้งระบบในภาคเหนือ มีอัตราการขยายตัวสูงกว่า อัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยของภาคเหนือเพียงเล็กน้อย โดยมีการขยายตัวโดยเฉลี่ยร้อยละ 16.90 ต่อปี ในขณะที่การขยายตัวโดยเฉลี่ยของภาคเหนือประมาณร้อยละ 15.80 ต่อปี เช่นเดียวกันกับสินเชื่อเพื่อธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่มีการขยายตัวร้อยละ 16.16 ต่อปี ส่วนสินเชื่อเพื่อการเกษตร การอุตสาหกรรม สถาบันการเงินอื่น และ เพื่อการสาธารณูปโภค มีการขยายตัวโดยเฉลี่ยต่ำกว่าการขยายตัวของสินเชื่อโดยรวมของภาคเหนือ

3.6.1 สินเชื่อเพื่อการเกษตร

ประกอบไปด้วยสินเชื่อเพื่อการกสิกรรม เลี้ยงสัตว์ ป่าไม้และประมงโดยที่สินเชื่อเพื่อการกสิกรรมเป็นสินเชื่อที่มีปริมาณมากที่สุด เมื่อเทียบกับสินเชื่อเพื่อการเกษตรทั้งหมด คือ มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 85-86 ของสินเชื่อรวมเพื่อการเกษตรทั้งหมดที่ภาคเหนือได้รับ รองลงมาคือ สินเชื่อเพื่อการเลี้ยงสัตว์ ส่วนสินเชื่อเพื่อการป่าไม้และเพื่อการประมงมีสัดส่วนอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน

ทางด้านอัตราการขยายตัวของสินเชื่อเพื่อการเกษตรทั้ง 4 ประเภท มีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นในลักษณะชะลอตัวลงและเริ่มลดลงในปีหลัง ๆ ซึ่งอัตราการขยายตัวในช่วงปี 2534-2540 (ตาราง 19) ของสินเชื่อเพื่อการกสิกรรมและเพื่อการเลี้ยงสัตว์มีอัตราการขยายตัวประมาณร้อยละ 6 ต่อปี ในขณะที่สินเชื่อเพื่อการทำป่าไม้และเพื่อการประมงก็อยู่ในระดับเดียวกันคือประมาณร้อยละ 15 ต่อปี

ปริมาณสินเชื่อโดยส่วนใหญ่จะตกไปอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่ซึ่งได้รับสินเชื่อสูงสุดถึง 3 ประเภท คือ สินเชื่อเพื่อการกสิกรรม เพื่อการเลี้ยงสัตว์ และ เพื่อการทำป่าไม้ (ตารางภาคผนวก 17 , 19 และ 20) จะมีเพียงประเภทเดียวเท่านั้น คือ สินเชื่อเพื่อการประมงที่จังหวัดนครสวรรค์ได้สูงที่สุด (ตารางภาคผนวก 18)

3.6.2 สินเชื่อเพื่อกิจการเหมืองแร่

สินเชื่อประเภทนี้มีจำนวนน้อยที่สุด เมื่อเทียบกับสินเชื่อทั้งระบบของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ โดยมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 0.58 เมื่อสิ้นปี 2540 (ตาราง 18) สินเชื่อประเภทนี้กระจุกตัวอยู่ในภาคเหนือตอนบนเป็นส่วนใหญ่ คือ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง และตาก (ตารางภาคผนวก 21) อัตราการขยายตัวมีแนวโน้มที่ลดลงอย่างมากจากร้อยละ 25.19 ต่อปีในช่วงปี 2533-2535 เหลือร้อยละ 16.82 ต่อปีในช่วงปี 2536-2540 (ตาราง 20)

3.6.3 สินเชื่อเพื่อการอุตสาหกรรม

สินเชื่อด้านนี้ของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ (ตาราง 21) ขยายตัวเพิ่มขึ้นมากในช่วงปี 2533-2535 โดยเฉพาะในภาคเหนือตอนบนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 24.41 ต่อปี โดยเพิ่มขึ้นมากที่จังหวัดลำพูน เฉลี่ยร้อยละ 40.54 ต่อปี จากโรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ที่จังหวัดเชียงใหม่เพิ่มขึ้นร้อยละ 36.76 จากความต้องการใช้เงินของอุตสาหกรรมทั้งขนาดกลางและขนาดย่อมที่สำคัญได้แก่ อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร หัตถกรรมและสินค้าพื้นเมือง รวมทั้งอุตสาหกรรมเอียร์ไนพลอย และที่จังหวัดลำปางจากการใช้เงินของอุตสาหกรรมเซรามิค

สำหรับในช่วงปี 2536-2540 อัตราการขยายตัวลดลงจากร้อยละ 20.38 ในช่วงก่อนเหลือร้อยละ 10.77 ต่อปี ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าในช่วง 5 ปี หลังการขยายตัวของสินเชื่อประเภทนี้ของภาคเหนือตอนล่างกลับขยายตัวสูงกว่าภาคเหนือตอนบน โดยเฉพาะที่จังหวัดกำแพงเพชรมีอัตราการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 37.07 ต่อปี ซึ่งมีสาเหตุมาจากการใช้เงินของโรงงานน้ำตาล และอุตสาหกรรมขนาดย่อมประเภทการผลิตเครื่องมือทางการเกษตร

ทางด้านสัดส่วนของสินเชื่อเพื่อการอุตสาหกรรมต่อสินเชื่อรวมทั้งระบบมีแนวโน้มที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ 13.51 เป็นร้อยละ 13.39 และเหลือร้อยละ 11.75 เมื่อสิ้นปี 2533 , 2535 และ 2540 ตามลำดับ (ตาราง 18)

3.6.4 สินเชื่อเพื่อการก่อสร้าง

เป็นสินเชื่อ 1 ใน 3 ประเภทที่มีการขยายตัวของสินเชื่อในช่วงปี 2536-2540 สูงกว่าในช่วงปี 2533-2535 โดยอัตราการขยายตัวได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 21.19 ต่อปีเป็นร้อยละ 24.06 ต่อปี ซึ่งการขยายตัวเพิ่มขึ้นของสินเชื่อได้เพิ่มขึ้นทั้งในภาคเหนือตอนบนและตอนล่าง ทั้งนี้เพื่อรองรับงานก่อสร้างทั้งภาครัฐบาลและเอกชน โดยงานรัฐบาลส่วนใหญ่จะเป็นงานประเภทสาธารณูปโภคและอาคารสำนักงาน ขณะทำงานเอกชนเป็นงานก่อสร้างประเภทบ้านจัดสรร อาคารพาณิชย์ ตลอดจนอาคารชุด

ในภาคเหนือตอนล่างมีการขยายตัวของสินเชื่อเพื่อการก่อสร้างสูงกว่าภาคเหนือตอนบนค่อนข้างมากคือ มีการขยายตัวโดยเฉลี่ยในช่วงปี 2533-2540 ร้อยละ 32.70 ต่อปี ในขณะที่ภาคเหนือตอนบนขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 19.24 ต่อปี (ตาราง 22) จังหวัดที่มีอัตราการขยายตัวสูงในภาคเหนือตอนล่างคือ จังหวัดนครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก และอุทัยธานี ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นจังหวัดขนาดใหญ่ของภาคเหนือตอนล่าง ในขณะที่ภาคเหนือตอนบนจังหวัดที่มีอัตราการขยายตัวสูงส่วนใหญ่จะเป็นจังหวัดเล็ก ๆ ได้แก่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตาก ลำพูน และพะเยา

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่ได้รับสินเชื่อในสัดส่วนที่สูงมาก คือ ประมาณร้อยละ 50.62 เมื่อเทียบกับสินเชื่อรวมของภาคเหนือตอนบน และร้อยละ 30.78 เมื่อเทียบกับสินเชื่อรวมทุกจังหวัดในภาคเหนือ ณ สิ้นปี 2540 (ตารางภาคผนวก 23) สำหรับสัดส่วนของสินเชื่อประเภทนี้เมื่อเทียบกับสินเชื่อรวมทั้งระบบที่ภาคเหนือได้รับจากธนาคารพาณิชย์ มีการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจาก ร้อยละ 4.60 เมื่อสิ้นปี 2535 เป็นร้อยละ 7.09 เมื่อสิ้นปี 2540 (ตาราง 18)

3.6.5 สินเชื่อเพื่อการพาณิชย์กรรม

มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอตัวลง อัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นได้ลดลงจากร้อยละ 17.50 ต่อปี เหลือร้อยละ 16.66 ต่อปี ในช่วงปี 2534-2535 และปี 2536-2540 ตามลำดับ โดยเฉพาะในปีล่าสุด คือ ปี 2540 อัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นเหลือเพียงร้อยละ 4.35 เท่านั้น แต่เมื่อพิจารณาในส่วนของภาคเหนือตอนบนและภาคเหนือตอนล่าง อัตราการขยายตัวกลับเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามคือ อัตราการขยายตัวของสินเชื่อได้ลดลงใน ภาคเหนือตอนบนจากเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.30 ต่อปี เหลือเพียงเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.74 ต่อปี ขณะที่ภาคเหนือตอนล่างได้

เพิ่มขึ้น อัตราการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น จากร้อยละ 10.22 ต่อปีเป็นร้อยละ 20.60 ต่อปี ในช่วงปี 2534-2535 และปี 2536-2540 ตามลำดับ (ตาราง 23)

สินเชื่อเพื่อการพาณิชย์กรรมเป็นสินเชื่อที่มีสัดส่วนสูงที่สุดเมื่อเทียบกับสินเชื่อประเภทอื่น ๆ ทั้งหมดที่ได้รับจากธนาคารพาณิชย์ โดยมีสัดส่วนสูงที่สุดเมื่อเทียบกับสินเชื่อประเภทอื่น ๆ ทั้งหมด ที่ได้รับจากธนาคารพาณิชย์โดยมีสัดส่วนประมาณ 1 ใน 3 หรือร้อยละ 33.03 (ตาราง 18) สำหรับจังหวัดที่ได้รับปริมาณเงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นมากที่สุดในช่วงปี 2533 - 2540 คือ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย นครสวรรค์ และพิษณุโลก ตามลำดับ (ตารางภาคผนวก 24)

3.6.6 สินเชื่อเพื่อสถาบันการเงินอื่น

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมอัตราการขยายตัวเฉลี่ยของช่วงปี 2536-2540 มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นสูงกว่าในช่วงปี 2534 - 2535 เล็กน้อย แต่เมื่อพิจารณาโดยละเอียดในแต่ละปี (ตาราง 24) อัตราการขยายตัวเป็นไปแบบไม่มีแนวโน้ม คือบางปีอัตราการขยายตัวได้เพิ่มขึ้นสูงมาก ขณะที่บางปีกลับลดลงมาก แต่ในช่วง 2 ปีล่าสุด คือปี 2539 และ ปี 2540 อัตราการขยายตัวลดลงอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้เป็นเพราะการชำระหนี้คืนของสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสำคัญ โดยสหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนใหญ่ในภาคเหนือได้เปลี่ยนแปลงแหล่งกู้เงินจากธนาคารพาณิชย์ไปใช้บริการจากสหกรณ์ออมทรัพย์ในส่วนกลางแทน เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีอัตราต่ำกว่าธนาคารพาณิชย์

สัดส่วนของสินเชื่อเพื่อสถาบันการเงินอื่นเมื่อเทียบกับปริมาณสินเชื่อทั้งระบบของภาคเหนือ (ตาราง 18) ได้มีแนวโน้มที่ลดลง จากสัดส่วนร้อยละ 1.41 เมื่อสิ้นปี 2533 เหลือร้อยละ 1.17 และร้อยละ 0.97 ณ สิ้นปี 2535 และ 2540 ตามลำดับ

3.6.7 สินเชื่อเพื่อธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

อัตราการขยายของสินเชื่อประเภทนี้ในภาคเหนือ (ตาราง 25) มีอัตราการขยายตัวค่อนข้างสูงในช่วงปี 2534-2538 คือประมาณร้อยละ 20 ถึงร้อยละ 30 ต่อปี หลังจากนั้นอัตราการขยายตัวลดลงอย่างมาก โดยในปี 2539 อัตราการขยายตัวเพื่อธุรกิจอสังหาริมทรัพย์คิดลบริ้อยละ 0.09 และในปีล่าสุดอัตราการขยายตัวลดลงอย่างมากกว่าเดิมโดยคิดลบริ้อยละ 10.88

การขยายตัวของสินเชื่อเพื่อธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในภาคเหนือตอนล่างมีสูงกว่าภาคเหนือตอนบนค่อนข้างมาก โดยในปี 2534 - 2535 การขยายตัวของสินเชื่อในภาคเหนือ

การขยายตัวของสินเชื่อเพื่อธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในภาคเหนือตอนล่างมีสูงกว่าภาคเหนือตอนบนค่อนข้างมาก โดยในปี 2534 - 2535 การขยายตัวของสินเชื่อในภาคเหนือตอนล่างประมาณร้อยละ 49.02 ในขณะที่ภาคเหนือตอนบนมีอัตราการขยายตัวประมาณร้อยละ 22.59 และในช่วงปี 2536-2540 ภาคเหนือตอนล่างมีการขยายตัวประมาณ 28.81 ส่วนภาคเหนือตอนบนมีการขยายตัวร้อยละ 8.89 เท่านั้น ซึ่งอัตราการขยายตัวของสินเชื่อทั้งในภาคเหนือตอนบนและภาคตอนล่างมีแนวโน้มลดลง

สำหรับจังหวัดที่ได้รับสินเชื่อประเภทนี้สูงสุดได้แก่จังหวัดเชียงใหม่ คือ ได้รับเป็นจำนวนประมาณร้อยละ 70 ของจำนวนสินเชื่อทั้งหมดที่ได้รับในภาคเหนือตอนบนและมากกว่าร้อยละ 50 เมื่อเทียบกับสินเชื่อทั้งหมดของประเภทนี้ที่ภาคเหนือได้รับ รองลงมาได้แก่จังหวัดเชียงราย พิจิตร โลก และนครสวรรค์ ตามลำดับ ส่วนจังหวัดที่ได้รับสินเชื่อน้อยที่สุดคือจังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ สิ้นปี 2540 (ตารางภาคผนวก 26)

3.6.8 สินเชื่อเพื่อการสาธารณูปโภค

ในช่วงปี 2534-2540 (ตาราง 26) มีอัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 14.29 ต่อปีซึ่งจะมีเพียง 2 ปี เท่านั้น ที่อัตราการขยายตัวลดลง คือปี 2534 และ 2539 คือลดลงร้อยละ 0.91 และร้อยละ 8.03 ตามลำดับ จากการชำระหนี้คืนของธุรกิจขนส่งพืชผลทางการเกษตรเป็นสำคัญ โดยลดลงมากที่จังหวัดเชียงใหม่และนครสวรรค์

การขยายตัวของสินเชื่อเพื่อการสาธารณูปโภคในภาคเหนือตอนบนมีการขยายตัวที่สูงกว่าภาคเหนือตอนล่าง โดยมีอัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยร้อยละ 17.71 ต่อปี ในภาคเหนือตอนบน และร้อยละ 11.02 ต่อปีในภาคเหนือตอนล่าง

สัดส่วนของสินเชื่อเพื่อการสาธารณูปโภคมีสัดส่วนเพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับสินเชื่อโดยรวมทั้งระบบของภาคเหนือ คือ มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 1 เท่านั้น ณ สิ้นปี 2540 (ตาราง 18)

3.6.9 สินเชื่อเพื่อการบริการ

เป็นสินเชื่อที่มีอัตราการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นทุกปีในช่วง 2534-2540 แต่มีแนวโน้มที่จะลดตัวลงในปีล่าสุด แต่โดยเฉลี่ยในช่วง 6 ปีที่ผ่านมา อัตราการขยายตัวของสินเชื่อเพื่อการบริการอยู่ในระดับที่สูงพอสมควร (ตาราง 27) ประมาณร้อยละ 20.92 ต่อปี โดยที่การขยายตัวของสินเชื่อเพื่อการบริการในภาคเหนือตอนล่างมีอัตราการขยายตัวสูงมาก ประมาณร้อยละ 29.05 ต่อปีแต่ในภาคเหนือตอนบนมีอัตราการขยายตัว ประมาณร้อยละ 18.89 ต่อปีเท่านั้น ในช่วงปี 2534-2540

เมื่อพิจารณาโดยเฉลี่ยแบ่งเป็นช่วงก่อนปี 2535 และหลังปี 2535 อัตราการขยายตัวของสินเชื่อในภาคเหนือตอนบนและตอนล่าง เป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามคือในช่วงปี 2534-2535 อัตราการขยายตัวในภาคเหนือตอนบนมีอัตราร้อยละ 31.23 ต่อปีและร้อยละ 17.88 เท่านั้นในภาคเหนือตอนล่าง ส่วนในช่วงปี 2536-2540 อัตราการขยายตัวของภาคเหนือตอนล่างกลับมามีอัตราการขยายตัวที่สูงถึงร้อยละ 33.52 ต่อปีในขณะที่ภาคเหนือตอนบนกลับลดลงเหลือร้อยละ 13.96 ต่อปี

สำหรับจังหวัดที่ได้รับสินเชื่อสูงในภาคเหนือตอนบนได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงรายและลำปาง ตามลำดับ ส่วนในภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลกและ นครสวรรค์ (ตารางภาคผนวก 28) ในด้านสัดส่วนของสินเชื่อเพื่อการบริการเมื่อเทียบกับสินเชื่อรวมทั้งระบบของภาคเหนือ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จาก ร้อยละ 7.09 เป็น 8.02 และ 9.67 ณ สิ้นปี 2533 2535 และ 2540 ตามลำดับ (ตาราง 18)

3.6.10 สินเชื่อเพื่อการอุปโภคและบริโภคส่วนบุคคล

เป็นประเภทสินเชื่อที่มีสัดส่วนสูงเป็นอันดับ 2 รองจากสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์กรรม โดยมีสัดส่วนประมาณ 1 ใน 5 ของสินเชื่อทั้งระบบในภาคเหนือ ด้านอัตราการขยายตัวของสินเชื่อประเภทนี้มีขยายตัวค่อนข้างสูงในช่วงปี 2534-2538 คือมีการขยายตัวมากกว่าร้อยละ 20 แต่เริ่มที่จะชะลอตัวลงในปี 2539 ซึ่งมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 10.84 ต่อปี และลดลงอย่างมากในปี 2540 มีการขยายตัวลดลงถึงร้อยละ 14.66

อัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยในช่วง ปี 2534-2540 (ตาราง 28) ของทั้งภาคเหนือตอนบนและภาคเหนือตอนล่างอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกันมากประมาณ ร้อยละ 18.6 ต่อปี แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า การขยายตัวของสินเชื่อในภาคเหนือตอนบนช่วงปี 2534-2535 มีอัตราการขยายตัวสูงกว่าภาคเหนือตอนล่าง หลังจากนั้นตั้งแต่ปี 2536 เป็นต้นไปอัตราการขยายตัวของภาคเหนือตอนล่างกลับมามีอัตราสูงกว่าภาคเหนือตอนบน

โดยภาคเหนือตอนบนจังหวัดเชียงใหม่ยังคงเป็นจังหวัดที่ได้รับจำนวนสินเชื่อเพื่อการบริโภคสูงที่สุด เมื่อเทียบกับสินเชื่อทั้งหมดของภาคเหนือตอนบน รองลงมาได้แก่ จังหวัดเชียงราย และจังหวัดลำปาง ส่วนภาคเหนือตอนล่าง จังหวัดนครสวรรค์ เป็นจังหวัดที่ได้รับสินเชื่อสูงสุด รองลงมาคือ จังหวัดพิษณุโลก และเพชรบูรณ์ ตามลำดับ (ตารางภาคผนวก 29)

ตาราง 17 การขยายปริมาณสินเชื่อจำแนกตามประเภทธุรกรรมของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทสินเชื่อ	สิ้นปี 2533 - 2535			สิ้นปี 2535 - 2540			สิ้นปี 2533 - 2540		
	ภาคเหนือ	ภาคเหนือ	รวม	ภาคเหนือ	ภาคเหนือ	รวม	ภาคเหนือ	ภาคเหนือ	รวม
	ตอนบน	ตอนล่าง	ภาคเหนือ	ตอนบน	ตอนล่าง	ภาคเหนือ	ตอนบน	ตอนล่าง	ภาคเหนือ
การเกษตร	2,914.0 (22.08)	3,411.6 (17.66)	6,325.7 (19.42)	-1,013.2 (-2.26)	2,379.6 (3.76)	1,366.4 (1.37)	1,900.8 (4.69)	5,791.2 (7.73)	7,692.0 (6.53)
เหมืองแร่	186.1 (19.19)	96.0 (66.77)	282.1 (25.19)	348.9 (14.65)	307.8 (25.53)	656.7 (16.82)	535.1 (15.95)	403.8 (37.31)	938.8 (19.21)
อุตสาหกรรม	4,100.7 (24.41)	1,394.7 (13.74)	5,495.4 (20.38)	5,770.4 (8.67)	5,709.1 (14.67)	11,479.4 (10.77)	9,871.0 (13.16)	7,103.8 (14.41)	16,974.8 (13.52)
ก่อสร้าง	1,246.6 (18.15)	696.5 (30.35)	1,943.1 (21.19)	6,319.8 (19.68)	5,210.8 (33.64)	11,530.6 (24.06)	7,566.4 (19.24)	5,907.3 (32.70)	13,473.7 (23.24)
พาณิชย์กรรม	8,471.0 (21.30)	2,097.5 (10.22)	10,568.4 (17.50)	25,670.6 (14.74)	18,086.1 (20.60)	43,756.7 (16.66)	34,141.5 (16.61)	20,183.6 (17.64)	54,325.1 (16.90)
สถาบันการเงิน	161.9 (11.52)	107.9 (10.25)	269.9 (10.97)	728.4 (18.19)	145.3 (8.12)	873.7 (13.95)	890.3 (16.29)	253.3 (8.73)	1,143.5 (13.10)
อสังหาริมทรัพย์	2,493.8 (22.59)	672.8 (49.02)	3,166.6 (25.44)	3,505.8 (8.89)	2,668.3 (28.81)	6,174.1 (12.45)	5,999.6 (12.80)	3,341.0 (34.58)	9,340.6 (16.16)
สาธารณูปโภค	201.1 (15.97)	-31.9 (-3.93)	169.2 (8.53)	936.4 (18.41)	362.7 (17.01)	1,299.1 (16.66)	1,137.5 (17.77)	330.9 (11.02)	1,468.3 (14.29)
บริการ	3,709.3 (31.23)	486.7 (17.88)	4,196.0 (28.69)	8,075.3 (13.96)	5,345.4 (33.52)	13,420.7 (17.81)	11,784.6 (18.89)	5,832.1 (29.05)	17,616.7 (20.92)
อุปโภคบริโภค	7,247.6 (28.97)	2,180.9 (17.30)	9,428.5 (25.05)	15,948.4 (14.57)	9,613.8 (19.12)	25,562.1 (15.99)	23,196.0 (18.68)	11,794.7 (18.60)	34,990.6 (18.58)
รวม	30,732.2 (23.88)	11,112.6 (15.60)	41,844.7 (20.92)	66,290.6 (12.15)	49,828.9 (16.75)	116,119.5 (13.76)	97,022.8 (15.50)	60,941.5 (16.42)	157,964.3 (15.80)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บเป็นค่าร้อยละ

ตาราง 19 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อการเกษตรของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

หน่วย : ร้อยละ

จังหวัด	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	33-35	36-40	33-40
ภาคเหนือตอนบน	31.97	12.19	4.08	-7.52	1.76	-3.36	-6.27	22.08	-2.26	4.69
เชียงใหม่	32.96	9.30	1.69	-7.38	4.22	1.73	-6.72	21.13	-1.29	5.11
เชียงราย	31.48	13.11	2.46	-11.01	7.57	-7.17	-18.87	22.30	-5.40	2.51
แม่ฮ่องสอน	48.41	37.71	7.12	8.40	-19.93	-16.10	-16.54	43.06	-7.41	7.01
ลำพูน	18.99	1.79	17.95	-12.46	2.49	-2.53	22.78	10.39	5.65	7.00
พะเยา	50.42	24.49	12.57	-3.24	-4.22	-2.72	-8.20	37.46	-1.16	9.87
น่าน	17.09	10.00	5.09	-18.65	6.33	-3.87	-4.73	13.54	-3.17	1.61
แพร่	44.99	10.76	2.68	3.48	-12.01	-36.47	-10.41	27.88	-10.55	0.43
ลำปาง	32.63	18.76	0.68	-15.15	-5.04	-9.99	-2.43	25.70	-6.38	2.78
ตาก	16.50	30.82	12.23	5.94	-3.55	9.14	10.57	23.66	6.86	11.66
ภาคเหนือตอนล่าง	20.37	14.96	13.52	1.57	4.05	3.91	-4.26	17.66	3.76	7.73
กำแพงเพชร	25.20	12.71	14.39	17.29	8.33	-0.89	-5.15	18.96	6.79	10.27
พิจิตร	32.22	8.02	9.35	-7.68	-8.99	-1.41	-20.57	20.12	-5.86	1.56
พิษณุโลก	13.17	25.99	9.40	1.98	3.16	6.37	-20.43	19.58	0.10	5.66
สุโขทัย	5.03	10.89	8.93	1.60	1.60	0.75	-18.97	7.96	-1.22	1.40
อุตรดิตถ์	7.68	22.58	13.95	-12.04	0.36	-8.59	20.89	15.13	2.91	6.41
นครสวรรค์	25.22	15.24	21.44	1.08	9.96	7.71	6.92	20.23	9.42	12.51
เพชรบูรณ์	10.16	18.16	9.57	-0.38	-2.35	14.34	-1.66	14.16	3.90	6.83
อุทัยธานี	60.37	11.86	6.40	0.65	12.37	1.34	-14.86	36.11	1.18	11.16
รวมภาคเหนือ	25.07	13.77	9.54	-2.08	3.18	1.19	-4.98	19.42	1.37	6.53

ตาราง 20 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อกิจการเหมืองแร่ของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

หน่วย : ร้อยละ

จังหวัด	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	33-35	36-40	33-40
ภาคเหนือตอนบน	17.83	20.54	4.26	85.68	15.31	-25.60	-6.40	19.19	14.65	15.95
เชียงใหม่	1.40	4.75	-8.49	202.93	10.39	-53.58	-4.48	3.08	29.36	21.85
เชียงราย	2.90	26.72	14.50	21.48	76.79	21.87	24.69	14.81	31.86	26.99
แม่ฮ่องสอน	57.14	46.25	33.80	22.30	-38.51	28.03	-30.82	51.70	2.96	16.88
ลำพูน	349.58	-13.20	24.88	-43.08	10.96	-19.08	30.11	168.19	0.76	48.59
พะเยา	-8.81	-14.01	-44.20	602.43	210.58	-38.19	28.78	-11.41	151.88	105.23
น่าน	-1.29	23.22	-8.04	-7.99	-41.48	-37.38	13.91	10.97	-16.20	-8.44
แพร่	1.94	26.29	6.80	43.89	2.31	21.09	30.91	14.11	21.00	19.03
ลำปาง	10.37	78.34	-8.04	35.69	23.28	32.31	-40.52	44.36	8.55	18.78
ตาก	124.44	53.22	82.56	-4.92	-25.44	49.64	7.64	88.83	21.89	41.02
ภาคเหนือตอนล่าง	35.85	97.70	15.87	37.90	48.40	14.00	11.45	66.77	25.53	37.31
กำแพงเพชร	575.00	400.00	129.63	208.71	93.73	-24.11	152.45	487.50	112.08	219.34
พิจิตร	21.93	42.98	39.57	-100.00		48.61	13.77	32.45	0.49	11.14
พิษณุโลก				613.95	308.14	52.11	-40.61		233.40	233.40
สุโขทัย	146.43	32.53	59.71	-13.53	101.99	-5.20	-9.04	89.48	26.79	44.70
อุตรดิตถ์	-9.43	200.53	-33.35	40.14	2.20	26.08	84.40	95.55	23.89	44.37
นครสวรรค์	25.20	22.70	69.05	138.85	21.77	24.89	-17.30	23.95	47.45	40.74
เพชรบูรณ์	29.30	194.65	5.57	14.04	-6.21	20.16	-7.79	111.98	5.16	35.68
อุทัยธานี	-3.08	75.00	-2.68	106.17	83.96	4.67	44.85	35.96	47.39	44.13
รวมภาคเหนือ	19.88	30.50	6.53	75.52	20.84	-17.47	-1.34	25.19	16.82	19.21

ตาราง 21 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อการอุตสาหกรรมของธนาคารพาณิชย์ใน
ภาคเหนือ

หน่วย : ร้อยละ

จังหวัด	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	33-35	36-40	33-40
ภาคเหนือตอนบน	24.16	24.65	15.30	10.63	16.12	4.54	-3.26	24.41	8.67	13.16
เชียงใหม่	30.16	43.36	20.09	13.08	11.76	-4.76	-2.01	36.76	7.63	15.95
เชียงราย	14.73	15.14	19.93	15.47	23.38	6.86	-4.38	14.93	12.25	13.02
แม่ฮ่องสอน	3.18	4.92	9.08	1.54	-13.68	82.05	5.84	4.05	16.97	13.28
ลำพูน	53.52	27.55	36.75	0.52	31.72	14.30	2.57	40.54	17.17	23.85
พะเยา	7.95	-1.85	10.72	-2.35	-9.50	5.90	-1.69	3.05	0.62	1.31
น่าน	-13.91	10.62	-4.72	19.29	17.18	14.98	17.74	-1.64	12.89	8.74
แพร่	41.97	-2.05	1.88	-6.45	24.72	36.90	-21.15	19.96	7.18	10.83
ลำปาง	31.36	24.96	-1.75	12.29	12.35	24.55	-5.87	28.16	8.32	13.99
ตาก	10.95	-24.50	8.90	4.61	104.79	-2.31	-0.44	-6.77	23.11	14.57
ภาคเหนือตอนล่าง	13.07	14.42	12.68	3.37	35.97	18.69	2.64	13.74	14.67	14.41
กำแพงเพชร	-5.05	43.75	15.93	49.79	77.57	17.79	24.08	19.35	37.03	31.98
พิจิตร	15.40	-2.16	12.67	-17.91	46.03	18.86	5.52	6.62	13.03	11.20
พิษณุโลก	13.36	35.33	-5.98	-10.46	23.41	29.74	-0.52	24.35	7.24	12.13
สุโขทัย	-13.80	10.38	-6.64	12.50	25.96	-1.08	1.74	-1.71	6.50	4.15
อุตรดิตถ์	30.01	-17.14	36.36	-21.53	52.40	11.65	-5.21	6.43	14.73	12.36
นครสวรรค์	21.24	16.85	30.72	4.15	10.90	25.55	-6.52	19.04	12.96	14.70
เพชรบูรณ์	15.63	17.59	21.39	25.87	67.26	17.27	-2.84	16.61	25.79	23.17
อุทัยธานี	60.65	-2.63	-11.94	-6.55	24.48	-2.29	-19.37	29.01	-3.13	6.05
รวมภาคเหนือ	19.86	20.91	14.39	8.15	22.60	9.66	-0.95	20.38	10.77	13.52

ตาราง 22 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อการก่อสร้างของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

หน่วย : ร้อยละ

จังหวัด	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	33-35	36-40	33-40
ภาคเหนือตอนบน	19.32	16.98	11.54	28.76	20.09	24.45	13.56	18.15	19.68	19.24
เชียงใหม่	10.52	13.42	-12.86	29.97	22.79	23.36	20.10	11.97	16.67	15.33
เชียงราย	34.62	9.22	66.54	8.20	6.43	16.39	11.40	21.92	21.79	21.83
แม่ฮ่องสอน	109.92	14.82	8.66	27.53	18.40	92.86	19.22	62.37	33.34	41.63
ลำพูน	53.91	59.18	37.98	53.52	24.48	33.83	0.18	56.54	30.00	37.58
พะเยา	34.42	32.84	54.04	20.73	18.76	25.23	26.41	33.63	29.04	30.35
น่าน	7.11	15.59	42.36	28.50	28.09	47.42	35.08	11.35	36.29	29.16
แพร่	18.91	47.42	46.05	33.66	32.90	16.73	0.10	33.17	25.89	27.97
ลำปาง	60.11	10.60	32.54	38.35	23.86	27.44	-7.77	35.36	22.88	26.45
ตาก	-9.01	120.19	20.28	115.60	8.56	24.27	5.01	55.59	34.74	40.70
ภาคเหนือตอนล่าง	28.07	32.63	29.67	52.24	48.08	34.56	3.65	30.35	33.64	32.70
กำแพงเพชร	50.35	17.88	42.21	58.23	17.37	19.01	0.45	34.12	27.45	29.36
พิจิตร	41.64	28.54	53.42	74.98	33.08	32.30	12.00	35.09	41.16	39.42
พิษณุโลก	129.04	33.82	-10.59	66.36	62.56	37.04	-9.02	81.43	29.27	44.17
สุโขทัย	-10.80	48.03	28.86	12.92	24.53	49.06	17.97	18.62	26.67	24.37
อุตรดิตถ์	-2.93	13.17	9.74	17.70	23.07	15.90	22.12	5.12	17.71	14.11
นครสวรรค์	11.72	66.61	61.19	61.59	65.75	44.64	-1.83	39.16	46.27	44.24
เพชรบูรณ์	16.70	-2.94	64.57	62.33	41.86	9.88	20.05	6.88	39.74	30.35
อุทัยธานี	77.32	77.11	21.92	53.90	83.73	51.68	1.73	77.22	42.59	52.48
รวมภาคเหนือ	21.42	20.95	16.58	36.02	29.78	28.44	9.46	21.19	24.06	23.24

ตาราง 23 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์กรรมของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

หน่วย : ร้อยละ

จังหวัด	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	33-35	36-40	33-40
ภาคเหนือตอนบน	23.13	19.47	16.19	22.87	20.18	10.60	3.83	21.30	14.74	16.61
เชียงใหม่	20.73	14.11	13.52	20.57	20.19	7.18	6.06	17.42	13.50	14.62
เชียงราย	36.03	28.10	14.68	23.68	23.43	13.22	3.15	32.06	15.63	20.33
แม่ฮ่องสอน	59.23	9.32	7.08	1.01	17.52	5.23	1.08	34.27	6.38	14.35
ลำพูน	36.40	48.81	35.15	29.44	19.36	4.62	0.45	42.61	17.80	24.89
พะเยา	29.77	39.37	18.02	23.45	17.17	19.28	-2.08	34.57	15.17	20.71
น่าน	27.99	15.88	14.02	53.41	37.83	21.80	-8.96	21.93	23.62	23.14
แพร่	1.92	13.90	12.22	34.90	19.26	15.73	11.56	7.91	18.74	15.64
ลำปาง	11.87	20.21	23.81	14.91	12.64	9.78	6.61	16.04	13.55	14.26
ตาก	22.12	7.75	18.51	34.94	18.07	22.36	-3.47	14.93	18.08	17.18
ภาคเหนือตอนล่าง	8.05	12.40	22.27	25.14	27.22	23.14	5.25	10.22	20.60	17.64
กำแพงเพชร	14.63	12.30	19.15	39.65	21.79	34.44	8.86	13.46	24.78	21.55
พิจิตร	16.42	12.68	17.34	33.17	11.39	17.60	-1.56	14.55	15.59	15.29
พิษณุโลก	-10.94	4.11	53.15	39.24	33.07	20.04	10.74	-3.41	31.25	21.34
สุโขทัย	2.36	4.47	15.24	12.06	37.74	30.95	7.15	3.42	20.63	15.71
อุตรดิตถ์	1.52	13.64	30.85	31.56	23.69	24.95	0.34	7.58	22.28	18.08
นครสวรรค์	12.04	19.73	13.39	14.09	24.37	20.66	8.56	15.89	16.21	16.12
เพชรบูรณ์	20.28	12.81	21.14	19.59	33.34	23.46	-4.74	16.54	18.56	17.98
อุทัยธานี	12.43	5.83	16.32	38.22	37.16	19.40	8.15	9.13	23.85	19.64
รวมภาคเหนือ	17.82	17.19	18.08	23.60	22.47	14.83	4.35	17.50	16.66	16.90

ตาราง 24 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อสถาบันการเงินอื่นของธนาคารพาณิชย์ใน
ภาคเหนือ

หน่วย : ร้อยละ

จังหวัด	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	33-35	36-40	33-40
ภาคเหนือตอนบน	-2.84	25.88	67.91	-13.15	58.24	-5.82	-16.23	11.52	18.19	16.29
เชียงใหม่	-7.20	11.37	0.99	-8.28	32.62	-11.29	-24.05	2.08	-2.00	-0.84
เชียงราย	-51.87	44.62	202.55	-9.13	58.88	-21.75	-36.30	-3.62	38.85	26.71
แม่ฮ่องสอน	3555.9	2.86	-9.66	91.34	-46.38	55.82	36.12	1779.4	25.45	526.57
ลำพูน	-19.13	127.71	154.21	15.80	-40.11	-61.02	-14.86	54.29	10.81	23.23
พะเยา	29.83	-6.58	20.94	60.78	59.36	8.46	-20.81	11.62	25.74	21.71
น่าน	-1.08	-4.96	191.21	9.02	16.96	12.69	-30.12	-3.02	39.95	27.67
แพร่	-27.96	268.36	257.86	-57.95	94.46	-32.10	45.97	120.20	61.65	78.38
ลำปาง	128.65	68.06	-3.49	-75.22	1220	35.02	-0.42	98.35	235.09	196.02
ตาก	7.30	27.16	30.23	-24.34	95.98	-32.32	-57.08	17.23	2.49	6.70
ภาคเหนือตอนล่าง	-3.94	24.43	47.00	-4.97	31.81	1.48	-34.71	10.25	8.12	8.73
กำแพงเพชร	-54.00	121.79	36.35	-59.34	240.92	-37.20	-67.81	33.89	22.58	25.82
พิจิตร	-21.92	-41.93	-43.23	-72.52	78.48	61.04	-52.13	-31.93	-5.67	-13.17
พิษณุโลก	-12.43	-35.97	242.56	-58.39	15.95	-24.20	-27.33	-24.20	29.72	14.31
สุโขทัย	56.24	65.73	69.10	-38.96	103.59	-36.45	-41.27	60.98	11.20	25.43
อุตรดิตถ์	-19.89	139.84	124.49	38.80	15.19	0.32	-43.63	59.98	27.03	36.45
นครสวรรค์	4.53	-47.46	5.73	114.53	-49.89	91.54	0.04	-21.47	32.39	17.00
เพชรบูรณ์	66.53	36.80	0.69	51.76	22.52	55.08	-26.62	51.66	20.68	29.53
อุทัยธานี	2.81	353.20	-37.79	-93.56	187.70	118.48	-18.12	178.01	31.34	73.25
รวมภาคเหนือ	-3.32	25.26	58.99	-9.92	47.24	-3.10	-23.44	10.97	13.95	13.10

ตาราง 25 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อธุรกิจสำหรับพื้นที่ของธนาคารพาณิชย์ใน
ภาคเหนือ

หน่วย : ร้อยละ

จังหวัด	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	33-35	36-40	33-40
ภาคเหนือตอนบน	24.44	20.74	15.76	24.78	17.17	-1.11	-12.16	22.59	8.89	12.80
เชียงใหม่	15.13	18.39	12.29	22.56	12.37	0.21	-16.01	16.76	6.28	9.28
เชียงราย	70.76	37.74	19.59	25.68	36.90	5.66	-0.43	54.25	17.48	27.98
แม่ฮ่องสอน	89.22	-5.62	5.29	10.35	-9.08	-52.68	-36.57	41.80	-16.54	0.13
ลำพูน	185.38	19.94	37.44	20.65	3.79	-1.07	-8.08	102.66	10.55	36.86
พะเยา	-1.73	32.52	56.98	82.56	17.74	6.98	-10.10	15.40	30.83	26.42
น่าน	-35.94	100.00	909.76	133.88	94.63	-4.92	1.76	32.03	227.02	171.31
แพร่	251.06	-3.40	-0.43	42.88	86.16	-4.54	-13.38	123.83	22.14	51.19
ลำปาง	57.95	31.45	65.08	40.08	28.01	-18.03	3.36	44.70	23.70	29.70
ตาก	59.02	39.70	-3.71	37.64	36.72	-24.17	-3.19	49.36	8.66	20.29
ภาคเหนือตอนล่าง	36.71	61.33	48.79	62.09	37.20	3.05	-7.08	49.02	28.81	34.58
กำแพงเพชร	101.22	5.64	69.59	183.06	24.10	0.61	-22.14	53.43	51.05	51.73
พิจิตร	-69.82	119.20	-40.00	142.48	50.38	6.79	-7.40	24.69	30.45	28.80
พิษณุโลก	252.46	68.25	47.60	20.76	39.24	11.33	-14.41	160.36	20.90	60.75
สุโขทัย	74.26	-29.27	17.19	65.81	39.43	-24.58	-0.33	22.50	19.50	20.36
อุตรดิตถ์	-71.40	-5.14	128.66	148.43	83.56	2.19	31.33	-38.27	78.84	45.38
นครสวรรค์	3.41	67.92	90.46	102.18	21.25	-7.48	-0.83	35.66	41.12	39.56
เพชรบูรณ์	134.06	194.70	31.99	63.36	112.23	17.09	2.91	164.38	45.52	79.48
อุทัยธานี	3.09	195.74	8.57	88.50	27.91	26.45	-39.71	99.41	22.34	44.36
รวมภาคเหนือ	25.68	25.20	20.44	31.31	21.50	-0.09	-10.88	25.44	12.45	16.16

ตาราง 26 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อการสาธารณูปโภคของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

หน่วย : ร้อยละ

จังหวัด	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	33-35	36-40	33-40
ภาคเหนือตอนบน	2.87	29.06	21.66	-1.78	47.34	-8.30	33.13	15.97	18.41	17.71
เชียงใหม่	-2.26	21.32	17.56	-5.57	55.45	-14.71	44.62	9.53	19.47	16.63
เชียงราย	-13.44	111.56	30.19	-5.51	30.66	30.50	8.49	49.06	18.86	27.49
แม่ฮ่องสอน	80.30	19.94	-0.85	2.11	-23.65	-0.84	-14.94	50.12	-7.63	8.87
ลำพูน	30.91	44.21	36.70	8.31	27.04	5.88	10.21	37.56	17.63	23.32
พะเยา	74.98	4.99	9.65	35.21	77.52	-34.75	-0.54	39.99	17.42	23.86
น่าน	23.49	5.43	198.45	7.73	19.40	16.75	10.55	14.46	50.58	40.26
แพร่	-23.59	130.36	80.77	-34.32	109.17	-29.30	12.62	53.39	27.79	35.10
ลำปาง	30.32	17.21	9.90	12.92	43.24	-22.13	57.75	23.77	20.34	21.32
ตาก	71.18	48.99	62.37	90.74	-43.12	178.96	-14.16	60.09	54.96	56.42
ภาคเหนือตอนล่าง	-6.58	-1.29	24.10	64.35	6.74	-7.57	-2.58	-3.93	17.01	11.02
กำแพงเพชร	184.86	-60.63	20.99	75.80	37.02	28.72	-11.55	62.11	30.20	39.32
พิจิตร	134.32	62.79	18.56	68.12	-1.69	-0.58	5.28	98.56	17.94	40.97
พิษณุโลก	38.95	-5.76	168.85	18.38	2.93	52.36	7.83	16.59	50.07	40.51
สุโขทัย	-14.84	-1.45	141.41	14.58	12.75	-2.19	-1.83	-8.14	32.94	21.20
อุตรดิตถ์	131.58	-33.01	79.00	0.27	246.53	-23.43	-42.27	49.29	52.02	51.24
นครสวรรค์	-15.10	-7.98	1.49	73.87	14.83	-17.98	-11.14	-11.54	12.22	5.43
เพชรบูรณ์	-25.11	232.83	21.02	222.93	-62.63	-23.79	73.47	103.86	46.20	62.67
อุทัยธานี	-22.65	55.99	22.58	-42.92	116.18	9.27	32.90	16.67	27.60	24.48
รวมภาคเหนือ	-0.91	17.61	22.43	19.45	29.40	-8.03	20.05	8.35	16.66	14.29

ตาราง 27 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อการบริการของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

หน่วย : ร้อยละ

จังหวัด	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	33-35	36-40	33-40
ภาคเหนือตอนบน	38.13	24.32	18.07	6.72	13.80	22.55	8.66	31.23	13.96	18.89
เชียงใหม่	38.20	20.03	17.91	-0.55	11.70	25.50	10.89	29.11	13.09	17.67
เชียงราย	57.44	38.55	17.42	10.69	17.12	8.46	-0.99	47.99	10.54	21.24
แม่ฮ่องสอน	30.11	6.69	9.51	31.85	18.40	19.87	-7.89	18.40	14.35	15.51
ลำพูน	24.62	79.13	47.43	19.32	9.73	0.54	3.96	51.87	16.19	26.39
พะเยา	42.06	48.47	27.59	40.89	38.58	25.38	0.21	45.26	26.53	31.88
น่าน	-41.10	80.75	101.07	3.00	35.47	11.33	125.85	19.82	55.34	45.19
แพร่	11.35	112.59	-10.27	66.53	-2.00	33.64	0.61	61.97	17.70	30.35
ลำปาง	36.03	-2.40	25.15	41.63	42.02	23.32	7.50	16.82	27.92	24.75
ตาก	13.42	40.65	11.91	64.93	-1.22	28.18	3.82	27.03	21.53	23.10
ภาคเหนือตอนล่าง	16.36	19.40	22.19	68.27	30.22	26.35	20.55	17.88	33.52	29.05
กำแพงเพชร	24.14	22.31	10.74	60.81	33.68	-0.15	3.99	23.22	21.81	22.22
พิจิตร	47.57	25.13	9.54	50.04	-6.18	15.12	42.97	36.35	22.30	26.31
พิษณุโลก	16.04	20.98	46.63	155.24	29.88	29.94	13.95	18.51	55.13	44.67
สุโขทัย	3.55	4.46	10.59	37.27	46.95	10.03	9.52	4.00	22.87	17.48
อุตรดิตถ์	-2.98	8.78	42.35	37.95	117.37	25.28	19.36	2.90	48.46	35.45
นครสวรรค์	12.65	13.69	13.07	25.87	22.07	53.63	33.24	13.17	29.57	24.89
เพชรบูรณ์	26.15	43.26	38.95	74.24	42.31	2.43	10.39	34.70	33.66	33.96
อุทัยธานี	-25.85	48.61	15.61	64.92	62.16	19.83	22.05	11.38	36.91	29.62
รวมภาคเหนือ	33.89	23.49	18.74	17.08	17.77	23.57	11.91	28.69	17.81	20.92

ตาราง 28 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อการอุปโภคและบริโภคของธนาคารพาณิชย์ใน
ภาคเหนือ

หน่วย : ร้อยละ

จังหวัด	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	33-35	36-40	33-40
ภาคเหนือตอนบน	28.00	29.94	28.63	26.82	21.78	8.48	-12.88	28.97	14.57	18.68
เชียงใหม่	30.55	35.26	24.27	27.59	21.04	10.70	-12.98	32.91	14.12	19.49
เชียงราย	66.00	36.91	49.55	33.11	22.61	4.35	-13.87	51.46	19.15	28.38
แม่ฮ่องสอน	17.30	6.94	35.94	23.69	34.78	5.99	0.72	12.12	20.22	17.91
ลำพูน	51.83	18.38	8.37	38.82	15.61	9.03	-7.78	35.11	12.81	19.18
พะเยา	33.53	38.34	28.12	14.06	28.03	5.79	-27.90	35.93	9.62	17.14
น่าน	12.63	17.65	41.84	22.29	29.37	17.99	-23.15	15.14	17.67	16.94
แพร่	-8.57	19.75	24.45	17.71	25.38	11.45	-14.59	5.59	12.88	10.80
ลำปาง	8.75	20.35	32.73	22.66	21.17	-0.75	-5.59	14.55	14.04	14.19
ตาก	43.30	19.68	24.87	26.55	15.87	20.67	-14.86	31.49	14.62	19.44
ภาคเหนือตอนล่าง	16.93	17.68	32.02	41.38	24.67	15.42	-17.92	17.30	19.12	18.60
กำแพงเพชร	16.04	24.84	37.51	34.26	28.46	16.28	-18.11	20.44	19.68	19.90
พิจิตร	18.49	23.73	42.09	49.63	49.42	11.02	-19.75	21.11	26.48	24.95
พิษณุโลก	14.68	1.41	37.32	56.75	26.90	17.23	-16.52	8.04	24.34	19.68
สุโขทัย	11.90	16.63	15.57	29.84	6.57	1.77	-22.92	14.26	6.17	8.48
อุตรดิตถ์	20.34	14.32	11.83	18.29	8.90	17.40	-12.04	17.33	8.88	11.29
ศรีสวรรค์	23.55	28.53	41.70	41.34	25.44	14.72	-18.01	26.04	21.04	22.47
เพชรบูรณ์	14.82	24.39	30.51	37.17	20.05	22.06	-18.34	19.60	18.29	18.67
อุทัยธานี	8.74	8.39	28.98	64.48	32.84	24.25	-18.07	8.57	26.50	21.37
รวมภาคเหนือ	24.17	25.93	29.66	31.34	22.74	10.84	-14.66	25.05	15.99	18.58

3.7 เงินให้สินเชื่อกองธนาการพาณิชย์แยกราชจังหวัด

ระหว่างทศวรรษ 2531-2540 จังหวัดที่ได้รับสินเชื่อเพิ่มขึ้นสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยทั้งภาคมีจำนวน 8 จังหวัด คือแม่ฮ่องสอน ลำพูน เชียงราย เชียงใหม่ ตาก กำแพงเพชร พิจิตรโลกและนครสวรรค์ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย โดยอัตราการขยายตัวอยู่ระหว่างร้อยละ 20.6-28.1 ต่อปี จังหวัดที่ได้รับสินเชื่อเพิ่มขึ้นต่ำที่สุดคือจังหวัดสุโขทัย เฉลี่ยร้อยละ 12.2 ต่อปีเท่านั้น (ตาราง 29)

จังหวัดเชียงใหม่ เป็นจังหวัดที่ได้รับสินเชื่อเป็นจำนวนสูงสุด โดยสิ้นปี 2540 มีสัดส่วนร้อยละ 32.2 ของสินเชื่อรวมในภาคเหนือ นครสวรรค์เป็นจังหวัดที่ได้รับสินเชื่อมากรองลงมาคือร้อยละ 10.8 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 เมื่อเทียบกับเมื่อสิบปีก่อน เชียงราย พิจิตรโลก และลำปาง ได้รับสินเชื่อมากรองลงมาตามลำดับ โดยสองจังหวัดแรกมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับเมื่อสิ้นปี 2530 ส่วนจังหวัดหลังคือ ลำปางกลับมีสัดส่วนลดลง สำหรับจังหวัดที่ได้รับสินเชื่อน้อยที่สุดคือ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 0.9 ของสินเชื่อทั้งระบบในภาคเหนือ สินเชื่อต่อสาขานาการพาณิชย์ในภาคเหนือ ณ สิ้นปี 2540 เท่ากับ 439.9 เพิ่มขึ้นกว่าสองเท่าตัว จากสิ้นปี 2530 สาขานาการพาณิชย์ในจังหวัดที่ให้สินเชื่อเฉลี่ยต่อสาขามากกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของภาค คือ เชียงใหม่ พิจิตรโลก นครสวรรค์ และกำแพงเพชร ตามลำดับ

ตาราง 29 สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัดในภาคเหนือ ณ สิ้นปี

จังหวัด	สัดส่วน			อัตราเพิ่มเฉลี่ยต่อปี			สินเชื่อต่อสาขา		
	(ร้อยละ)			(ร้อยละ)			(ล้านบาท)		
	2530	2535	2540	2531- 2535	2536- 2540	2531- 2540	2530	2535	2540
ภาคเหนือตอนบน	56.7	66.7	62.2	30.9	12.2	21.5	149.6	378.8	472.6
เชียงใหม่	29.0	36.5	32.2	33.0	10.8	21.9	212.9	576.1	611.8
เชียงราย	8.4	10.2	10.1	32.1	13.6	22.9	163.8	328.3	402.9
แม่ฮ่องสอน	0.5	1.0	0.9	46.1	10.1	28.1	54.3	171.8	220.8
ลำพูน	1.8	3.1	3.1	41.2	14.5	27.8	74.9	289.5	391.3
พะเยา	3.2	3.0	2.8	24.8	12.0	18.4	120.7	251.1	346.0
น่าน	1.9	1.4	1.7	18.6	19.1	18.8	132.5	205.8	358.2
แพร่	3.3	2.8	2.7	22.6	12.8	17.7	97.1	233.7	373.6
ลำปาง	6.3	6.2	6.1	26.1	13.3	19.7	113.0	275.1	433.2
ตาก	2.3	2.4	2.5	27.7	15.6	21.7	84.9	207.7	330.4
ภาคเหนือตอนล่าง	43.3	33.3	37.8	20.0	16.7	18.4	108.0	225.3	394.9
กำแพงเพชร	4.0	3.4	4.4	22.6	19.3	21.0	150.8	325.7	491.6
พิจิตร	4.9	3.7	3.5	20.1	12.3	16.2	77.0	155.1	256.3
พิษณุโลก	6.8	5.2	7.2	19.6	22.0	20.8	133.3	284.9	496.9
สุโขทัย	6.1	3.6	3.1	14.0	10.5	12.2	125.7	208.8	299.5
อุตรดิตถ์	4.4	2.4	2.5	12.2	14.0	13.1	151.1	214.8	339.9
นครสวรรค์	10.2	9.2	10.8	23.9	17.3	20.6	105.3	253.8	494.9
เพชรบูรณ์	5.2	4.3	5.0	21.9	17.2	19.5	82.5	205.6	374.8
อุทัยธานี	1.6	1.4	1.4	22.5	15.1	18.8	74.5	152.8	238.1
รวมภาคเหนือ	100.0	100.0	100.0	26.6	13.8	20.2	128.2	308.7	439.9

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ

4. ความสัมพันธ์ระหว่างเงินออมและสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ต่อเศรษฐกิจภูมิภาค

โดยที่ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีสำนักงานมากที่สุดในส่วนภูมิภาค จึงมีบทบาทอย่างสำคัญในการระดมเงินออมและการให้สินเชื่อแก่ภาคธุรกิจและประชาชนในท้องถิ่น การเคลื่อนย้ายเงินทุนจากภาคเศรษฐกิจที่เกินดุลไปสู่ภาคเศรษฐกิจที่ขาดดุลและรับสนองนโยบายของทางการด้วยการช่วยเหลือผู้ประกอบการบางประเภทที่ทางการสนับสนุนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายภาคเศรษฐกิจที่ต้องการจะส่งเสริมได้ อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์ผลประกอบการของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา มีข้อน่าสังเกตที่น่าสนใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจภายในท้องถิ่น คือ

4.1 สัดส่วนสินเชื่อต่อเงินออมของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

ธนาคารพาณิชย์มีบทบาทในด้านการระดมเงินออมมากกว่าการให้กู้ยืมภายในท้องถิ่น ในช่วงปี 2531-2536 โดยเฉพาะในบางจังหวัดเช่น ลำปาง ตาก และทุกจังหวัดในภาคเหนือตอนล่าง ยกเว้นเพียงจังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดเดียวเท่านั้น ซึ่งหากเงินรับฝากส่วนเกินเหล่านี้สามารถนำมาใช้ในการสนับสนุนการผลิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่น ๆ ของท้องถิ่นได้มากขึ้น ย่อมช่วยยกระดับความเจริญของท้องถิ่นให้สูงขึ้นได้อีก แต่ภายหลังจากนับตั้งแต่ปี 2537 เป็นต้นมาปริมาณเงินให้สินเชื่อเริ่มมีจำนวนมากกว่าปริมาณเงินที่ได้รับฝาก แสดงให้เห็นว่าธนาคารพาณิชย์เริ่มให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจของท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น แต่ในบางจังหวัดสัดส่วนระหว่างเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากยังอยู่ในระดับที่ต่ำอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบางจังหวัดในภาคเหนือตอนล่าง และเมื่อพิจารณาในแต่ละปีแล้ว ในภาคเหนือตอนล่างจะมีเพียงปีเดียวเท่านั้นในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาคือ ปี 2539 ที่สัดส่วนสินเชื่อต่อเงินออมสูงกว่าร้อยละ 100 ในขณะที่ภาคเหนือตอนบนตั้งแต่ปี 2535 เป็นต้นมาสัดส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินออมสูงกว่าร้อยละ 100 มาโดยตลอด ดังนั้นจากข้อมูลที่ได้ธนาคารพาณิชย์ควรให้ความสำคัญกับการให้สินเชื่อแก่ภาคเหนือตอนล่างมากกว่าที่ผ่านมา

ตาราง 30 สัดส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัดในภาคเหนือ

หน่วย : ร้อยละ

จังหวัด	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540
ภาคเหนือตอนบน	82.7	83.9	91.5	99.5	105.3	109.5	115.1	114.3	109.9	99.7
เชียงใหม่	91.9	91.0	101.1	109.3	116.4	119.2	125.8	123.5	118.4	108.0
เชียงราย	79.5	74.3	80.5	93.8	100.8	105.1	107.3	111.1	101.8	90.0
แม่ฮ่องสอน	79.7	94.7	107.2	130.5	132.7	140.1	145.6	135.2	135.2	133.1
ลำพูน	64.8	67.5	78.6	96.9	111.0	123.4	133.5	121.5	113.5	104.2
พะเยา	105.8	106.0	103.4	105.7	115.3	117.0	118.1	117.9	119.5	105.3
น่าน	96.2	103.5	97.8	92.1	87.6	98.5	110.9	118.6	119.0	109.4
แพร่	74.5	81.6	88.1	88.1	90.0	97.5	101.6	101.7	100.5	91.2
ลำปาง	67.5	72.0	74.9	78.0	80.8	86.8	91.8	91.7	91.2	84.6
ตาก	53.8	61.2	67.9	74.6	74.2	75.5	84.9	88.1	88.2	77.4
ภาคเหนือตอนล่าง	69.4	71.9	76.7	75.5	76.5	83.2	92.2	95.2	100.7	92.3
กำแพงเพชร	90.7	89.1	103.2	109.0	110.7	116.2	128.4	134.7	135.3	130.5
พิจิตร	50.9	55.6	63.2	64.7	65.5	69.9	75.0	73.0	77.6	67.1
พิษณุโลก	72.7	76.0	73.0	71.1	73.6	81.9	97.8	104.9	114.1	104.9
สุโขทัย	83.7	89.1	89.2	78.6	76.5	78.6	78.6	83.2	79.9	73.1
อุตรดิตถ์	88.3	84.5	77.3	70.8	69.8	78.9	81.2	82.5	80.9	76.7
นครสวรรค์	62.7	65.3	76.9	78.3	78.6	88.7	99.5	99.4	108.7	99.2
เพชรบูรณ์	70.1	75.2	78.7	77.6	81.9	88.4	100.4	105.9	116.1	107.9
อุทัยธานี	54.2	51.3	53.9	56.6	55.5	52.4	56.2	61.5	64.2	55.6
เฉลี่ยภาคเหนือ	76.4	78.6	85.5	89.7	93.6	98.8	105.9	106.6	106.2	96.8

4.2 สัดส่วนสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์แยกตามประเภทเศรษฐกิจ

จากข้อมูลในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา แม้ว่าธนาคารพาณิชย์ได้อำนวยสินเชื่อให้แก่เศรษฐกิจท้องถิ่นเป็นจำนวนสูงขึ้นทุกปี แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของสินเชื่อแล้วจะเห็นได้ว่าธนาคารพาณิชย์ไม่ได้คำนึงถึงผลประโยชน์ของการพัฒนาเศรษฐกิจในระยะยาว ทั้งนี้ เพราะจากการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้จำแนกประเภทสินเชื่อที่ให้แก่ภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. ประเภทสินเชื่อที่ให้แก่ภาคเศรษฐกิจสำคัญ ได้แก่ สินเชื่อเพื่อการเกษตรกรรม เพื่อกิจการเหมืองแร่ และ เพื่อการอุตสาหกรรม

2. ประเภทสินเชื่อที่ให้แก่ภาคเศรษฐกิจทั่วไป ได้แก่ สินเชื่อเพื่อการก่อสร้าง เพื่อการพาณิชย์กรรม เพื่อสถาบันการเงินอื่น เพื่อกิจการอสังหาริมทรัพย์และเพื่อการสาธารณูปโภค

3. ประเภทสินเชื่อที่ให้แก่ภาคเศรษฐกิจที่มีความสำคัญน้อย ได้แก่ สินเชื่อเพื่อการบริการ และเพื่อการอุปโภคและบริโภคส่วนบุคคล

ซึ่งจากข้อมูลที่ได้ (ตาราง 31) จะเห็นว่าการอำนวยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์นั้นเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ นั่นคือ สัดส่วนของประเภทสินเชื่อที่ให้แก่ภาคเศรษฐกิจสำคัญมีแนวโน้มลดลง โดยมีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ 30.57 ต่อปริมาณสินเชื่อรวมทั้งระบบ เมื่อสิ้นปี 2533 เหลือเพียงร้อยละ 21.44 ณ สิ้นปี 2540 ในขณะที่ประเภทสินเชื่อที่ให้แก่ภาคเศรษฐกิจทั่วไปและภาคเศรษฐกิจที่มีความสำคัญน้อยกลับมีสัดส่วนสูงขึ้น โดยประเภทสินเชื่อที่ให้แก่ภาคเศรษฐกิจทั่วไปเพิ่มจากร้อยละ 43.87 เป็นร้อยละ 48.07 และประเภทสินเชื่อที่ให้ภาคเศรษฐกิจที่มีความสำคัญน้อยเพิ่มจากร้อยละ 25.56 เป็นร้อยละ 30.48 เมื่อสิ้นปี 2533 และ 2540 ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะธนาคารพาณิชย์มุ่งหวังที่จะทำกำไรให้มากที่สุด เนื่องจากสินเชื่อเพื่อการเกษตร กิจการเหมืองแร่ และ การอุตสาหกรรมนั้น มีความเสี่ยงสูงกว่าสินเชื่อประเภทอื่น ๆ ดังนั้นทางธนาคารพาณิชย์จึงต้องการที่จะนำสินเชื่อไปปล่อยให้กับภาคเศรษฐกิจอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าและความเสี่ยงน้อยกว่าโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อระบบเศรษฐกิจในระยะยาว

ตาราง 31 สัดส่วนเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือแยกตามประเภทธุรกรรม

หน่วย : ร้อยละ

ประเภทสินเชื่อ	สิ้นปี 2533			สิ้นปี 2540		
	ภาคเหนือ	ภาคเหนือ	เฉลี่ย	ภาคเหนือ	ภาคเหนือ	เฉลี่ย
	ตอนบน	ตอนล่าง	ภาคเหนือ	ตอนบน	ตอนล่าง	ภาคเหนือ
ภาคเศรษฐกิจสำคัญ	24.32	41.45	30.57	17.01	28.72	21.44
ภาคเศรษฐกิจทั่วไป	47.70	37.22	43.87	49.93	45.03	48.07
ภาคเศรษฐกิจที่มีความสำคัญน้อย	27.98	21.33	25.56	33.06	26.25	30.49

ตอน 2 การพยากรณ์จำนวนสาขารณการพาณิชย์ ปริมาณเงินออม และ สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในช่วง 5 ปีข้างหน้า

การวิจัยครั้งนี้ได้นำเทคนิคการพยากรณ์ที่เหมาะสมกับข้อมูลลักษณะนี้มาวิเคราะห์ทั้งสิ้น 4 เทคนิคด้วยกัน คือ เทคนิคการพยากรณ์แนวโน้มแบบเส้นตรงมีความชัน เทคนิคการพยากรณ์แนวโน้มแบบเส้นโค้งพาราโบลาในระดับที่สอง เทคนิคการพยากรณ์แนวโน้มแบบเอ็กโปเนนเชียล และเทคนิคการพยากรณ์แนวโน้มแบบถ่วงเฉลี่ยเคลื่อนที่ถ่วงน้ำหนัก ซึ่งรายละเอียดในการคำนวณจะแสดงในตารางภาคผนวก 30 - 41 โดยในการวิเคราะห์แต่ละหัวข้อต่อไปนี้จะนำผลการพยากรณ์แนวโน้มที่ให้ค่าความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด 2 เทคนิคมาทำการเปรียบเทียบและวิเคราะห์ในรายละเอียด ซึ่งมีต่อไปนี้

1. การพยากรณ์แนวโน้มจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

จากการพยากรณ์ด้วยเทคนิคการพยากรณ์ทั้ง 4 เทคนิค ผลที่ได้ออกมาในลักษณะใกล้เคียงกัน (ตาราง 32) คือ จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์จะเพิ่มด้วยอัตราที่ลดลง แต่แนวโน้มแบบเส้นโค้งพาราโบลาในระดับที่สองให้ค่าเฉลี่ยร้อยละของความคลาดเคลื่อนสมบูรณ์น้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละของความคลาดเคลื่อนสมบูรณ์เพียงร้อยละ 0.74 ในขณะที่การพยากรณ์แบบเอ็กโปเนนเชียลให้ค่าเฉลี่ยร้อยละของความคลาดเคลื่อนสมบูรณ์อยู่ที่ร้อยละ 0.84 ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายปีจะยังเห็นได้ชัดว่าค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์แบบเส้นโค้งพาราโบลาในระดับที่สองมีน้อยมาก เพราะมีเพียง 3 ปีเท่านั้นที่ค่าความคลาดเคลื่อนมากกว่าร้อยละ 1 คือ ในปี 2530 2532 และ 2534 ดังนั้นค่าพยากรณ์ที่จะนำมาใช้ในการพยากรณ์ คือ ค่าพยากรณ์ที่ได้จากการพยากรณ์แบบเส้นโค้งพาราโบลาในระดับที่สอง ซึ่งค่าที่ได้ออกมา นั้นคาดว่าจะได้อีก 5 ปีข้างหน้า หรือปี 2545 ภาคเหนือจะมีจำนวนสาขารณการพาณิชย์ทั้งหมดประมาณ 736 สาขา

ตาราง 32 การพยากรณ์แนวโน้มจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

ปี	จำนวนสาขา (สาขา)	แบบเส้นเอ็กโปเนนเชียล		แบบเส้นโค้งพาราโบลา	
		ค่าพยากรณ์ (สาขา)	ค่าคลาดเคลื่อน (ร้อยละ)	ค่าพยากรณ์ (สาขา)	ค่าคลาดเคลื่อน (ร้อยละ)
2530	321	318	1.04	316	1.50
2531	335	337	-0.54	336	-0.32
2532	347	357	-2.92	357	-2.92
2533	380	379	-0.36	379	0.18
2534	408	401	1.60	403	1.30
2535	429	426	0.78	427	0.42
2536	452	451	0.15	453	-0.20
2537	480	479	0.31	480	0.06
2538	506	507	-0.27	508	-0.34
2539	540	538	0.38	537	0.58
2540	565	570	-0.95	567	-0.39
2541		605		599	
2542		641		631	
2543		680		665	
2544		721		700	
2545		764		736	
ค่าเฉลี่ยร้อยละของความคลาดเคลื่อนสมบูรณ์			0.84		0.74

2. การพยากรณ์แนวโน้มปริมาณเงินออมของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

จากการพยากรณ์ด้วยเทคนิคการพยากรณ์แบบเส้นโค้งพาราโบลาในระดับที่สอง ให้ค่าเฉลี่ยร้อยละของความคลาดเคลื่อนสมบูรณ์ประมาณร้อยละ 2.54 ซึ่งน้อยที่สุด และน้อยกว่าการพยากรณ์ด้วยเทคนิคการพยากรณ์แบบเส้นตรงมีความชันที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละของความคลาดเคลื่อนสมบูรณ์ประมาณร้อยละ 4.70 (ตาราง 33) ดังนั้นค่าพยากรณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด ได้แก่ ค่าพยากรณ์ที่ได้จากการพยากรณ์แบบเส้นโค้งพาราโบลาในระดับที่สอง

โดยปริมาณเงินออมของธนาคารพาณิชย์ที่คาดว่าจะเป็นในแต่ละปีในช่วงปี 2541 - 2545 คือ ปี 2541 จะมีปริมาณเงินออมประมาณ 287,997.7 ล้านบาท ปี 2542 มีปริมาณเงินออมประมาณ 316,957.7 ล้านบาท ปี 2543 มีปริมาณเงินออมประมาณ 347,187.9 ล้านบาท ปี 2544 มีปริมาณเงินออมประมาณ 378,688.4 ล้านบาท และในปี 2545 มีปริมาณเงินออมประมาณ 411,459.1 ล้านบาท ซึ่งปริมาณเงินออมที่คาดว่าจะเป็นในแต่ละปีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอตัวลง

ตาราง 33 การพยากรณ์แนวโน้มปริมาณเงินออมของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

ปี	ปริมาณเงินออม (ล้านบาท)	แบบเส้นตรงมีความชัน		แบบเส้นโค้งพาราโบลา	
		ค่าพยากรณ์ (ล้านบาท)	ค่าคลาดเคลื่อน (ร้อยละ)	ค่าพยากรณ์ (ล้านบาท)	ค่าคลาดเคลื่อน (ร้อยละ)
2530	55,255.7	43,748.3	20.83	53,275.2	3.58
2531	65,165.0	64,451.6	1.09	68,262.3	-4.75
2532	82,144.5	85,154.8	-3.66	84,519.7	-2.89
2533	105,973.8	105,858.1	0.11	102,047.3	3.71
2534	122,946.9	126,561.4	-2.94	120,845.2	1.71
2535	141,488.4	147,264.7	-4.08	140,913.4	0.41
2536	159,573.2	167,968.0	-5.26	162,251.8	-1.68
2537	178,361.6	188,671.3	-5.78	184,860.5	-3.64
2538	213,464.5	209,374.5	1.92	208,739.4	2.21
2539	238,752.1	230,077.8	3.63	233,888.6	2.04
2540	256,785.9	250,781.1	2.34	260,308.0	-1.37
2541		271,484.4		287,997.7	
2542		292,187.7		316,957.7	
2543		312,891.0		347,187.9	
2544		333,594.3		378,688.4	
2545		354,297.5		411,459.1	
ค่าเฉลี่ยร้อยละของความคลาดเคลื่อนสมบูรณ์			4.70		2.54

3. การพยากรณ์แนวโน้มปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

การพยากรณ์ปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือด้วยเทคนิคการพยากรณ์ทั้ง 4 เทคนิค (ตาราง 34) ผลที่ได้ออกมาปรากฏว่าค่าเฉลี่ยร้อยละของความคลาดเคลื่อนสมบูรณ์อยู่ในระดับสูงพอสมควรเมื่อเทียบกับการพยากรณ์จำนวนสาขานาการพาณิชย์และปริมาณเงินออมของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ โดยเทคนิคที่การพยากรณ์แบบเส้นตรงมีความชันให้ค่าเฉลี่ยร้อยละของความคลาดเคลื่อนสมบูรณ์น้อยเป็นอันดับสอง คือ ร้อยละ 8.84 และเทคนิคการพยากรณ์แนวโน้มแบบเส้นโค้งพาราโบลาในระดับที่สองยังคงเป็นเทคนิคที่ให้ค่าเฉลี่ยร้อยละของความคลาดเคลื่อนสมบูรณ์น้อยที่สุด คือ ร้อยละ 5.98 ดังนั้นค่าพยากรณ์ที่จะนำมาคาดการณ์ คือ ค่าพยากรณ์ที่ได้จากการพยากรณ์แบบเส้นโค้งพาราโบลาในระดับที่สอง ซึ่งค่าที่ได้ออกมานั้นคาดว่าจะในอีก 5 ปีข้างหน้า หรือปี 2545 ปริมาณสินเชื่อทั้งระบบของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือจะมีประมาณ 425,277.4 ล้านบาท

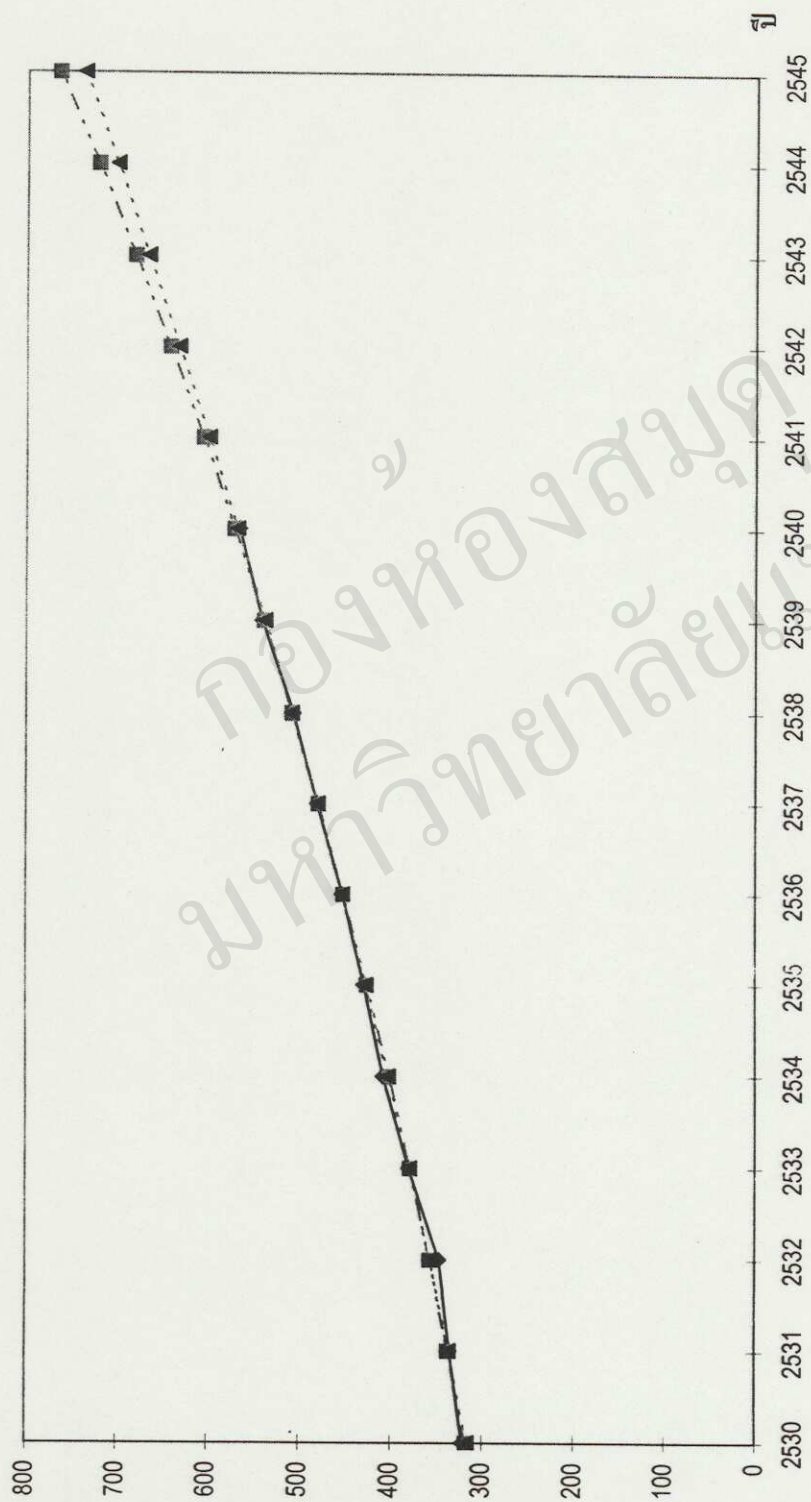
กองห้องสมุด
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ตาราง 34 การพยากรณ์แนวโน้มปริมาณสินค้าของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

ปี	ปริมาณสินเชื่อ (ล้านบาท)	แบบเส้นตรงมีความชัน		แบบเส้นโค้งพาราโบลา	
		ค่าพยากรณ์ (ล้านบาท)	ค่าคลาดเคลื่อน (ร้อยละ)	ค่าพยากรณ์ (ล้านบาท)	ค่าคลาดเคลื่อน (ร้อยละ)
2530	41154.4	24797.4	39.75	32826.2	20.24
2531	49779.0	48284.5	3.00	51496.0	-3.45
2532	64560.5	71771.6	-11.17	71236.4	-10.34
2533	90569.3	95258.7	-5.18	92047.2	-1.63
2534	110268.2	118745.9	-7.69	113928.6	-3.32
2535	132414.1	142233.0	-7.42	136880.4	-3.37
2536	157689.3	165720.1	-5.09	160902.8	-2.04
2537	188825.3	189207.2	-0.20	185995.7	1.50
2538	227524.5	212694.4	6.52	212159.1	6.75
2539	253244.7	236181.5	6.74	239393.0	5.47
2540	248533.6	259668.6	-4.48	267697.5	-7.71
2541		283155.7		297072.4	
2542		306642.9		327517.9	
2543		330130.0		359033.9	
2544		353617.1		391620.4	
2545		377104.2		425277.4	
ค่าเฉลี่ยร้อยละของความคลาดเคลื่อนสมบูรณ์			8.84		5.98

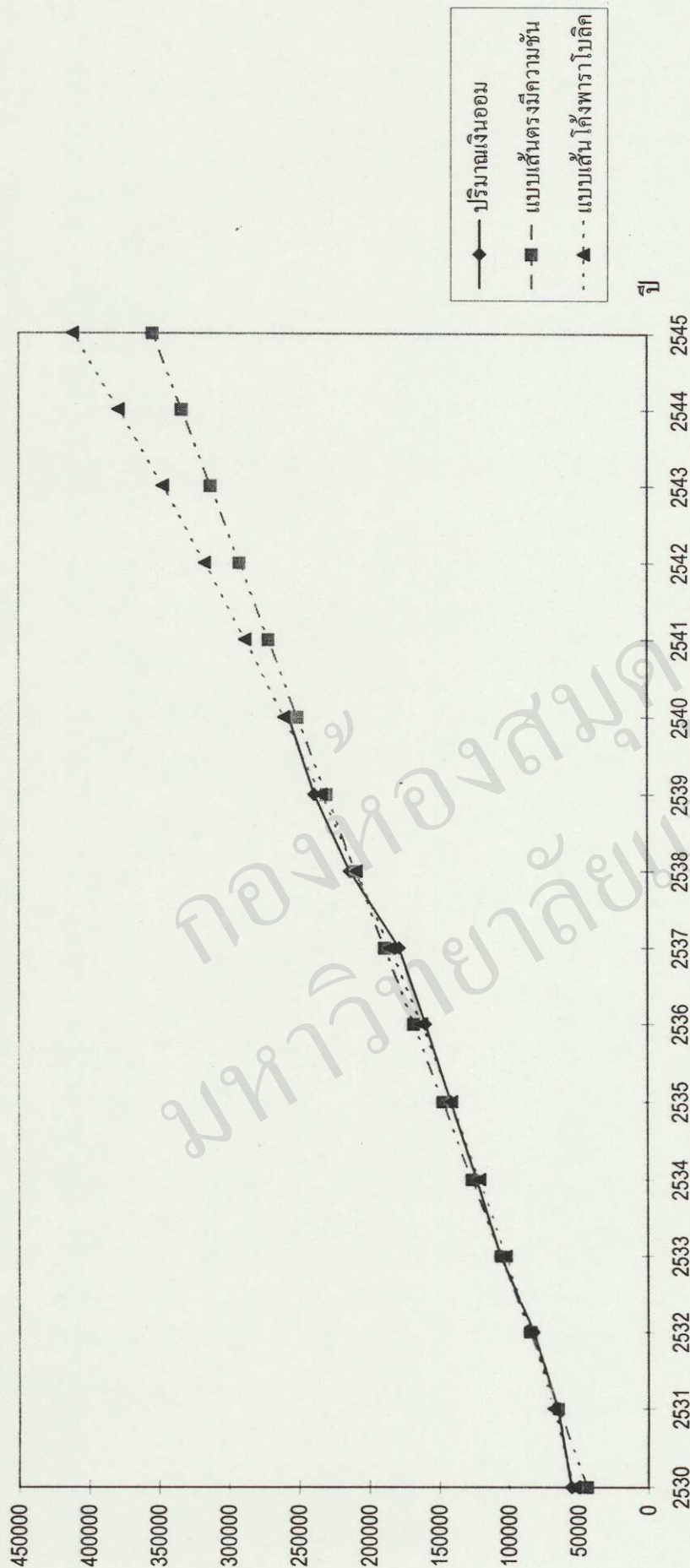

จำนวนสาขาการพาณิชย์

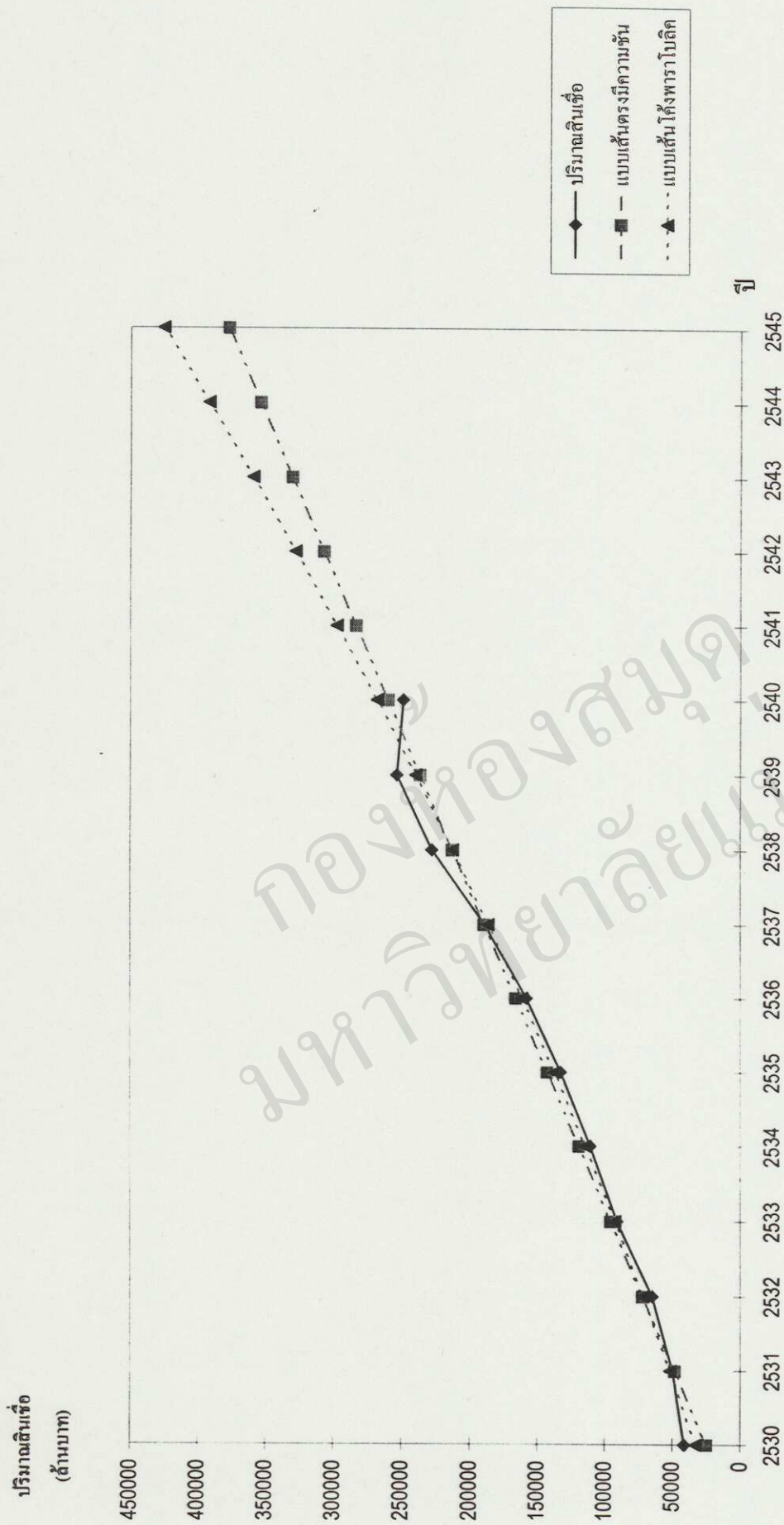
ภาพ 1 แนวโน้มและผลการพยากรณ์จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

ปริมาณเงินออม (ล้านบาท)

ภาพ 2 แนวโน้มและผลการพยากรณ์ปริมาณเงินออมของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

ภาพ 3 แนวโน้มและผลการพยากรณ์ปริมาณเงินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ

บทที่ 5

สรุปผลและเสนอแนะ

(SUMMARY AND RECOMMENDATION)

การศึกษาเรื่องโครงสร้างเงินออมและสินเชื่ของธนาคารพาณิชย์ไทยในภาคเหนือ เป็นการศึกษาในช่วงปี 2531 - 2540 โดยใช้ข้อมูลเป็นรายปี และแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์โครงสร้างเงินออม และสินเชื่ของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ และส่วนที่ 2 เป็นการพยากรณ์แนวโน้มของจำนวนสาขานาการพาณิชย์ ปริมาณเงินออมและปริมาณสินเชื่ของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ ซึ่งผลการศึกษาสรุปได้ดังต่อไปนี้

ตอน 1 โครงสร้างเงินออมและสินเชื่ของธนาคารพาณิชย์ไทยในภาคเหนือในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา พอสรุปได้ดังนี้

1. ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา สาขานาการพาณิชย์เพิ่มขึ้น 244 สาขา โดยเพิ่มขึ้นในภาคเหนือตอนบน 171 สาขา หรือเฉลี่ยร้อยละ 3.7 ต่อปีเท่านั้น ซึ่งในช่วง 5 ปีแรก อัตราการเพิ่มของจำนวนสาขานาการพาณิชย์ในเขตอำเภอเมืองมีสูงกว่าในช่วง 5 ปีหลัง แต่ในเขตอำเภอรอบนอก อัตราการเพิ่มได้ลดลงจากในช่วง 5 ปีแรก และที่น่าสังเกตว่าสาขาของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือตอนบนยังคงกระจุกตัวอยู่ในเขตอำเภอเมืองค่อนข้างมาก ต่างกับในเขตภาคเหนือตอนล่างที่มีการขยายตัวออกไปสู่เขตอำเภอรอบนอกอย่างกว้างขวาง

2. ตามโครงสร้างสถาบันการเงินในปัจจุบัน ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทในการระดมเงินออมหรือรับฝากเงินจากประชาชนมากที่สุด เงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์ระดมได้ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกปีโดยเฉพาะในช่วงปี 2531-2533 หลังจากนั้นอัตราการขยายตัวได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอตัวลง โดยที่ปีล่าสุดคือปี 2540 อัตราการเพิ่มขึ้นของปริมาณเงินฝากเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 7.55 เท่านั้น ซึ่งถือเป็นการเพิ่มขึ้นที่ต่ำที่สุดในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา

สำหรับอัตราการขยายตัวของเงินฝากทุกประเภทมีอัตราการขยายตัวในช่วงปี 2531-2535 สูงกว่าในช่วง 2536-2540 โดยที่เงินฝากประจำมีอัตราการขยายตัวสูงที่สุด รองลง

มาคือเงินฝากประเภทออมทรัพย์ และกระแสรายวันตามลำดับ ทางด้านสัดส่วนของเงินฝากแต่ละประเภทนั้น เงินฝากประจำเป็นเงินฝากที่มีสัดส่วนมากที่สุด และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ณ. สิ้นปี 2540 สัดส่วนของเงินฝากประจำต่อเงินฝากรวมทั้งระบบ อยู่ที่ร้อยละ 78.17 ในขณะที่เงินฝากอีก 2 ประเภท คือเงินฝากประเภทออมทรัพย์ และกระแสรายวัน มีแนวโน้มของสัดส่วนที่ลดลงเรื่อยๆ ทั้งนี้เนื่องมาจากส่วนต่างระหว่างดอกเบี้ยของเงินฝากประจำมีความแตกต่างกับดอกเบี้ยของอีกทั้ง 2 ประเภทค่อนข้างมาก

ทางด้านอัตราการขยายตัวของปริมาณเงินฝากของภาคเหนือตอนบนนั้นมีอัตราการขยายตัวที่สูงกว่าภาคเหนือตอนล่าง โดยในเขตอำเภอรอบนอกมีอัตราการขยายตัวที่สูงกว่าเขตอำเภอเมืองสำหรับภาคเหนือตอนบน ส่วนในภาคเหนือตอนล่าง ไม่มีความแตกต่างมากนักระหว่างอำเภอรอบนอกและอำเภอเมือง และเมื่อพิจารณาอัตราการขยายตัวเป็นรายจังหวัด จะมีจังหวัดที่มีเงินฝากเพิ่มขึ้นสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยทั้งภาคอยู่ด้วยกัน 6 จังหวัด ซึ่งเป็นจังหวัดในภาคเหนือตอนบนถึง 5 จังหวัด และเป็นจังหวัดในภาคเหนือตอนล่างเพียงจังหวัดเดียวเท่านั้น โดยจังหวัดที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นสูงสุดคือจังหวัดเชียงราย รองลงมาคือลำพูน เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน พะเยา และอุทัยธานี ตามลำดับ ทางด้านจังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีปริมาณเงินฝากสูงสุดคือประมาณร้อยละ 28.9 ของปริมาณเงินฝากทั้งระบบในภาคเหนือ เนื่องจากเป็นเมืองหลักและมีฐานเศรษฐกิจที่ใหญ่กว่าจังหวัดอื่นๆ อันดับรองลงมาคือจังหวัดเชียงราย และอันดับสามเป็นของจังหวัดนครสวรรค์ ส่วนจังหวัดที่มีสัดส่วนน้อยที่สุดคือจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 1.5 และเมื่อดูโดยรวมแล้วสัดส่วนปริมาณเงินฝากของจังหวัดในภาคเหนือตอนบนส่วนใหญ่จะมีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่สัดส่วนของจังหวัดในภาคเหนือตอนล่างเกือบทุกจังหวัดมีแนวโน้มลดลง

3. การให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์มีอัตราการเพิ่มในอัตราสูง ตั้งแต่ปี 2531 จนถึงปี 2533 แต่หลังจากปี 2533 อัตราการขยายตัวของการให้สินเชื่อเริ่มชะลอตัวลงโดยเฉพาะใน 2 ปีสุดท้าย การขยายตัวของปริมาณเงินให้สินเชื่อลดลงอย่างรวดเร็ว จากประมาณร้อยละ 20 ต่อปี หรือเพียงร้อยละ 11.44 และติดลบร้อยละ 1.98 ต่อปี เมื่อสิ้นปี 2539 และ 2540 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากสภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจชะลอตัวลง ธนาคารพาณิชย์มีปัญหาดสภาพคล่อง อีกทั้งดอกเบี้ยเงินกู้มีอัตราสูงมาก ผู้บริโภคไม่สามารถกู้เงินไปลงทุนเพื่อจะให้ผลตอบแทนสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ได้ รวมถึงเป็นผลจากการที่ธนาคารพาณิชย์ระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อให้แก่ธุรกิจ ประเภทที่ไม่ก่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และเพิ่มการรอบคอบในการให้สินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจอื่นๆด้วย อัตราของการขยายตัวในการให้ สินเชื่อ

ของธนาคารพาณิชย์ของภาคเหนือตอนบนมีการขยายตัวโดยเฉลี่ยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาสูงกว่าภาคเหนือตอนล่าง โดยเฉพาะในเขตอำเภอรอบนอก แต่การเพิ่มของสินเชื่อของภาคเหนือตอนบนมีแนวโน้มที่จะลดตัวลงมากกว่าภาคเหนือตอนล่าง ทั้งในเขตอำเภอรอบนอกและในเขตอำเภอเมือง

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ธนาคารพาณิชย์มีแนวโน้มให้สินเชื่อ ประเภทมีระยะเวลาที่แน่นอนมากขึ้น จึงทำให้สัดส่วนการให้สินเชื่อประเภทเบิกเกินบัญชีลดลงอย่างรวดเร็ว ในขณะที่เดียวกันสัดส่วนของเงินให้สินเชื่อประเภทมีระยะเวลาคือ ประเภทให้กู้สูงขึ้นมาสำหรับสินเชื่อประเภทตัวเงินและอื่นๆ นั้น ถึงจะมีอัตราการขยายตัวสูงที่สุด แต่ยังมีสัดส่วนเพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับสินเชื่อรวมทั้งระบบในภาคเหนือ

ภาคธุรกิจที่ได้รับสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นในอัตราสูงในช่วงระหว่างปี 2533 - 2540 ได้แก่ สินเชื่อเพื่อการก่อสร้าง การบริการ การอุปโภคและบริโภคส่วนบุคคล และกิจการเหมืองแร่ สำหรับสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์กรรม ซึ่งมีสัดส่วนที่ได้รับสินเชื่อสูงกว่าสินเชื่อประเภทอื่น คือประมาณ 1 ใน 3 ของสินเชื่อทั้งระบบในภาคเหนือ มีอัตราการขยายตัวสูงกว่าอัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยของภาคเหนือเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เช่นเดียวกับกับสินเชื่อเพื่อธุรกิจสหกรณ์ทรัพย์ ส่วนสินเชื่อเพื่อการเกษตร การอุตสาหกรรม สถาบันการเงินอื่น และ เพื่อการสาธารณูปโภค มีการขยายตัวโดยเฉลี่ยต่ำกว่าการขยายตัวของสินเชื่อโดยรวมของภาคเหนือ

จังหวัดที่ได้รับสินเชื่อเพิ่มขึ้นสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยทั้งภาค มีจำนวนทั้งสิ้น 8 จังหวัด คือ แม่ฮ่องสอน ลำพูน เชียงราย เชียงใหม่ ตาก กำแพงเพชร พิจิตร และ นครสวรรค์ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ส่วนจังหวัดที่ได้รับสินเชื่อเพิ่มขึ้นต่ำที่สุด คือ จังหวัดสุโขทัย

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่ได้รับสินเชื่อเป็นจำนวนสูงสุด โดยสิ้นปี 2540 มีสัดส่วนร้อยละ 32.2 ของสินเชื่อรวมในภาคเหนือ นครสวรรค์ เชียงราย พิจิตร และลำปาง เป็นจังหวัดที่ได้รับสินเชื่อมากรองลงมาตามลำดับ

4. สำหรับสัดส่วนระหว่างสินเชื่อต่อเงินออมนั้นแสดงให้เห็นว่า ธนาคารพาณิชย์มีบทบาทในการระดมเงินออมมากกว่าการให้กู้ยืมภายในท้องถิ่นในช่วงปี พ.ศ. 2531-2536 แต่ภายหลังนั้นจากปี พ.ศ. 2537 เป็นต้นมาปริมาณเงินให้สินเชื่อเริ่มมีจำนวนมากกว่าปริมาณเงินออม แสดงให้เห็นว่าธนาคารพาณิชย์เริ่มให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น แต่ในบางจังหวัดสัดส่วนระหว่างสินเชื่อต่อเงินออมยังอยู่ในระดับที่ต่ำอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบางจังหวัดของภาคเหนือตอนล่าง

เมื่อพิจารณาการอำนวยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์นั้นก็เป็นเครื่องยืนยันได้ว่าธนาคารพาณิชย์ดำเนินการเพื่อมุ่งแสวงหาผลกำไรเป็นหลัก เพราะการอำนวยสินเชื่อเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ นั่นคือสัดส่วนของประเภทสินเชื่อที่ให้แก่ภาคเศรษฐกิจสำคัญมีแนวโน้มลดลง ในขณะที่ประเภทสินเชื่อที่ให้แก่ภาคเศรษฐกิจทั่วไป และภาคเศรษฐกิจที่มีความสำคัญน้อยกลับมีสัดส่วนสูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากสินเชื่อเพื่อการเกษตร การเหมืองแร่ และการอุตสาหกรรมนั้น มีความเสี่ยงสูงกว่าสินเชื่อประเภทอื่น ๆ ดังนั้นทางธนาคารพาณิชย์จึงต้องการที่จะนำสินเชื่อไปปล่อยให้กับภาคธุรกิจอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า และความเสี่ยงน้อยกว่าโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อระบบเศรษฐกิจในระยะยาว

ตอน 2 การพยากรณ์จำนวนสาขานาการพาณิชย์ ปริมาณเงินออมและสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือในช่วง 5 ปีข้างหน้า

ในส่วนนี้ได้นำเทคนิคการพยากรณ์ที่เหมาะสม 4 เทคนิคมาใช้ในการพยากรณ์ คือ การพยากรณ์แบบเส้นตรงมีความชัน การพยากรณ์แนวโน้มแบบเส้นโค้งพาราโบลาในระดับที่สอง การพยากรณ์แนวโน้มแบบเอ็กโปเนนเชียล และการพยากรณ์แนวโน้มแบบถ่วงเฉลี่ยเคลื่อนที่ถ่วงน้ำหนัก ซึ่งการพยากรณ์ด้วยเทคนิคการพยากรณ์แนวโน้มแบบเส้นโค้งพาราโบลาในระดับที่สองให้ค่าเฉลี่ยร้อยละของความคลาดเคลื่อนสมบูรณ์น้อยกว่าการพยากรณ์แนวโน้มแบบอื่น ๆ ในทุกหัวข้อ ดังนั้นค่าพยากรณ์ที่นำมาใช้คือค่าพยากรณ์ที่ได้จากการพยากรณ์แบบเส้นโค้งพาราโบลาในระดับที่สอง ซึ่งค่าที่ได้ออกมาในอีก 5 ปีข้างหน้า หรือปี 2545 ภาคเหนือจะมีจำนวนสาขานาการพาณิชย์ทั้งหมดประมาณ 736 สาขา โดยมีปริมาณเงินออมทั้งระบบในภาคเหนือประมาณ 411,459.1 ล้านบาท และมีปริมาณสินเชื่อรวมประมาณ 425,277.4 ล้านบาท โดยอัตราการขยายตัวของทั้งสามหัวข้อจะเป็นไปในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน คือ เพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอตัวลง

ปัญหาที่พบในการวิจัย

1. อัตราการขายตัวของปริมาณเงินออมมีแนวโน้มที่ชะลอตัวลง ซึ่งจะเป็นสาเหตุที่จะทำให้ธนาคารพาณิชย์ขาดสภาพคล่องได้ เพราะเงินออมเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญที่สุดของธนาคารพาณิชย์
2. การปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ยังคงให้ความสำคัญกับอำเภอเมืองมากกว่าอำเภอรอบนอก ถึงแม้ว่าในเขตอำเภอรอบนอกจะมีแนวโน้มของสัดส่วนสูงขึ้น แต่ยังคงเป็นสัดส่วนที่ต่ำอยู่ ดังนั้นการกระจายความเจริญออกไปสู่ชนบทยังเป็นไปได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร
3. เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของสินเชื่อเงินออมของแต่ละจังหวัด จะเห็นได้ว่าจังหวัดส่วนใหญ่ของภาคเหนือตอนล่างยังคงมีสัดส่วนที่ต่ำ ดังนั้น ธนาคารพาณิชย์ควรให้ความสำคัญกับการให้สินเชื่อแก่จังหวัดในภาคเหนือตอนล่างมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่
4. การปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ยังคงมุ่งเน้นที่จะปล่อยให้แก่ภาคเศรษฐกิจทั่วไปและภาคเศรษฐกิจที่มีความสำคัญน้อย ในขณะที่ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญกลับได้รับสินเชื่อในสัดส่วนที่ลดลง ทั้งนี้ เพราะภาคเศรษฐกิจที่สำคัญมีความเสี่ยงสูงกว่าภาคเศรษฐกิจอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยถึงแนวโน้มในอดีตที่ผ่านมาและการพยากรณ์ในอนาคตของปริมาณสินเชื่อและเงินออม รวมถึงพิจารณาสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน อาจจะพอคาดคะเนได้ว่าในอนาคตการประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์จะยังมีการแข่งขันที่รุนแรงและยากลำบากยิ่งขึ้น ดังนั้นทางผู้วิจัยต้องการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดและการดำเนินธุรกิจในอนาคตของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการและผู้วางนโยบายของธนาคารพาณิชย์ได้บ้าง โดยรายละเอียดมีดังต่อไปนี้

1. จากข้อมูลในช่วง 3-4 ปีที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่าปริมาณของสินเชื่อเริ่มมีแนวโน้มที่จะสูงกว่าปริมาณเงินออม ดังนั้นอาจจะก่อให้เกิดปัญหาการขาดสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ได้ ซึ่งทางผู้ประกอบการและผู้วางนโยบายควรให้ความสำคัญกับการระดมเงินออมให้มากยิ่งขึ้น เพราะในขณะนี้ประเทศไทยกำลังประสบปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงินอย่างมาก จึงเป็นผลทำให้เกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจขึ้น ดังนั้นทางผู้ประกอบการและผู้วางนโยบายควรใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการออม เช่น ธนาคารพาณิชย์บางแห่งได้ใช้กลยุทธ์ดึงดูดลูกค้า โดยถ้าลูกค้านำเงินไปฝากจะมีการแถมประกันชีวิตให้ หรือในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ต้องการเงินออมระยะยาว ธนาคารพาณิชย์จะใช้กลยุทธ์ในการให้ดอกเบี้ยสูงและไม่ต้องเสียภาษีดอกเบีย แต่ต้องฝากเงินเป็นประจำทุกงวดเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 2 ปีขึ้นไป ซึ่งเงินออมประเภทนี้จะเป็นผลดีต่อธนาคารพาณิชย์ เพราะธนาคารพาณิชย์สามารถที่จะวางแผนและนำเงินออมระยะยาวนี้ไปบริหารได้ง่ายและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ทางธนาคารพาณิชย์ยังมุ่งหวังที่จะทำกำไรมากเกินไป โดยไม่คำนึงถึงการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวม เพราะจะเห็นว่าทางธนาคารพาณิชย์มีแนวโน้มที่จะปล่อยสินเชื่อให้กับภาคเศรษฐกิจที่มีความสำคัญน้อยสูงขึ้น ในขณะที่ปล่อยสินเชื่อให้แก่ภาคเศรษฐกิจสำคัญกลับมีแนวโน้มลดลง ซึ่งการท่าลักษณะนี้จะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในระยะยาวต่อระบบเศรษฐกิจ เพราะไม่ก่อให้เกิดการลงทุน ดังนั้นทางธนาคารพาณิชย์ควรจะมีการกำหนดสัดส่วนการปล่อยสินเชื่อให้เหมาะสมกับระดับความสำคัญที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ มิใช่อำนวยความสะดวกเพียงขั้นต่ำที่ทางธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้เท่านั้น

3. ธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือควรหันมาให้ความสำคัญกับการอำนวยสินเชื่อให้กับลูกค้าในเขตอำเภอรอบนอกและจังหวัดในภาคเหนือตอนล่างมากกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อที่จะกระจายความเจริญออกไปสู่ท้องถิ่นให้มากขึ้น โดยอาจจะมีการตั้งเป้าหมายและกำหนดสัดส่วนให้ชัดเจนและลงมือปฏิบัติจริงจัง

4. ธนาคารพาณิชย์ต้องปรับกลยุทธ์ทางการตลาด การบริหารทางการเงินมากขึ้น ทั้งนี้การแข่งขันทางด้านอัตราดอกเบี้ยจะมีข้อจำกัดเรื่องต้นทุนการดำเนินการ ทำให้การปรับลดอัตราดอกเบี้ยไม่อาจทำได้ในระดับหนึ่ง ดังนั้นการให้บริการทางการเงินในรูปแบบที่รวดเร็ว และการให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างมีคุณภาพ จึงน่าจะก่อให้เกิดผลสำเร็จแก่การประกอบการของธนาคารพาณิชย์ในระยะยาว

5. ธนาคารพาณิชย์อาจเปลี่ยนบทบาทจากการให้บริการด้านสินเชื่อมาเป็นที่ปรึกษาทางการเงินแก่ธุรกิจเหล่านี้ ในการบริหารทรัพย์สิน หนี้สิน และการเข้าสู่ตลาดระหว่างประเทศ พร้อมทั้งเสนอบริการลูกค้าที่สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นแทนการให้บริการสินเชื่อ

6. การดำเนินธุรกิจเดิมของธนาคารพาณิชย์ ได้แก่ การรับฝากเงินและการปล่อยสินเชื่อ อาจไม่เพียงพอในการแสวงหารายได้ของธนาคารพาณิชย์ เพราะคู่แข่งในระบบมากขึ้น ดังนั้นธนาคารพาณิชย์หลายแห่งจึงต้องมุ่งหวังรายได้จากค่าธรรมเนียมทั้งจากการเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน การดูแลผลประโยชน์ การเป็นนายหน้าจำหน่ายตราสารมากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการดำเนินธุรกิจใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มผลกำไรขาดทุนแทนธุรกิจเดิมที่ให้ผลตอบแทนต่ำลง

7. ธนาคารพาณิชย์จำเป็นต้องวางระบบข้อมูลที่ดีและทันสมัยเพื่อสามารถติดตามข้อมูล วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงและผลกระทบได้โดยรวดเร็ว รวมทั้งจำเป็นต้องมีเครื่องชี้ (indicator) ในการประเมินภาวะตลาดเพื่อประโยชน์ในการวางนโยบายให้ทันสมัยต่อเหตุการณ์

8. ธนาคารพาณิชย์ต้องวางแผนในการประกอบธุรกิจและมองการณ์ไกลมากขึ้น เช่น กำหนดแผนรุกและแผนรับของธนาคาร การวางนโยบายทางด้านการขยายสาขาทั้งในและต่างประเทศเพื่อเพิ่มบทบาทของธนาคารของตนให้กว้างขึ้น การวางกลยุทธ์ในการแข่งขันทั้งทางด้านการให้บริการและการเสนออัตราดอกเบี้ย วางนโยบายเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อลดค่าใช้จ่าย

ง่ายและเพิ่มกำไร วางระบบกิจการสาขาที่มีประสิทธิภาพและมีการควบคุมที่ดี เป็นต้น รวมทั้งต้องวางแผนด้านการพัฒนาคุณภาพพนักงาน การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยรองรับการปฏิบัติงานในอนาคต ซึ่งการวางแผนการดำเนินงานธุรกิจทั้งระยะสั้นและระยะยาวอาจจำเป็นต้องใช้ผู้บริหารที่เป็นมืออาชีพมากขึ้น

9. สำหรับธนาคารขนาดเล็กที่มีเครือข่ายจำกัด จำเป็นต้องเร่งสร้างจุดขายหรือจุดเด่นของของธุรกิจตนเองเพื่อรองรับการแข่งขัน และควรมีการพิจารณาอย่างจริงจัง ว่าจำเป็นและเป็นประโยชน์หรือไม่ที่จะรวมหรือควบกิจการกับธนาคารอื่น หรือหาผู้ร่วมทุนเพื่อสร้างฐานธุรกิจ เพิ่มความมั่นคงและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารและการแข่งขันในระยะต่อไป

10. ในส่วนของสาขานาคารพาณิชย์ในภูมิภาค การแข่งขันที่รุนแรงขึ้นมีผลให้ผู้บริหารสาขานาคารพาณิชย์จะต้องปรับตัวรับสถานการณ์ แสวงหาความรู้ ติดตามข่าวสารข้อมูลและวิเคราะห์สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง รวมทั้งศึกษาผลกระทบอย่างใกล้ชิดคนนอกเหนือจากการรับนโยบายการดำเนินงานจากสำนักงานใหญ่

ข้อจำกัดในการวิจัย

เนื่องจากการพยากรณ์แนวโน้มในการวิจัยนี้ ทำโดยใช้ข้อมูลในอดีตมาวิเคราะห์ ซึ่งข้อมูลในอดีตยังไม่ได้รับผลกระทบจากปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น ตั้งแต่ปี 2540 มากนัก จะมีเพียงข้อมูลในปีล่าสุดคือปี 2540 เท่านั้น ที่ได้รับผลกระทบ ดังนั้นผลการพยากรณ์ที่ได้ในครั้งนี้ อาจจะไม่มีความคลาดเคลื่อนจากค่าข้อมูลจริงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตไปค่อนข้างมากก็เป็นได้

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิกา ลิปตพัลลภ. 2534. การธนาคารพาณิชย์. ภาควิชาบริหารธุรกิจ, คณะเศรษฐศาสตร์
และบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จรัสศรี ธิดิเลศเดชา. 2534. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ใน
ประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชนินทร์ พิทยาวิวิช. 2512. ธนาคารพาณิชย์ใช้มาตรการอะไรในการพิจารณาสินเชื่อ.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์.
- _____. 2534. ตลาดการเงินในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อมรินทร์พรินต์
ติ้ง
กรุ๊ป.
- ไชยขง ปฐวินทรานนท์. 2527. พฤติกรรมการให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย.
กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ. รายงานเศรษฐกิจการเงินภาคเหนือ 2535-2540.
- นิตยา ตรีสุธาชีพ. 2532. โครงสร้างสินเชื่อและปัจจัยที่มีผลต่อสินเชื่อเคหะ กรณีของธนาคาร
อาคารสงเคราะห์. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิมิตร นนทพันธุ์วาทย์. 2521. ปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ใน
ประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิกุล ไคว์สุวรรณ. 2533. การธนาคารพาณิชย์. ภาควิชาเศรษฐศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิภพ เล้าประจง. 2535. ระบบการควบคุมการผลิตเชิงวิศวกรรม. กรุงเทพมหานคร :
บริษัทเอเชียเพรส จำกัด.
- เพชร ชุมทรัพย์. 2532. หลักการบริหารการเงิน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.
- เริงชัย มะระกานนท์. 2521. การเงินและการธนาคารในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สันติชัย ชวนสมสุข. 2526. ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์. กรุงเทพ-
มหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อัญชลี ยศสุนทรี. 2530. สถาบันเงินออมและเงินกู้เพื่อการเคหะสงเคราะห์ในประเทศไทย.
กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

๖
กองห้องสมุด ๖
ภาคผนวก
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ภาคผนวก ก

ตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวก 1 เงินฝากและเงินให้สินเชื่อของสาขาธนาคารพาณิชย์รายจังหวัด

จังหวัด	จำนวนสาขา ของธนาคาร	กระแสรายวัน	ออมทรัพย์	ประจำ	รวม (1)	เบิกเกิน บัญชี	เงินใหญ่และ อื่น	ตัวเงิน	(ล้านบาท)	
									รวม (2)	(2)/(1)
ภาคเหนือตอนบน	327	2063.55	31920.65	121010.90	154995.10	64480.10	76467.55	13240.78	154548.43	99.71
เชียงใหม่	131	1112.49	12100.73	60970.83	74184.05	30458.77	42539.23	7153.75	80151.75	108.04
เชียงราย	62	287.65	6476.48	20976.89	27741.02	11183.78	10864.34	2931.07	24979.19	90.04
แม่ฮ่องสอน	10	42.83	520.27	1095.65	1658.75	1265.06	848.74	94.68	2208.48	133.14
ลำพูน	20	93.90	2089.46	5329.90	7513.26	3962.88	3343.91	519.36	7826.15	104.16
พะเยา	20	74.56	1865.16	4633.55	6573.27	3564.60	2979.02	376.14	6919.76	105.27
น่าน	12	69.21	1015.33	2843.12	3927.66	2369.17	1727.99	201.29	4298.45	109.44
แพร่	18	67.68	1529.14	5773.07	7369.89	2990.64	2998.16	736.05	6724.85	91.25
ลำปาง	35	236.28	4137.73	13540.93	17914.94	6198.06	8141.06	823.37	15162.49	84.64
ตาก	19	78.95	2186.35	5846.96	8112.26	2847.14	3025.10	405.07	6277.31	77.38
ภาคเหนือตอนล่าง	238	1410.70	20665.67	79714.39	101790.76	36549.72	42720.44	14715.01	93985.17	92.33
กำแพงเพชร	22	120.15	2085.83	6078.99	8284.97	4294.83	3458.74	3061.21	10814.78	130.53
พิจิตร	34	98.96	2536.23	10361.05	12996.24	4042.42	3887.13	786.11	8715.66	67.06

ตารางภาคผนวก 1 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนสาขา ของธนาคาร	กระแส รายวัน	ออมทรัพย์	ประจำ	รวม (1)	เบิกเกิน บัญชี	เงินใหญ่และ อื่น	ตัวเงิน ⁺	รวม (2)	(2)/(1)
พิษณุโลก	36	366.80	3450.63	13239.83	1707.26	6027.07	9727.48	2132.98	17887.53	104.87
สุโขทัย	26	95.30	2300.00	8259.61	10654.91	3328.86	3606.46	850.90	7786.22	73.08
อุดรดิตถ์	18	88.88	1568.23	6316.15	7973.26	2614.32	2447.95	1055.28	6117.55	76.73
นครสวรรค์	54	441.87	4830.86	21659.75	26932.48	9281.27	12460.00	4980.78	26722.05	99.22
เพชรบูรณ์	33	153.16	2954.74	8357.29	11465.19	5431.97	5546.51	1390.70	12369.18	107.88
อุทัยธานี	15	45.58	939.15	5441.72	6426.45	1528.98	1586.17	457.05	3572.20	55.59
รวมภาคเหนือ	565	3474.25	52586.32	200725.29	256785.86	101389.82	119187.99	27955.79	248533.60	96.79

ที่มา : ส่วนกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ

ตารางภาคผนวก 2 เงินฝากและเงินให้สินเชื่อของสาขาธนาคารพาณิชย์รายจังหวัดในภาคเหนือ ธันวาคม 2539

จังหวัด	จำนวนสาขา ของธนาคาร	กระแส รายวัน	ออมทรัพย์	ประจำ	รวม	เบิกเกิน บัญชี	เงินใหญ่และ อื่น	ตัวเงิน	(ล้านบาท)	
									รวม	(2)/(1)
ภาคเหนือตอนบน	314	3252.70	34681.01	105547.97	143481.68	60218.93	844558.61	12839.62	157617.16	109.85
เชียงใหม่	126	1901.14	13493.57	52964.93	68359.64	28849.01	45746.01	6327.07	80922.09	118.38
เชียงราย	58	444.79	6947.75	17985.12	25377.66	10538.19	12221.25	3086.46	25845.90	101.8
แม่ฮ่องสอน	9	58.59	614.44	960.74	1633.77	960.20	1160.14	88.67	2209.01	135.21
ลำพูน	20	150.86	2038.58	4675.75	6865.19	3646.95	3707.01	437.37	7791.33	113.49
พะเยา	19	114.19	1975.91	4119.38	6209.48	3373.68	3665.72	381.75	7421.15	119.51
น่าน	12	84.97	1286.02	2453.46	3824.45	2020.4	2074.21	455.17	4549.83	118.97
แพร่	18	106.41	1732.71	5061.89	6901.01	2693.89	3491.20	751.88	6936.97	100.52
ลำปาง	33	259.80	4394.32	12151.62	16805.74	5509.95	8962.67	849.51	15322.13	91.17
ตาก	19	131.95	2197.71	5175.08	7504.74	2626.61	3530.50	461.74	6618.75	88.19
ภาคเหนือตอนล่าง	226	1673.25	22637.98	70959.22	95270.45	33219.46	48686.27	14021.81	95927.54	100.69
กำแพงเพชร	21	132.06	2360.92	5270.33	7763.31	3813.24	3988.90	2700.97	10503.11	135.29
พิจิตร	33	136.41	2801.55	8953.12	11891.08	3769.56	4660.98	798.06	9228.60	77.61

ตารางภาคผนวก 2 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนสาขา ของธนาคาร	กระแส รายวัน	ออมทรัพย์	ประจำ	รวม	เบิกเกิน บัญชี	เงินใหญ่และ อื่น	ตัวเงิน	รวม	(2)/(1)
					(1)				(2)	
พิษณุโลก	33	393.74	3750.64	12037.91	16182.29	5437.20	10740.03	2284.33	18461.56	114.08
สุโขทัย	26	149.85	2582.99	7507.73	10240.57	2940.04	4365.72	875.82	8181.58	79.89
อุดรธานี	16	112.27	1673.59	5770.51	7556.37	2176.60	3039.60	893.16	6109.36	80.85
นครสวรรค์	52	432.07	5173.76	18814.46	24420.29	8830.72	13226.93	4490.11	26547.76	108.71
เพชรบูรณ์	31	191.53	3253.48	7820.34	11265.35	4922.23	6660.19	1493.19	13075.61	116.07
อุทัยธานี	14	125.32	1041.05	4784.82	5951.19	1329.87	2003.92	486.17	3819.96	64.19
รวมภาคเหนือ	640	4925.95	57318.99		238752.13	93438.39	133244.88	26861.43	253544.70	106.20

ที่มา : ส่วนกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ

ตารางภาคผนวก 3 เงินฝากและเงินให้สินเชื่อของสาขาธนาคารพาณิชย์รายจังหวัดในภาคเหนือ ธันวาคม 2539

จังหวัด	จำนวนสาขา ของธนาคาร	กระแส รายวัน	ออมทรัพย์	ประจำ	รวม	เบิกเกิน บัญชี	เงินใหญ่และ อื่น		รวม	(2)/(1)
							บัญชี	อื่น		
					(1)				(2)	
ภาคเหนือตอนบน	287	2265.40	32587.04	92218.42	127070.86	53708.38	80199.20	11365.34	145272.92	114.32
เชียงใหม่	111	1184.89	13124.00	46764.84	61073.73	26011.86	43300.03	6107.55	75419.44	123.49
เชียงราย	53	299.29	6149.40	15135.09	21588.78	9566.45	11780.93	2623.28	23970.66	111.06
แม่ฮ่องสอน	9	59.81	529.42	880.38	1469.61	876.90	1058.49	52.00	1987.39	135.23
ลำพูน	18	166.75	1949.31	3912.68	6018.74	3198.15	3605.60	507.06	7310.81	121.47
พะเยา	18	107.81	1911.14	3618.26	5637.21	2897.48	3479.83	270.46	6647.77	117.93
น่าน	10	61.89	1046.00	2133.19	3241.08	1654.90	1986.95	202.35	3844.20	118.61
แพร่	18	84.64	1603.88	4388.45	6076.97	2396.12	3267.89	517.09	6181.10	101.71
ลำปาง	33	212.64	4255.58	10976.54	15444.76	4855.15	8558.13	750.53	14163.81	91.71
ตาก	17	97.68	2018.31	4408.99	6524.98	2251.37	3161.35	335.02	5747.74	88.09
ภาคเหนือตอนล่าง	219	11869.12	22153.96	63050.57	86393.65	27844.88	43279.34	11127.39	82251.61	95.21
กำแพงเพชร	20	120.33	2117.78	4623.61	6861.72	3346.16	3577.86	2315.76	9239.78	134.66
พิจิตร	33	82.54	2873.46	8225.78	11181.78	3191.28	4280.63	687.63	8159.54	72.97

ตารางภาคผนวก 3 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนสาขา ของธนาคาร	กระแส รายวัน	ออมทรัพย์	ประจำ	รวม (1)	เบิกเกิน บัญชี	เงินใหญ่และ อื่น	ตัวเงิน	รวม (2)	(2)/(1)
พิษณุโลก	31	296.72	3720.81	10613.52	14631.05	4437.48	9126.86	1786.00	15350.34	104.92
สุโขทัย	25	91.90	2335.81	6503.74	8931.4	2497.15	4159.39	775.65	7432.19	83.21
อุตรดิตถ์	16	69.57	1630.67	4836.03	6536.57	1926.02	2763.96	703.26	5393.24	82.51
นครสวรรค์	49	339.42	5253.39	17001.25	22594.06	7268.06	11768.63	3412.16	22448.85	99.36
เพชรบูรณ์	31	133.56	3193.53	7024.03	10351.12	4116.99	5844.30	1004.59	10965.88	105.94
อุทัยธานี	14	55.08	1028.21	4222.61	5305.90	1061.74	1757.71	442.34	3261.79	61.47
รวมภาคเหนือ	06	3454.52	54741.00	155268.99	213464.51	81553.26	123478.54	22492.73	227524.53	106.59

ที่มา : ส่วนกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขากาเหนือ

ตารางภาคผนวก 4 เงินฝากและสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัดในภาคเหนือ ธันวาคม 2537

จังหวัด	จำนวน สาขาของ ธนาคาร	เงินฝาก					สินเชื่อ			รวม (2)	(2)/(1)
		กระแส รายวัน	ออมทรัพย์	ประจำ	รวม (1)	เบิกเกิน บัญชี	เงินให้				
							เงินใหญ่	ตัวเงิน และอื่น			
ภาคเหนือตอนบน	271	2283.26	30024.52	74213.67	106521.45	45230.95	694777.49	7889.07	122597.51	115.09	
เชียงใหม่	105	1196.74	12381.39	37757.71	51335.84	22347.66	37992.16	4250.10	64589.92	125.82	
เชียงราย	50	355.41	5778.11	12204.20	18337.72	7938.35	10063.48	1666.99	19668.82	107.26	
แม่ฮ่องสอน	8	29.89	435.21	753.67	1218.77	904.38	932.86	37.29	1774.53	145.60	
ลำพูน	17	118.12	1634.66	2972.24	4725.02	2679.72	3293.42	334.28	6307.42	133.49	
พะเยา	17	86.88	1832.42	2863.83	4783.13	2343.3	3067.38	236.99	5647.90	118.08	
น่าน	9	99.75	900.25	1690.86	2690.86	1248.47	1635.54	100.56	2984.57	110.92	
แพร่	16	74.62	1415.44	3521.92	5011.98	1857.85	2783.02	452.93	5093.80	101.63	
ลำปาง	33	216.15	3763.81	8867.18	12847.14	4061.37	7166.51	540.51	11798.39	91.84	
ตาก	16	105.70	1883.23	3582.06	5570.99	1919.62	1919.62	269.42	4732.16	84.94	
ภาคเหนือตอนล่าง	209	1184.27	19395.30	51260.61	71840.18	22455.99	22455.99	8165.68	66227.78	92.19	
กำแพงเพชร	18	103.73	1864.88	3634.61	5603.22	2745.40	2745.40	1617.82	7193.41	128.38	

ตารางภาคผนวก 4 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวน สาขาของ ธนาคาร	เงินฝาก				สินเชื่อ			(2)/(1)
		กระแส รายวัน	ออมทรัพย์	ประจำ	รวม (1)	เบิกเกิน บัญชี	เงินใหญ่ และอื่น	ตัวเงิน ⁺	
พิจิตร	33	88.69	2580.19	6390.32	9059.20	2670.55	2670.55	397.55	6790.34 74.96
พิษณุโลก	28	303.67	3201.41	8658.58	12163.66	3379.05	3379.05	1388.22	11901.87 97.85
สุโขทัย	25	133.96	2063.21	5584.93	7782.10	2037.94	2037.94	713.86	6114.18 78.57
อุดรดิตถ์	15	80.49	1475.20	3938.35	5494.04	1590.26	1590.26	599.79	4458.62 81.15
นครสวรรค์	49	273.35	4521.03	13882.96	18677.34	5890.19	5890.19	2515.47	18592.92 99.55
เพชรบูรณ์	28	159.91	2756.88	5754.01	8670.80	3352.06	3352.06	623.98	8709.47 100.45
อุทัยธานี	13	40.47	932.50	3416.85	4389.82	790.54	790.54	308.99	2466.97 56.20
รวมภาคเหนือ	480	3467.53	49419.82	125474.28	178361.63	67686.94	67686.94	16054.75	188825.29 105.87

ที่มา : ส่วนกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ

ตารางภาคผนวก 5 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนสาขา ของธนาคาร	กระแส รายวัน	ออมทรัพย์	ประจำ	รวม (1)	เบิกเกิน บัญชี	เงินใหญ่และ อื่น	ตัวเงิน	รวม (2)	(2)/(1)
พิจิตร	33	89.12	2407.94	5768.20	8265.26	2359.70	3067.42	346.97	5774.09	69.86
พิษณุโลก	25	265.19	2821.08	7641.87	10728.14	2862.98	5095.97	824.78	8783.73	81.88
สุโขทัย	25	105.66	1654.37	5161.84	6921.87	1822.57	3027.42	594.03	5444.02	78.65
อุดรธานี	15	67.49	1223.61	3757.52	5048.62	1390.69	1954.84	637.78	3983.31	78.90
นครสวรรค์	49	262.43	4171.46	12797.98	17231.87	5057.07	7715.80	2514.11	15286.98	88.71
เพชรบูรณ์	28	124.99	2516.26	5258.24	7899.49	2752.50	3699.76	530.90	6983.16	88.40
อุทัยธานี	13	30.83	811.25	2954.48	3796.56	666.93	1072.25	248.90	1988.08	52.37
รวมภาคเหนือ	452	3205.49	44044.51	112323.21	159573.21	57321.24	11987.81	11987.81	157689.30	98.82

ที่มา : ส่วนกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ

ตารางภาคผนวก ๘ เงินฝากและสินเชื่อบริษัทของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัดในภาคเหนือ ธันวาคม 2535

จังหวัด	จำนวน สาขาของ ธนาคาร	เงินฝาก				สินเชื่อ			(2)/(1)
		กระแสรายวัน	ออมทรัพย์	ประจำ	รวม (1)	เบิกเกิน บัญชี	เงินใหญ่ และอื่น	ตัวเงิน รวม (2)	
ภาคเหนือตอนบน	233	1798.97	21831.25	60159.67	83798.89	34582.15	49798.17	3877.49	105.33
เชียงใหม่	84	943.36	9463.80	31174.15	41581.31	17566.77	28657.19	2168.13	116.38
เชียงราย	41	245.54	3936.23	9170.06	13351.83	6106.68	6678.36	675.41	100.81
แม่ฮ่องสอน	8	21.28	336.23	678.52	1036.03	704.49	639.39	30.73	132.68
ลำพูน	14	78.89	1186.56	2387.57	3653.02	1760.21	2161.71	131.60	110.96
พะเยา	16	57.05	1242.30	2184.74	3484.09	1774.50	2075.32	167.31	115.30
น่าน	9	83.19	578.97	1451.64	2113.80	794.39	1028.11	29.42	87.61
แพร่	16	73.78	1104.86	2973.72	4152.36	1515.84	2027.16	195.86	90.04
ลำปาง	30	228.97	2700.47	7287.66	10217.10	2960.72	4919.98	373.73	480.79
ตาก	15	66.91	1281.83	2851.61	4200.35	1398.55	1610.95	105.30	74.15
ภาคเหนือตอนล่าง	196	807.50	13778.86	43112.18	57698.54	16739.08	22118.77	5298.41	76.53
กำแพงเพชร	14	85.74	1181.24	2852.42	4119.40	2012.74	1633.67	913.80	110.70
พิจิตร	32	57.86	1922.29	5594.96	7575.11	2086.01	2637.73	238.59	65.51

ตารางภาคผนวก 6 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนสาขา ของธนาคาร	กระแส รายวัน	ออมทรัพย์	ประจำ	รวม (1)	เบิกเกิน บัญชี	เงินใหญ่และ อื่น	ตัวเงิน	รวม (2)	(2)/(1)
พิษณุโลก	24	184.59	2237.07	6870.16	9291.82	2325.63	63640.63	870.71	6836.97	73.58
สุโขทัย	23	83.91	1367.35	4824.60	6275.86	1678.99	2596.75	526.91	4802.65	76.32
อุดรธานี	15	56.38	1018.90	3538.72	4614.00	1175.96	1651.35	393.95	3221.26	69.81
นครสวรรค์	48	191.57	3438.09	11865.50	15495.16	4388.84	6019.07	1775.89	12183.80	78.63
เพชรบูรณ์	28	122.38	2035.49	4867.25	7025.12	2405.55	2954.56	395.32	5755.43	81.93
อุทัยธานี	12	25.07	578.43	2698.57	3302.07	665.36	985.01	183.24	1833.61	55.53
รวมภาคเหนือ	429	2606.47	35610.11	103271.85	141488.43	51321.23	71916.94	9175.90	132414.07	93.59

ที่มา : ส่วนกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานเหนือ

ตารางภาคผนวก 7 เงินฝากและสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัดในภาคเหนือ ธันวาคม 2534

จังหวัด	จำนวน สาขาของ ธนาคาร	เงินฝาก				สินเชื่อ			(2)/(1)
		กระแสรายวัน	ออมทรัพย์	ประจำ	รวม (1)	เบิกเกินบัญชี	เงินใหญ่ และอื่น	ตัวเงิน	
ภาคเหนือตอนบน	214	1883.52	20385.81	50487.49	72756.82	29108.84	39725.15	3528.91	72362.90 99.46
เชียงใหม่	73	868.75	9488.02	26044.78	36401.55	14798.28	22960.61	2033.52	39792.41 109.31
เชียงราย	36	248.67	3597.93	7532.23	11378.83	5141.57	5057.289	469.93	10669.39 93.76
แม่ฮ่องสอน	7	30.36	305.46	603.25	939.07	618.83	547.61	58.89	1225.33 130.48
ลำพูน	14	117.63	981.47	2140.87	3239.97	1302.77	1729.67	105.99	3138.43 96.87
พะเยา	15	87.49	1085.19	1846.60	3019.28	1421.05	1629.18	140.46	3190.69 105.68
น่าน	8	98.06	414.77	1242.58	1755.41	678.89	891.82	46.76	1617.47 92.14
แพร่	16	144.54	891.89	2543.28	3579.71	1406.25	1576.90	169.53	3152.68 88.07
ลำปาง	30	213.10	2438.90	6104.79	8756.79	2510.72	4050.81	266.86	6828.39 77.98
ตาก	15	74.92	1182.18	2429.11	3686.21	1230.48	1280.66	236.97	2748.11 74.5
ภาคเหนือตอนล่าง	194	1061.65	12111.79	37016.68	50190.12	14961.29	18738.53	4205.51	37905.33 75.52
กำแพงเพชร	14	139.63	973.60	2408.43	3521.66	1753.91	1245.22	838.23	3837.36 108.96

ตารางภาคผนวก 7 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนสาขา ของธนาคาร	กระแส รายวัน	ออมทรัพย์	ประจำ	รวม (1)	เบิกเกิน บัญชี	เงินใหญ่และ อื่น	ตัวเงิน	รวม (2)	(2)/(1)
พิจิตร	32	87.55	1974.89	4872.45	6934.89	1952.77	2377.49	155.03	4485.29	64.68
พิษณุโลก	23	195.21	1971.16	6001.30	8167.67	2072.85	3169.90	567.46	5810.21	71.14
สุโขทัย	23	78.64	1203.28	4198.67	5480.59	1573.50	2227.48	506.82	4307.80	78.60
อุตรดิตถ์	14	94.44	855.45	3046.47	3996.36	1111.33	1331.58	386.40	2829.31	70.80
นครสวรรค์	48	241.53	2780.56	10030.34	13052.43	3832.38	5089.89	1298.04	10220.31	78.30
เพชรบูรณ์	28	199.40	1881.38	4115.61	6196.39	2095.41	2408.92	303.03	4807.36	77.58
อุทัยธานี	12	25.25	471.47	2343.41	2840.13	569.14	888.05	150.50	1607.69	56.61
รวมภาคเหนือ	408	2945.17	32497.60	87504.17	122946.94	44070.13	58463.68	7734.42	110268.23	89.69

ที่มา : ส่วนกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ

ตารางภาคผนวก 8 เงินฝากและสินเชื่อบริษัทของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัดในภาคเหนือ ธันวาคม 2533

จังหวัด	จำนวน สาขาของ ธนาคาร	เงินฝาก				สินเชื่อ			(2)/(1)	
		กระแส รายวัน	ออมทรัพย์	ประจำ	รวม (1)	เบิกเกิน บัญชี	เงินใหญ่ และอื่น	ตัวเงิน รวม (2)		
ภาคเหนือตอนบน	196	1571.49	19117.02	42196.64	62885.15	24076.98	30001.42	3447.25	57525.65	91.48
เชียงใหม่	66	740.67	8666.19	22247.28	31654.14	12602.33	17292.73	2103.00	31998.06	101.09
เชียงราย	31	224.37	3583.72	5894.06	9702.15	4070.34	3349.49	390.32	7810.15	80.50
แม่ฮ่องสอน	7	23.34	327.48	446.69	797.51	421.67	381.42	51.64	854.73	107.17
ลำพูน	13	72.75	868.01	1725.95	2766.71	862.01	1257.24	55.84	2175.09	78.62
พะเยา	13	66.79	926.84	1442.95	2436.58	1160.11	1247.73	112.10	2519.94	103.42
น่าน	8	91.28	393.02	1017.84	1502.14	664.49	762.31	41.62	1468.42	97.75
แพร่	16	112.87	843.78	2207.07	3163.67	1301.04	1286.75	199.59	2787.38	88.10
ลำปาง	29	161.73	2339.26	5118.68	7619.67	1996.79	3488.48	225.19	5710.46	74.94
ตาก	13	77.69	1068.77	2096.12	3242.58	998.20	935.27	267.95	2201.42	67.89
ภาคเหนือตอนล่าง	184	999.41	10820.14	31269.09	43088.64	13769.05	15538.30	3736.33	33043.68	76.69
กำแพงเพชร	13	143.42	940.63	2117.46	3201.51	1543.74	1002.01	756.62	3302.37	103.15
พิจิตร	30	75.33	1663.16	4242.27	5980.76	1648.11	1923.36	210.99	3782.46	63.24

ตารางภาคผนวก 8 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนสาขา ของธนาคาร	กระแส รายวัน	ออมทรัพย์	ประจำ	รวม (1)	เบิกเกิน บัญชี	เงินใหญ่และ อื่น	ตัวเงิน	รวม (2)	(2)/(1)
พิษณุโลก	21	182.43	1702.09	5142.87	7027.39	1994.89	2752.96	383.54	5131.39	73.02
สุโขทัย	23	86.80	1056.92	3518.28	4662.00	1681.19	1934.71	541.18	4157.08	89.17
อุดรธานี	14	82.26	773.75	2501.09	3357.10	1018.73	1254.33	320.79	2593.85	77.26
นครสวรรค์	46	221.86	2481.38	861.25	11364.49	3636.52	3897.37	1200.04	8733.93	76.85
เพชรบูรณ์	27	173.02	1753.31	3314.28	5240.61	1769.97	2143.37	213.17	4126.51	78.74
อุทัยธานี	10	34.29	448.90	1771.59	2254.78	475.90	630.19	110.00	1216.09	53.93
รวมภาคเหนือ	380	2570.90	29937.16	73465.73	105973.79	37846.03	45539.72	7183.58	90569.33	85.46

ที่มา : ส่วนกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ

ตารางภาคผนวก 9 เงินฝากและสินเชื่อบริษัทของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัดในภาคเหนือ ธันวาคม 2532

จังหวัด	จำนวน สาขาของ ธนาคาร	เงินฝาก					สินเชื่อบริษัท			(2)/(1)
		กระแสรายวัน	ออมทรัพย์	ประจำ	รวม	เบิกเกินบัญชี	เงินใหญ่และอื่น	ตัวเงิน	รวม	
					(1)				(2)	
ภาคเหนือตอนบน	172	1487.55	15627.05	28556.95	45671.55	16614.18	19132.72	2577.80	38324.70	83.91
เชียงใหม่	60	738.35	7045.99	14701.05	22485.39	8521.49	10283.88	1664.67	20470.04	91.04
เชียงราย	24	216.88	2901.75	3622.46	6741.09	2733.07	2065.29	210.67	5009.03	74.30
แม่ฮ่องสอน	6	25.64	244.80	253.33	523.77	234.58	202.62	59.07	496.27	94.75
ลำพูน	10	78.87	684.14	1106.81	1869.82	534.03	708.45	20.33	1262.81	67.54
พะเยา	12	65.95	782.77	998.54	1847.26	904.71	994.12	59.01	1957.84	105.99
น่าน	8	75.68	318.10	790.55	1184.33	557.16	617.27	49.53	1225.96	103.51
แพร่	14	97.51	797.72	1668.96	2564.19	981.92	967.17	143.10	2092.19	81.59
ลำปาง	26	130.91	1842.17	3895.17	5868.25	1463.75	2620.60	143.00	4227.35	72.04
ตาก	12	57.76	1009.61	1520.08	2587.45	683.47	671.32	228.42	1583.21	61.19
ภาคเหนือตอนล่าง	175	1036.19	11314.85	24121.93	36472.97	11471.63	12313.29	2450.92	26235.84	71.93
กำแพงเพชร	12	143.21	969.73	1603.12	2716.06	1198.75	730.72	490.10	2419.57	89.08

ตารางภาคผนวก 9 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนสาขา ของธนาคาร	กระแส รายวัน	ออมทรัพย์	ประจำ	รวม (1)	เบิกเกิน บัญชี	เงินใหญ่และ อื่น	ตัวเงิน	รวม (2)	(2)/(1)
พิจิตร	29	98.58	1892.50	3310.02	5301.10	1284.82	1451.67	212.32	2948.81	55.63
พิษณุโลก	21	145.04	1668.96	3879.52	5693.52	1678.92	2304.84	343.95	4327.71	76.01
สุโขทัย	22	85.06	1096.07	2807.10	3988.23	1479.54	1659.73	413.85	3553.12	89.09
อุดรธานี	13	69.27	772.61	1967.86	2809.74	951.14	1075.28	347.40	2373.82	84.48
นครสวรรค์	41	245.66	2746.74	6607.756	9600.1	2998.17	2816.61	450.13	6264.91	65.26
เพชรบูรณ์	27	211.40	1733.27	2583.62	4528.29	1511.10	1752.81	142.23	3406.14	75.22
อุทัยธานี	10	37.97	434.97	1362.94	1835.88	369.19	521.63	50.94	941.76	51.30
รวมภาคเหนือ	347	2523.74	26941.90	52678.88	82144.52	28085.81	31446.01	5028.72	64560.54	78.59

ที่มา : ส่วนกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ

ตารางภาคผนวก 10 เงินฝากและสินเชื่อของสาขาธนาคารพาณิชย์รายจังหวัดในภาคเหนือ ธันวาคม 2531

จังหวัด	จำนวน สาขาของ ธนาคาร	เงินฝาก				สินเชื่อ			(2)/(1)
		กระแสรายวัน	ออมทรัพย์	ประจำ	รวม (1)	เบิกเกิน บัญชี	เงินใหญ่ และอื่น	รวม (2)	
ภาคเหนือตอนบน	164	1138.64	11760.80	21316.27	34215.71	13972.19	13352.81	28291.26	82.68
เชียงใหม่	58	551.30	5106.17	10229.49	15886.96	7171.35	6896.00	14595.71	91.87
เชียงราย	23	141.56	2044.49	2680.54	4866.59	2307.70	1461.21	3870.72	79.54
แม่ฮ่องสอน	5	14.04	191.71	181.34	387.09	183.12	103.71	308.39	79.67
ลำพูน	10	52.83	520.20	834.36	1407.39	404.34	496.94	912.61	64.84
พะเยา	11	49.09	576.59	858.15	1483.83	762.90	774.31	1570.18	105.82
น่าน	6	52.58	293.02	669.61	1015.21	512.65	437.41	976.65	96.20
แพร่	14	94.00	724.12	1398.60	2216.72	843.15	708.42	1651.55	74.50
ลำปาง	26	212.39	1493.21	3242.67	4857.27	1199.42	1955.36	3277.84	67.48
ตาก	11	61.85	811.29	1221.51	2094.65	587.56	519.45	1127.61	53.85
ภาคเหนือตอนล่าง	171	993.30	9747.31	20208.64	30949.25	10474.04	9328.52	21487.75	69.43
กำแพงเพชร	11	128.54	795.71	1275.67	2199.92	1074.07	595.79	1994.81	90.68

ตารางภาคผนวก 10 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนสาขา ของธนาคาร	กระแส รายวัน	ออมทรัพย์	ประจำ	รวม (1)	เบิกเกิน บัญชี	เงินใหญ่และ อื่น	ตัวเงิน	รวม (2)	(2)/(1)
พิจิตร	28	92.83	1656.54	2769.70	4519.07	1145.75	1069.89	83.77	2299.41	50.88
พิษณุโลก	21	170.18	1385.84	3285.39	4841.41	1655.90	1636.05	228.56	3520.51	72.72
สุโขทัย	22	71.85	948.37	2541.17	3561.39	1285.40	1231.30	464.03	2980.73	83.69
อุตรดิตถ์	12	62.28	676.28	1604.08	2342.64	957.09	869.34	241.04	2067.47	88.25
นครสวรรค์	41	207.38	2460.08	5450.69	8118.15	2694.16	2212.35	186.74	5093.25	62.74
เพชรบูรณ์	27	221.63	1478.18	2212.51	3912.32	1311.96	1329.12	102.07	2743.15	70.11
อุทัยธานี	9	38.61	346.31	1069.43	1454.35	349.71	384.68	54.03	788.42	54.21
รวมภาคเหนือ	335	2131.94	21508.11	41524.91	65164.96	24446.23	22681.33	2651.45	49779.01	76.39

ที่มา : ส่วนกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ

ตารางภาคผนวก 11 เงินฝากและสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัดในภาคเหนือ ธันวาคม 2530

จังหวัด	จำนวน สาขาของ ธนาคาร	เงินฝาก				สินเชื่อ			(2)/(1)	
		กระแสรายวัน	ออมทรัพย์	ประจำ	รวม (1)	เบิกเกิน บัญชี	เงินใหญ่ และอื่น	ตัวเงิน		รวม (2)
ภาคเหนือตอนบน	156	960.28	9487.27	17996.88	28444.44	13066.29	9341.81	932.18	23340.28	82.06
เชียงใหม่	56	451.37	3981.08	8466.32	12898.77	6621.02	4764.81	534.89	11920.72	92.42
เชียงราย	21	134.27	1616.53	2231.52	3982.32	2235.49	1095.79	107.76	3439.04	86.36
แม่ฮ่องสอน	4	11.60	153.59	138.14	303.33	150.21	61.14	6.42	217.77	71.79
ลำพูน	10	50.98	395.87	722.44	1169.29	397.50	339.59	11.93	749.02	64.06
พะเยา	11	36.04	429.08	770.94	1236.06	796.75	487.68	43.26	1327.69	107.41
น่าน	6	54.85	234.43	633.65	922.93	439.24	336.07	19.40	794.71	86.11
แพร่	14	79.84	676.19	1219.59	1975.62	776.13	510.88	72.70	1359.71	68.82
ลำปาง	23	93.68	1365.74	2698.19	4157.61	1098.33	1380.94	118.64	2597.91	62.49
ตาก	11	47.65	634.77	1116.09	1798.51	551.62	364.91	17.18	933.71	51.92
ภาคเหนือตอนล่าง	165	774.06	8408.42	17648.79	26831.27	9575.12	6829.76	1409.24	17814.12	66.44
กำแพงเพชร	11	118.67	597.22	1114.05	1829.94	940.36	463.04	255.57	1658.97	90.66

ตารางภาคผนวก 11 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนสาขา ของธนาคาร	กระแส รายวัน	ออมทรัพย์	ประจำ	รวม (1)	เบิกเกิน บัญชี	เงินใหญ่และ อื่น	ตัวเงิน	รวม (2)	(2)/(1)
พิจิตร	26	80.67	1477.79	2472.02	4030.48	1049.43	829.61	122.98	2002.02	49.67
พิษณุโลก	21	112.71	1207.92	2855.11	4175.74	1530.38	1093.76	174.15	2798.29	67.01
สุโขทัย	20	58.88	823.06	2134.77	3016.71	1286.87	930.84	295.76	2513.47	83.32
อุตรดิตถ์	12	52.82	588.37	1381.24	2077.43	891.42	661.01	260.94	1813.37	89.66
นครสวรรค์	40	139.49	2154.38	4836.84	7130.71	2380.50	1624.30	209.17	4213.97	59.10
เพชรบูรณ์	26	181.70	1239.17	1919.62	3340.49	1139.04	947.78	56.99	2143.81	64.18
อุทัยธานี	9	29.12	320.51	935.14	1284.77	357.12	279.42	33.68	670.22	52.17
รวมภาคเหนือ	321	1734.34	17895.70	35645.67	55275.71	22641.41	6171.57	2341.42	41154.40	74.45

ที่มา : ส่วนกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ

ตารางภาคผนวก 12 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อการบริโภคของธนาคารพาณิชย์ใน
ภาคเหนือ

หน่วย : ร้อยละ

จังหวัด	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	33-35	36-40	33-40
ภาคเหนือตอนบน	31.57	8.99	1.89	-8.98	2.57	-4.16	-9.66	20.28	-3.67	3.18
เชียงใหม่	32.79	7.15	0.26	-8.59	5.57	1.51	-9.76	19.97	-2.20	4.13
เชียงราย	31.68	9.58	0.17	-16.46	6.36	-10.31	-30.30	20.63	-10.11	-1.32
แม่ฮ่องสอน	34.96	61.02	8.28	11.90	-34.51	-6.52	-28.52	47.99	-9.87	6.66
ลำพูน	18.69	-2.94	12.11	-13.30	-1.95	-3.61	23.37	7.87	3.32	4.62
พะเยา	52.22	17.94	7.36	-10.64	3.86	-6.14	-4.37	35.08	-1.99	8.60
น่าน	12.40	8.01	7.20	-19.28	8.69	-4.77	-4.15	10.20	-2.46	1.16
แพร่	44.86	8.11	-3.44	10.03	-9.74	-38.62	-10.28	26.48	-10.41	0.13
ลำปาง	30.47	10.75	-2.42	-9.20	-4.97	-8.03	1.34	20.61	-4.65	2.56
ตาก	21.93	29.63	15.27	11.39	2.14	8.03	12.23	25.78	9.81	14.37
ภาคเหนือตอนล่าง	18.59	14.67	14.20	4.40	6.03	3.66	-2.54	16.63	5.15	8.43
กำแพงเพชร	26.08	13.24	13.90	17.57	8.65	0.16	-4.27	19.66	7.20	10.76
พิจิตร	24.86	10.18	3.24	2.43	-5.52	-1.72	-22.13	17.52	-4.74	1.62
พิษณุโลก	10.54	28.44	8.48	5.80	4.27	7.33	-22.07	19.49	0.76	6.11
สุโขทัย	2.91	9.46	7.99	3.00	3.91	0.16	-18.80	6.19	-0.75	1.23
อุตรดิตถ์	3.78	23.58	11.92	-11.07	8.17	-9.09	22.39	13.68	4.46	7.09
นครสวรรค์	24.65	13.72	25.81	2.49	11.32	5.51	11.08	19.19	11.24	13.51
เพชรบูรณ์	10.02	18.36	11.57	0.69	-1.65	15.93	-1.58	14.19	4.99	7.62
อุทัยธานี	66.52	2.95	15.91	4.15	21.42	2.60	-5.08	34.74	7.80	15.49
รวมภาคเหนือ	23.78	12.26	9.12	-0.75	4.81	0.95	-4.88	18.02	1.85	6.47

ตารางภาคผนวก 13 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อการประมงของธนาคารพาณิชย์ใน
ภาคเหนือ

หน่วย : ร้อยละ

จังหวัด	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	33-35	36-40	33-40
ภาคเหนือตอนบน	36.16	37.22	22.99	54.87	4.29	2.20	-7.57	36.69	15.36	21.45
เชียงใหม่	77.50	24.79	-7.26	30.78	23.59	17.31	-5.14	51.15	11.85	23.08
เชียงราย	69.73	31.03	59.42	65.26	-25.98	10.69	5.80	50.38	23.04	30.85
แม่ฮ่องสอน	96.08	14.00	-2.63	29.73	1.39	44.52	-29.86	55.04	8.63	21.89
ลำพูน	0.00	1566.7	98.00	-68.69	-3.23	66.67	-22.00	783.33	14.15	233.92
พะเยา	1.99	56.17	24.95	16.64	30.81	5.23	-8.60	29.08	13.81	18.17
น่าน	68.75	111.11	157.89	75.51	-8.91	5.96	-8.84	89.93	44.32	57.35
แพร่	-69.92	183.75	-89.87	91.30	-29.55	241.94	-40.57	56.91	34.65	41.01
ลำปาง	-18.60	152.38	21.51	254.97	107.09	-72.33	23.82	66.89	67.01	66.98
ตาก	0.53	7.98	-15.76	-42.69	-6.63	513.11	-73.53	4.26	74.90	54.72
ภาคเหนือตอนล่าง	18.66	36.76	8.70	-0.92	19.83	52.20	-43.68	27.71	7.22	13.08
กำแพงเพชร	77.78	700.00	53.91	13.96	35.19	-37.40	-2.63	388.89	12.61	120.11
พิจิตร	-5.44	-6.06	-13.77	-40.25	79.83	-19.31	31.84	-5.75	7.67	3.83
พิษณุโลก	9.46	62.19	43.29	81.47	-9.51	-3.03	-48.04	35.83	12.84	19.40
สุโขทัย	129.64	-7.78	6.41	-14.42	31.67	69.06	36.19	60.93	25.78	35.82
อุตรดิตถ์	23.81	17.95	45.65	3.73	246.04	-85.34	-31.91	20.88	35.63	31.42
นครสวรรค์	57.76	69.47	11.70	-0.03	9.13	124.68	-60.43	63.62	17.01	30.33
เพชรบูรณ์	-15.79	28.13	1.63	8.00	-48.15	-2.86	80.88	6.17	7.90	7.41
อุทัยธานี	-27.68	104.94	20.24	-6.11	1.49	-12.62	-40.43	38.63	-7.49	5.69
รวมภาคเหนือ	22.82	36.88	12.47	15.21	13.79	34.39	-33.90	29.85	8.39	14.52

ตารางภาคผนวก 14 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อการเลี้ยงสัตว์ของธนาคารพาณิชย์ใน

ภาคเหนือ

หน่วย : ร้อยละ

จังหวัด	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	33-35	36-40	33-40
ภาคเหนือตอนบน	32.00	28.81	11.59	-8.24	-2.02	3.01	7.34	30.41	2.33	10.35
เชียงใหม่	31.68	19.75	1.32	-13.63	-1.57	12.35	7.65	25.71	1.23	8.22
เชียงราย	26.16	35.72	20.22	19.46	20.40	-0.10	15.91	30.94	15.18	19.68
แม่ฮ่องสอน	27.01	14.03	15.58	-11.73	-9.62	0.91	-5.20	20.52	-2.01	4.43
ลำพูน	21.46	38.41	49.82	-8.64	20.00	0.87	21.10	29.93	16.63	20.43
พะเยา	46.12	49.71	27.19	16.25	-23.99	7.31	-17.99	47.92	1.75	14.94
น่าน	47.12	17.22	-5.89	-22.80	-3.09	3.02	-7.70	32.17	-7.29	3.98
แพร่	56.69	30.44	28.31	-17.76	-23.73	-31.42	-1.25	43.57	-9.17	5.90
ลำปาง	40.69	43.25	7.55	-34.48	-17.68	-18.31	-1.70	41.97	-12.92	2.76
ตาก	5.90	50.97	9.22	-2.60	-24.14	3.25	8.62	28.44	-1.13	7.32
ภาคเหนือตอนล่าง	34.71	15.66	7.74	-15.64	-12.60	-1.77	-12.80	25.19	-7.01	2.19
กำแพงเพชร	11.10	-0.09	22.63	5.71	-0.69	-26.67	-34.76	5.50	-6.76	-3.26
พิจิตร	143.89	-3.43	42.93	-51.10	-52.90	6.29	-6.76	70.23	-12.31	11.27
พิษณุโลก	26.00	14.36	11.82	-20.97	-1.51	1.70	-5.79	20.18	-2.95	3.66
สุโขทัย	17.84	20.08	13.87	-4.71	-9.07	-6.31	-14.68	18.96	-4.18	2.43
อุตรดิตถ์	27.06	17.90	22.34	-16.58	-35.26	0.92	-0.06	22.48	-5.73	2.33
นครสวรรค์	26.51	18.59	-4.96	-10.06	-3.53	3.84	-5.26	22.55	-4.00	3.59
เพชรบูรณ์	17.81	20.83	-8.05	-6.58	-7.42	-1.77	-2.94	19.32	-5.35	1.70
อุทัยธานี	54.95	27.48	-8.43	-5.99	-8.75	-0.61	-41.48	41.22	-13.05	2.45
รวมภาคเหนือ	33.53	21.33	9.50	-12.19	-7.45	0.69	-2.18	27.43	-2.33	6.18

ตารางภาคผนวก 15 อัตราการขยายตัวทางด้านสินเชื่อเพื่อการทำป่าไม้ของธนาคารพาณิชย์ใน
ภาคเหนือ

หน่วย : ร้อยละ

จังหวัด	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	33-35	36-40	33-40
ภาคเหนือตอนบน	56.09	29.67	31.56	31.42	0.91	-17.98	5.32	42.88	10.25	19.57
เชียงใหม่	50.86	31.34	72.67	52.57	-2.84	-26.33	3.77	41.10	19.97	26.01
เชียงราย		6260.7	-44.13	-72.26	-25.00	703.86	114.66	6260.7	135.43	1156.3
แม่ฮ่องสอน	129.33	11.07	-3.95	18.33	17.79	-45.42	7.63	70.20	-1.12	19.25
ลำพูน					-27.27	-100.0			-63.64	-63.64
พะเยา			246.36	25.20	5.66	-10.32	-15.71		50.24	50.24
น่าน	100.00	500.00	-32.14	261.40	-27.18	-47.33	-3.80	300.00	30.19	107.28
แพร่	18.20	-69.20	253.53	-27.29	12.13	36.94	-70.79	-25.50	40.90	21.93
ลำปาง	96.00	-28.57	197.14	171.15	49.29	370.55	-73.40	33.71	142.95	111.74
ตาก	-0.62	-7.95	-13.89	-44.95	-27.60	-27.34	128.22	-4.29	2.89	0.84
ภาคเหนือตอนล่าง	-35.00	-13.46	189.45	-36.02	-34.12	106.72	-35.45	-24.23	38.12	20.30
กำแพงเพชร	-51.60	-46.15	320.41	288.35	12.00	5.13	-21.34	-48.87	120.91	72.40
พิจิตร			2787.5	-59.41	-87.04	352.53	-59.16		586.88	586.88
พิษณุโลก	16.28	12.00	24.11	-12.95	-15.70	-30.39	95.77	14.14	12.17	12.73
สุโขทัย	-28.45	-14.19	-3.90	14.61	-46.88	485.33	-99.09	-21.32	70.01	43.92
อุตรดิตถ์	-57.14	3033.3	10.64	86.54	-100.0		1207.3	1488.1	301.13	696.78
นครสวรรค์	-14.94	132.43	-13.37	-75.84	117.59	44.68	-4.41	58.74	13.73	26.59
เพชรบูรณ์	-46.16	-63.59	201.97	-68.08	-79.18	-1.64	0.00	-54.88	10.61	-8.10
อุทัยธานี	-14.50	-66.67	-100.0		1222.9	-34.77	-82.12	-40.58	251.49	154.13
รวมภาคเหนือ	29.12	23.24	48.08	17.62	-2.98	-8.56	-1.64	26.18	10.50	14.98

ตารางภาคผนวก 29 ร้อยละของสัดส่วนสินค้าเชื่อเพื่อการอุปโภคและบริโภคส่วนบุคคลรายจังหวัด
ในภาคเหนือ

[illegible]

ตารางภาคผนวก 30 การพยากรณ์แนวโน้มจำนวนสาขาธนาคารพาณิชย์ด้วยเทคนิคการพยากรณ์แบบเส้นตรงมีความชัน

ปี	y(t)	t	t ²	t*y(t)	Y(t)	$[y(t)-Y(t)]/y(t)$	$[y(t)-Y(t)]/y(t)$
2530	321	-5	25	-1605	308	0.04	0.04
2531	335	-4	16	-1340	333	0.01	0.01
2532	347	-3	9	-1041	358	-0.03	0.03
2533	380	-2	4	-760	383	-0.01	0.01
2534	408	-1	1	-408	408	0.00	0.00
2535	429	0	0	0	433	-0.01	0.01
2536	452	1	1	452	458	-0.01	0.01
2537	480	2	4	960	483	-0.01	0.01
2538	506	3	9	1518	508	0.00	0.00
2539	540	4	16	2160	533	0.01	0.01
2540	565	5	25	2825	559	0.01	0.01
รวม	4763	0	110	2761			0.15

a	=	4760 / 11	=	433
b	=	2761 / 110	=	25.10
Y(t)	=	433 + 25.1(t)		
MAP	=	100 * 0.15 / 11	=	1.32

ตารางภาคผนวก 81 การพยากรณ์แนวโน้มจำนวนสาขาธนาคารพาณิชย์ด้วยเทคนิคการพยากรณ์แบบพาราโบลีกระดับที่สอง

ปี	y(t)	t	t ²	t ⁴	t*y(t)	t ² *y(t)	Y(t)	[y(t)-Y(t)]/y(t)	[y(t)-Y(t)]/y(t)
2530	321	-5	25	625	-1605	8025	316	0.01	0.01
2531	335	-4	16	256	-1340	5360	336	0.00	0.00
2532	347	-3	9	81	-1041	3123	357	-0.03	0.03
2533	380	-2	4	16	-760	1520	379	0.00	0.00
2534	408	-1	1	1	-408	408	403	0.01	0.01
2535	429	0	0	0	0	0	427	0.00	0.00
2536	452	1	1	1	452	452	453	0.00	0.00
2537	480	2	4	16	960	1920	480	0.00	0.00
2538	506	3	9	81	1518	4554	508	0.00	0.00
2539	540	4	16	256	2160	8640	537	0.01	0.01
2540	565	5	25	625	2825	14125	567	0.00	0.00
รวม	4763	0	110	1958	2761	48127			0.08

$$\begin{aligned}
 c &= [(11*48127)-(110*4763)] / [(11*1958)-110] = 0.58 \\
 a &= [4763 - (0.58*110)] / 11 = 427.21 \\
 b &= 2761 / 110 = 25.1 \\
 Y(t) &= 427.21 + 25.1(t) + 0.58(t^2) \\
 MAP &= 100 * 0.08 / 11 = 0.74
 \end{aligned}$$

ตารางภาคผนวก 32 การพยากรณ์แนวโน้มจำนวนประชากรพาณิชย์ด้วยเทคนิคการพยากรณ์แบบอีโกโปเนนเชียล

ปี	y(t)	t	t ²	log y(t)	t*log y(t)	Y(t)	[y(t)-Y(t)]/y(t)	[y(t)-Y(t)]/y(t)
2530	321	-5	25	2.5	-12.53	318	0.01	0.01
2531	335	-4	16	2.5	-10.10	337	-0.01	0.01
2532	347	-3	9	2.5	-7.62	357	-0.03	0.03
2533	380	-2	4	2.6	-5.16	379	0.00	0.00
2534	408	-1	1	2.6	-2.61	401	0.02	0.02
2535	429	0	0	2.6	0.00	426	0.01	0.01
2536	452	1	1	2.7	2.66	451	0.00	0.00
2537	480	2	4	2.7	5.36	479	0.00	0.00
2538	506	3	9	2.7	8.11	507	0.00	0.00
2539	540	4	16	2.7	10.93	538	0.00	0.00
2540	565	5	25	2.8	13.76	570	-0.01	0.01
รวม	4763	0	110	28.9	2.80			0.09

log a	=	28.9 / 11	=	2.63
a	=	10 ^ 2.63	=	425.67
log b	=	2.8 / 110	=	0.025
b	=	10 ^ 0.025	=	1.060
Y(t)	=	425.67 * 1.060 ^t		
MAP	=	100 * 0.093 / 11	=	0.84

ตารางภาคผนวก 33 การพยากรณ์แนวโน้มจำนวนสถานการณ์การพายุด้วยเทคนิคการพยากรณ์แบบตัวเคลื่อนที่ด้วยน้ำหนัก

ปี	y(t)	t	Y(t)	$[y(t)-Y(t)]/y(t)$	$[Y(t)-Y(t)]/Y(t)$
2530	321	1			
2531	335	2			
2532	347	3			
2533	380	4	342	0.10	0.10
2534	408	5	369	0.10	0.10
2535	429	6	396	0.08	0.08
2536	452	7	420	0.07	0.07
2537	480	8	443	0.08	0.08
2538	506	9	469	0.07	0.07
2539	540	10	495	0.08	0.08
2540	565	11	527	0.07	0.07
รวม	4763				0.64

W(t-1)	=	70%
W(t-2)	=	20%
W(t-3)	=	10%
Y(t)	=	$[y(t-1)*W(t-1)] + [y(t-2)*W(t-2)] + [y(t-3)*W(t-3)]$
MAP	=	5.84

ตารางภาคผนวก 34 การพยากรณ์แนวโน้มปริมาณเงินออมของธนาคารพาณิชย์ด้วยเทคนิคการพยากรณ์แบบเส้นตรงมีความชัน

ปี	y(t)	t	t ²	t*y(t)	Y(t)	$[y(t)-Y(t)]/y(t)$	$[y(t)-Y(t)]/y(t)$
2530	55256	-5	25	-276279	43748	0.21	0.21
2531	65165	-4	16	-260660	64452	0.01	0.01
2532	82145	-3	9	-246434	85155	-0.04	0.04
2533	105974	-2	4	-211948	105858	0.00	0.00
2534	122947	-1	1	-122947	126561	-0.03	0.03
2535	141488	0	0	0	147265	-0.04	0.04
2536	159573	1	1	159573	167968	-0.05	0.05
2537	178362	2	4	356723	188671	-0.06	0.06
2538	213465	3	9	640394	209375	0.02	0.02
2539	238752	4	16	955008	230078	0.04	0.04
2540	256786	5	25	1283930	250781	0.02	0.02
รวม	1619912	0	110	2277361			0.52

$$\begin{aligned}
 a &= 1619912 / 11 = 147264.69 \\
 b &= 2277361 / 110 = 20703.28 \\
 Y(t) &= 147264.69 + 20703.28(t) \\
 MAP &= 100 * 0.52 / 11 = 4.70
 \end{aligned}$$

ตารางภาคผนวก 85 การพยากรณ์แนวโน้มปริมาณเงินออมของธนาคารพาณิชย์ด้วยเทคนิคการพยากรณ์แบบพาราโบลีกระดับที่สอง

ปี	y(t)	t	t ²	t ⁴	t*y(t)	t ² *y(t)	Y(t)	[y(t)-Y(t)]/y(t)	[y(t)-Y(t)]/y(t)
2530	55256	-5	25	625	-276279	1381393	53275.2	0.04	0.04
2531	65165	-4	16	256	-260660	1042639	68262.3	-0.05	0.05
2532	82145	-3	9	81	-246434	739301	84519.7	-0.03	0.03
2533	105974	-2	4	16	-211948	423895	102047.3	0.04	0.04
2534	122947	-1	1	1	-122947	122947	120845.2	0.02	0.02
2535	141488	0	0	0	0	0	140913.4	0.00	0.00
2536	159573	1	1	1	159573	159573	162251.8	-0.02	0.02
2537	178362	2	4	16	356723	713446	184860.5	-0.04	0.04
2538	213465	3	9	81	640394	1921181	208739.4	0.02	0.02
2539	238752	4	16	256	955008	3820034	233888.6	0.02	0.02
2540	256786	5	25	625	1283930	6419648	260308.0	-0.01	0.01
รวม	1619912	0	110	1958	2277361	16744056			0.28

$$\begin{aligned}
 c &= \frac{[(11*16744056)-(110*1619912)]}{[(11*1958)-110]} = 635.1 \\
 a &= \frac{[1619912 - (635.1*110)]}{11} = 140913 \\
 b &= \frac{2277361}{110} = 20703 \\
 Y(t) &= 140913 + 20703(t) + 635.1(t^2) \\
 MAP &= 100 * 0.28 / 11 = 2.54
 \end{aligned}$$

ตารางภาคผนวก 36 การพยากรณ์แนวโน้มปริมาณเงินออมของธนาคารพาณิชย์ด้วยเทคนิคการพยากรณ์แบบอีกโปเนนเชียล

ปี	y(t)	t	t ²	log y(t)	t*log y(t)	Y(t)	[y(t)-Y(t)]/y(t)	[y(t)-Y(t)]/y(t)
2530	55256	-5	25	4.7	-23.71	60598	-0.10	0.10
2531	65165	-4	16	4.8	-19.26	70752	-0.09	0.09
2532	82145	-3	9	4.9	-14.74	82609	-0.01	0.01
2533	105974	-2	4	5.0	-10.05	96452	0.09	0.09
2534	122947	-1	1	5.1	-5.09	112615	0.08	0.08
2535	141488	0	0	5.2	0.00	131487	0.07	0.07
2536	159573	1	1	5.2	5.20	153521	0.04	0.04
2537	178362	2	4	5.3	10.50	179248	0.00	0.00
2538	213465	3	9	5.3	15.99	209285	0.02	0.02
2539	238752	4	16	5.4	21.51	244357	-0.02	0.02
2540	256786	5	25	5.4	27.05	285305	-0.11	0.11
รวม	1619912	0	110	56.3	7.40			0.63

log a	=	56.3 / 11	=	5.12
a	=	10 ^ 5.12	=	131487
log b	=	7.40 / 110	=	0.067
b	=	10 ^ 0.067	=	1.168
Y(t)	=	131487 * 1.168 ^t		
MAP	=	100 * 0.63 / 11	=	5.72

ตารางภาคผนวก 37 การพยากรณ์แนวโน้มปริมาณเงินออมของธนาคารพาณิชย์ด้วยเทคนิคการพยากรณ์แบบเคลื่อนที่ถ่วงน้ำหนัก

ปี	y(t)	t	Y(t)	$[y(t)-Y(t)]/y(t)$	$[y(t)-Y(t)]/y(t)$
2530	55256	1			
2531	65165	2			
2532	82145	3			
2533	105974	4	76060	0.28	0.28
2534	122947	5	97127	0.21	0.21
2535	141488	6	115472	0.18	0.18
2536	159573	7	134229	0.16	0.16
2537	178362	8	152294	0.15	0.15
2538	213465	9	170917	0.20	0.20
2539	238752	10	201055	0.16	0.16
2540	256786	11	227656	0.11	0.11
รวม	1619912				1.45

W(t-1)	=	70%
W(t-2)	=	20%
W(t-3)	=	10%
Y(t)	=	$[y(t-1)*W(t-1)] + [y(t-2)*W(t-2)] + [y(t-3)*W(t-3)]$
MAP	=	13.20

ตารางภาคผนวก 38 การพยากรณ์แนวโน้มปริมาณเงินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ด้วยเทคนิคการพยากรณ์แบบเส้นตรงมีความชัน

ปี	y(t)	t	t ²	t*y(t)	Y(t)	[y(t)-Y(t)]/y(t)	[y(t)-Y(t)]/y(t)
30	41154	-5	25	-205772	24797	0.40	0.40
31	49779	-4	16	-199116	48285	0.03	0.03
32	64561	-3	9	-193682	71772	-0.11	0.11
33	90569	-2	4	-181139	95259	-0.05	0.05
34	110268	-1	1	-110268	118746	-0.08	0.08
35	132414	0	0	0	142233	-0.07	0.07
36	157689	1	1	157689	165720	-0.05	0.05
37	188825	2	4	377651	189207	0.00	0.00
38	227525	3	9	682574	212694	0.07	0.07
39	253245	4	16	1012979	236181	0.07	0.07
40	248534	5	25	1242668	259669	-0.04	0.04
รวม	1564563	0	110	2583584			0.97

$$\begin{aligned}
 a &= 1564563 / 11 = 142233.00 \\
 b &= 2583584 / 110 = 23487.12 \\
 Y(t) &= 142233.00 + 23487.12(t) \\
 MAP &= 100 * 0.97 / 11 = 8.84
 \end{aligned}$$

ตารางภาคผนวก 39 การพยากรณ์แนวโน้มปริมาณเงินซื้อของธนาคารพาณิชย์ด้วยเทคนิคการพยากรณ์แบบพาราโบลีระดับที่สอง

ปี	y(t)	t	t ²	t ⁴	t*y(t)	t ² *y(t)	Y(t)	[y(t)-Y(t)]/y(t)	[y(t)-Y(t)]/y(t)
2530	41154	-5	25	625	-205772	1028860	32826.2	0.20	0.20
2531	49779	-4	16	256	-199116	796464	51496.0	-0.03	0.03
2532	64561	-3	9	81	-193682	581045	71236.4	-0.10	0.10
2533	90569	-2	4	16	-181139	362277	92047.2	-0.02	0.02
2534	110268	-1	1	1	-110268	110268	113928.6	-0.03	0.03
2535	132414	0	0	0	0	0	136880.4	-0.03	0.03
2536	157689	1	1	1	157689	157689	160902.8	-0.02	0.02
2537	188825	2	4	16	377651	755301	185995.7	0.01	0.01
2538	227525	3	9	81	682574	2047721	212159.1	0.07	0.07
2539	253245	4	16	256	1012979	4051915	239393.0	0.05	0.05
2540	248534	5	25	625	1242668	6213340	267697.5	-0.08	0.08
รวม	1564563	0	110	1958	2583584	16104881			0.66

$$\begin{aligned}
 c &= [(11*16104881)-(110*1564563)] / [(11*1958)-110^2] = 535.3 \\
 a &= [1564563 - (535.3*110)] / 11 = 136880 \\
 b &= 2583584 / 110 = 23487 \\
 Y(t) &= 136880 + 23487(t) + 535.3(t^2) \\
 MAP &= 100 * 0.66 / 11 = 5.98
 \end{aligned}$$

ตารางภาคผนวก 40 การพยากรณ์แนวโน้มปริมาณสินค้าของธนาคารพาณิชย์ด้วยเทคนิคการพยากรณ์แบบเอ็กโปเนนเชียล

ปี	y(t)	t	t ²	log y(t)	t*log y(t)	Y(t)	[y(t)-Y(t)]/y(t)	[y(t)-Y(t)]/y(t)
30	41154	-5	25	4.6	-23.1	45995	-0.12	0.12
31	49779	-4	16	4.7	-18.8	55723	-0.12	0.12
32	64561	-3	9	4.8	-14.4	67509	-0.05	0.05
33	90569	-2	4	5.0	-9.9	81787	0.10	0.10
34	110268	-1	1	5.0	-5.0	99084	0.10	0.10
35	132414	0	0	5.1	0.0	120041	0.09	0.09
36	157689	1	1	5.2	5.2	145429	0.08	0.08
37	188825	2	4	5.3	10.6	176187	0.07	0.07
38	227525	3	9	5.4	16.1	213450	0.06	0.06
39	253245	4	16	5.4	21.6	258595	-0.02	0.02
40	248534	5	25	5.4	27.0	313287	-0.26	0.26
รวม	1564563	0	110	55.9	9.2			1.06

log a	=	55.9 / 11	=	5.08
a	=	10 ^ 5.08	=	120041
log b	=	9.2 / 110	=	0.083
b	=	10 ^ 0.083	=	1.211
Y(t)	=	120041 * 1.211 ^t		
MAP	=	100 * 1.06 / 11	=	9.66

ตารางภาคผนวก 41 การพยากรณ์แนวโน้มปริมาณสินค้าของธนาคารพาณิชย์ด้วยเทคนิคการพยากรณ์แบบด้วยเคลื่อนที่ตัวง่าย

ปี	y(t)	t	Y(t)	$[y(t)-Y(t)]/y(t)$	$ [y(t)-Y(t)]/y(t) $
30	41154	1			
31	49779	2			
32	64561	3			
33	90569	4	59264	0.35	0.35
34	110268	5	81289	0.26	0.26
35	132414	6	101758	0.23	0.23
36	157689	7	123800	0.21	0.21
37	188825	8	147892	0.22	0.22
38	227525	9	176957	0.22	0.22
39	253245	10	212801	0.16	0.16
40	248534	11	241659	0.03	0.03
รวม	1564563				1.68

W(t-1)	=	70%
W(t-2)	=	20%
W(t-3)	=	10%
Y(t)	=	$[y(t-1)*W(t-1)] + [y(t-2)*W(t-2)] + [y(t-3)*W(t-3)]$
MAP	=	15.28

ภาคผนวก ข

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ผู้วิจัย	นายสัญญาลักษณ์ ศิรินาม
วัน เดือน ปี เกิด	1 มีนาคม 2514
สถานที่เกิด	จังหวัดสงขลา
วุฒิการศึกษา	- มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนปิ่นสร้อยเขตลัทธิวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 2528 - มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปิ่นสร้อยเขตลัทธิวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 2531 - ปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 2536
ประวัติการทำงาน	- วิศวกร ฝ่ายวิศวกรรมอาคาร บริษัทมูราตะ อิเลคโทรนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด จังหวัดลำพูน ตั้งแต่ปี 2539 ถึงปัจจุบัน